

Tractatus viii.

dispositionē **f**as habetis in meli⁹
naturalia etiā incōmoda vertere.
si naturalia possūt demones bona
frequenter in deterius quantū di-
uina pudentia et quantū v^{ra} cu-
stodia pmiserit immutare. Sicut
autē p^{er}fidii et homicide si et dū pmit-
tūt eis. seuiūt tūc toto malignitatis
ardore q̄ si nō astiteritis adiuto-
res in oportunitatib⁹ in tribulatio-
ne quis subsistet? Tradiderūt gen-
tiles nos h^{ab}ere ab hora conceptionis
quēlibz vnū suū geniū qui cū mori-
ente deficiebat. Stulti dicebant ge-
niū esse deū qui et fata fortunazqz
deos faciebant. Prudētiores genti-
um ad inclinationes nobis corpo-
raliter impressas a celestibus refe-
rebant. Cum autem huiusmodi
inclinationes nobis corporaliter
quedam et commode sint duplex
genius erit nobis. bonus et malus
Assumunt perfidi demones ad no-
stram vtrunqz perniciem. Vestrum
vero est angelice virtutes principa-
tus et p^{ro}ptates ex aduerso pro salute
nostra a dextris et a sinistris omnia
in bonū deducere. si pijs. si deuoti. si
seduli q̄suerim⁹ opem v^{ra}m quam
querere p^{re}monetis sepe. p^{ro}uenien-
tes nos in b^{en}edictionib⁹ dulcedis.
Dormiebat petrus. nō orabat ali-
quē ex angelis. factū est tamē illud
qđ s̄ tractauimus in exemplū n^{ost}rum
et angelicum p^{re}conium. Angelus
astat fulget pulsat surgere clamat
Solut et educit libertatqz relinqt
Sed ecce dū meditatio nostra pro-

sup magnificat

tendit in longius frater astat pul-
sans ad ostiolum solitudinis nostre
quesitur? (arbitroz) venit sup plu-
rimis que de cantico n^{ost}ro tractāda
sup sunt. precipue sup eo qđ sequit^r
Esurientes impleuit bonis et diui-
tes dimisit inanes. Nō me fallit esti-
matio. Sumit ab hoc versu princi-
piū colloquendi. Et nos parebim⁹
inquirenti. Concētus est centilogi-
um de impulsibus. condebimus.
sit in medio nostri iesus christ⁹ do-
minus noster

Sequitur tractat⁹ non⁹

de eucharistia dramaticus. super
illud **E**surientes impleuit bonis p
quinqz partitiones. Prima par-
titio procedit per dialogū p notu-
las centū

Esurientes impleuit bonis
Quod dicitur? Si ita res se
habet esuriaz obsecro qua-
tin⁹ impleat me dñs bonis. diues
non fiam queso ne dimittar inanis
Esurio nihilominus in hoc cātico
nosse quid ostendebat anima ma-
rie super hac esurie. **M**g^r. Legis
de diuina sapientia dictū ex p^{er}sona
sua. Qui edunt me adhuc esurient.
et qui bibunt me adhuc sitient. Est
igitur esuries et sitis aliqua nō cor-
poralis quā experiuntur et bruta.
Sed spiritualis que est fames non
panis materialis sed audiendi ver-
bum dei quod est sapientia dei pa-

De eucharistia
is procedens et ut
vult interior hō
Dicitur ne dicitur
tio. **E**surientes
sapientiam
quod dicitur
Sicut quod
tans in dignitatem
satis. **N**ōne
fines et ita
quod dicitur
Nōne
hoc apud
resoluit
res non
quis
p^{er}sona
nitas
be
satis
nem
tis
et
dens
fionem
tis
Differunt
sunt

De eucharistia

iris procedens ex ore eius in quo
vixit interior hō noster. **Discip.**
Vide ne dissona sibi sit hec expo-
sitiō. Etenim si edentes et bibentes
sapiētiā adhuc esurient et sitiēt
quomō dicunt hic repleti bonis?
Sitis quoq; et fames dicunt vacu-
itatis indigentiam. nō plenitudinē
sacietatis. Nōne sapiētie fons et
fluvius est ista salutaris aqua quā
qui biberint nō sitient in eternum?
Nō autē coherere vident. sitiet ad-
huc et nō sitiet in eternum. **Mag.**
Erras. nesciēs diuersimode dici sa-
cietatē sitim et esuriez sapiētie ceu
et iustitie. **Discipul.** Nō poterit
hoc aptius fieri q̄ p̄ descriptionē
resolutionē q̄ terminoz iuxta mo-
rem tuum. Dic igit̄ quid sit esuries
quid sacietas sapiētie. Et quid op-
posita sacietas diuinitū. quid sit ina-
nitas eorundē. **Mag.** Esuries in genere de-
scribit̄ q̄ est amor vel appetitus rei
vt ueniētis et absentis. Esi amor
sequitur apprehensionē intellectuā-
lem seu rationalem de qua ad pro-
positum tunc addendū est in descri-
ptione tanq̄ pro differētia q̄. **Esu-**
ries est amor consequens apphensio-
nem rationalem rei sibi conuenien-
tis et absentis vel vt conuenientis
et absentis. **Sacietas** sibi correspon-
dens est amor consequens apphensio-
nem rationalem rei vt conueniētis
coniuncte seu presentis. **Discip.**
Differunt ergo sacietas et esuries
sicut amor et desiderium quoz sūt

Partitio. j. cxxxj.

opposite rationes quia amor p̄sen-
tis est. desiderium vero respicit ad fu-
turū. **Mag.** Inuenimus esuriam
et sitim dici non t̄modo de absen-
ti vel futuro. sed etiam de presenti
sā habito quod auide sumitur si-
ne penuria propterea non tollit sa-
cietatem. Rursus auditas ipsa tol-
lit fastidiū quasi nouū semper ac-
cipiens quod habet et amet id est
cupiat. Unde dicit̄ auditas qua
cupit simul habere et tenere. Sic ha-
bes in p̄osa fruuntur nec fastidi-
unt. quo frui magis sitiunt. Exem-
plum est in voraciter edentibus et
bibentib; q̄a satisfaciūt desiderio.
neq; protin; illud fastidiunt quous
q̄ fiat alteratio virtutis appetētis
in aliam qualitatem. **Discipulus**
Exemplis consentio. Sz vnde ve-
nit nausea vel fastidiū spirituali fru-
itioni cū anima sit immortalis nec
alterabilis in essentia sua. **Mag.**
Prouenit hoc ex coniunctione cuz
corpore. Potest etiam in separatis
spiritibus cum nō fuerint confirmati
variatio cognitionū simul et affecti-
onū suboriri. Secus in cōfirmatis
quos fructio diuinitatis iugiter eo-
dez tenore quasi semper renouato
delectabit et implebit. Quam rem
postulat ecclia p̄ communionē orās.
Fac nos quesum; dñe diuinitatis
tue sempiterna fructū repleri quā
p̄fecti corporis et sanguinis tui
temporalis p̄ceptio prefigurat.
Discipul. Audio nūc q̄ dñe d̄t
x̄ps ad hoc canticum. **Beati q̄ esu**

De eucharistia

gratia consummata nullatenus im-
pedita. **D**iscipulus. Malo ample-
cti fateor distinctione de duplici be-
atitudine. Similiter q duplex est
fruitio vie scz et patrie. scrupulus
tamen ingeritur ex presenti dicto
tuo. quia nulla e hic operatio fm
habitum gratie gratificantis que
non impedimentu patiat. **M**agi-
ster. Et paritur scimus. sed non
semp tale qd tollat fruitiois dei
rationez. **U**nde quadruplex in ge-
nere numeratur impedimentu frui-
tionis actualis. vnum causat neces-
sitas. alterum fragilitas. tertiū va-
nitas. quartum iniquitas. **C**ausa
prima est tolerabilis. secunda mise-
rabilis. tertia punibilis. quarta da-
mnabilis. **P**rima interrumpit frui-
tionem sed non esse morali seu meri-
torio habitu gratie remanente. **I**n
secunda frustratur actus fruitiois.
In tertia sordidatur vt leprosi pa-
nus propter veniales culpas que
sunt ligna cremabilia fenum stipu-
la. **Q**uarta vero totum destruit et
eradicat fundamentum. **D**iscipu-
lus. **R**ota loqueris. adde qualia
sunt adiutoria. **M**agister. **R**emittit
conatus libertatis multiplex. **I**nsu-
per habitus adquisitus ex actu
frequentatione bonozū. **I**uuat pre-
terea roboratio vel augmentu ha-
bitus gratie gratificantis tam in
se qz in suis ramificationibus per
virtutes dona et beatitudines. **D**e-
niqz per ablationem impedimento-
rum intus et extra. diuinitus per

Partitio. j. clxxij.

angelos aut humana industria in
corpore et anima comparatam.

Discipulus. Latet aperuisti ma-
teria quam coartes oro. **M**agi-
ster. Si cupis agnoscere precipuū
fruitiois dei pro statu vie nutriti-
mentum et seruos incentiuū quid
vel quale potero conuenienter expo-
ponere qz eucharistie sacramentu?
Hoc est sacre communionis myste-
riuz in quo xpus sumitur. recolitur
memoria passionis eius. mens im-
plet gratia et future glorie nobis
pignus datur. **H**oc exclamado ca-
nit sancta ecclesia. **H**inc super ad-
dit. **O** q bonus et suavis est domi-
ne spiritus tuus in nobis qui vt dul-
cedinem tuam in filios demonstra-
res. pane suauissimo de celo presti-
to. esurientes implens bonis. fasti-
diosos diuites dimittes inanes.

Discipulus. Sanctu pulch et consonu
das fruitiois auxiliu. **D**e quo si
at obsecro collocutio inter nos p-
lixior qz ordinauit deus esse regale
sacerdotiu. **M**agister. **F**iat vt voles.
cui qrenti responsiones adiciā.
Discipulus. **D**ic in pmissis si beata nra
isto fuerit vsa sacramentali cibo du
viueret maxie in illo cenaculo gra-
di strato motis syon vbi pmissis ex-
hibita est institutio huius sacramenti
qd an fuit predicatu dicentibus multis
q retro abeuntibus. **D**ur e hic sermo
cui predicatōi pbabile e in fuisse ma-
ria. **M**agister. **P**robabile qz seqbae fi-
liu te vnicu custode suu sic loqmur.
pede p pede. **P**robabilia insuper

De eucharistia

conquirentes si spiritus angelici dicitur possunt frui hoc sacramento benedicto spiritualiter quia consistat eos frui deo impletos bonis ab eo. Si milis esset questio de maria beata que non iam fruitur per fidem sed per speciem clare et immediate visionis cum inhesionem perfectissima. quietissima quia per amorem. **Magister** Respondet descriptio negative. Non enim propterea id est frui deo et frui spiritualiter hoc sacramento licet econverso quisquis fruitur spiritualiter hoc sacramento. fruitur vere deo. **Deficit** igitur in angelis ratio manducationis sacramenti. quia non ordinatum est nisi per viatoribus hominibus. Ideo recte viaticum appellatur. Maria vero non modo sed tunc dum instituebatur sacramentum viatrix erat habens fidem. **De primo** vero dicit **Aug.** Crede et manducaisti. **Credidit** maria propter quod et manducauit. **Discipulus.** Sic videtur. transi nunc ad manducationem solum sacramentalem describendo eam. **Magister** Sacramentalis manducatio dicitur. est actualis susceptio sacramenti corporalis cum informi fide sine caritate. **Discipulus.** Si ita est ostendit video sine multiplicatione questionum quod nec brutum nec angelum nec infidelis nec hereticum nec discredens hoc sacramentum comedunt hic sacramentaliter ipsum. Ratio perspicua est quia fide carent. Infantes vero baptisati quia fidem habent habituales seu fidei sacramentum. assumere possunt etiam

Partitio. j. clxxij.

sacramentaliter. quia de spirituali consistat propter habitum fidei. Alio quoniam quomodo vix esset generaliter illud verbum **Christi** nisi manducaueritis carnem filii hominis non habebitis vitam in vobis. **Consequenter** habet quid sit manducatio sacramenti spiritualis simul et sacramentalis si due precedentes iungantur in unum. **Magister.** Liberat nos a multiloquio preuolans ingenium tuum. Nunc accipe qualis et quomodo frequens fuerit manducatio marie presupponendo per dicendis quod in ipsa non minor fuerit fides cum caritate circa figuras huius sacramenti datus in lege scripture simul et nature quam in aliis patriarchis et prophetis saltem post conceptionem **Iesu Christi** **Discipulus.** Non dubito quoniam ex tunc non obscurior sed clarior fuerit in ea fidelis cognitio cum caritate pre ceteris patriarchis et prophetis imo et apostolis. Quicquid sit de illa ratione quod ab utero fuerit ab ea prouentum rationis iudicium cum actuali operatione gratiarum simul et virtutum. Sumunt argumentum ab exultatione **Jobis** in utero matris. **Adiungunt** quod nec in somno cessabat operatio talis in actu mentis. **Iungunt** quod omnia sciuit tunc quam beati sciunt licet non cum claritate pari. Sufficit autem ad rez nostram solidior positio quam me dixi non ambigere. **Deducit** ultra quod intendis. **Magister.** Dignare me laudare te. **Argo** sacrata simul cum benedicto fructu ventris tui **Iesu Christo**. Da de ligno vite dignos ac salubres fructus carpe siue excerpere. Da theozemata digna promere quorum sit hoc primus

De eucharistia

Spiritualiter verū sanguinez filij sui plus appropriate duz illud iudas comedit solum sacramentaliter si fidem informez tūc habuit. aliter nō Ceteri vero tam spiritualiter q̄ sacramentaliter receperunt. **Discipulus. Consentio. Magister.**

Maria Vespere dicte cene dice da fuit frui corpore et sanguine filij sui plus appropriate q̄ ipse xp̄us. dicitur se cibasse eodē pane et vino mystice consecratis quia non in fide sed in clara visio ne nec in augmentuz charitatis se ipso fructus est. **Discipulus. Consentio. Magister.**

Maria Dico vespere Jouis s̄cto. Et si non fuit insignita caradē sacerdotalis officij dum Judas illum suscepit. Nilomin⁹ nūc et antea et postmodum fuit in regale sacerdotium pre consortib⁹ suis inuncta. non quidem ad consecrandum sed ad offerendum hanc hostiam puraz plenam et perfectā in altari cordis sui. In quo semper ignis ardebat holocausti. fuit enim rubus ardens incombustus. **Discipulus. Consentio. Magister.**

Maria Plus complacuit deo plus humano generi profuit post xp̄m benedictum fructum siue filium suū offerendo ipm spontanee in holocaustum in ara cordis sui. feruentissima charitate succensū quāuis hoc primitus fieret in enigmatibus et figuris ante cenam hanc benedictam fructus ven

Partitio. j. cxxxij.

tris sui **Discipulus. Consentio** Sed ecce numerasti quasi fructus duodecim ligni vite quod in paradiso viderunt Ezechiel et Johannes transplantatum iuxta decursum fluij defluentis a sede throni dei et agni s̄m ripas duplices a dextris et a sinistris Dixisti d̄ sinistra figurarum in lege nature et scripture veteris notatarum. Adde si vis totidem ex dextra. fructus veritatum in euangelicis historijs completarum maxime quia dixit apostolus Sacramentū christi absconditum fuisse a seculo. sed in ecclesia et ab ecclesia propalatum. **Magister.** Dicitum apostoli non. ita strictum accipienduz putaueris vt nō aliquo modo fuerit et ab aliquibus intellectum. quippe sine cuius fide implicita vel explicita. nunquā fuit salus. Non tamen fuit ante legem gratie sicut in ipa realiter exhibitū seu opletum. Faciā igit quod hortaris. Et sit theoreuma primum

Jesu Tua fructio esurientes replens bonis virtuosū affectu marie sp̄m q̄ corporalis cōtractio et lactatio suauissima tui ipi⁹ es benedictus fructus ventris sui. Ratio qz cū maiori merito vñ exultauit sp̄s suus in deo salutaris suo **Discipulus. Consentio. Magister.**

Jesu Tua fructio seu manducatio esurientes replens bonis mirabilior fuit et virtuosior suo mō in maria filie et virginali sponso suo Joseph q̄ sola cōtractō vel visio

Tractatus 12

corporalis dum natus es in beth/leem iude. dum reclinatus super fe/num iacuisti in medio duum anima/rium in presepio quasi pabulum iu/mentorum. Et certe comparat⁹ est homo iumentis insipientibus qui/bus te dedisti cibum. Et ad quoru⁹ vilia et sordida corda sepe venis concinentibus cum ecclesia choris angeloru⁹. Gloria in altissimis deo. Et in ter. par ho. bo. vo. **D**isc. : Silētio meo deinceps dētere vīde ar vbi nihil addidero **M**agister. **I**hu Tua fruitio p̄sentabat Marie et Joseph in circūcisōe quādo p̄mo sudisti p̄ciosum sanguinē tuū non dubium cum clamore valido ⁊ lachrymis. vnde tunc exauditus es pro tua reuerentia **I**hesu. tua fruitio figurabatur in oblationib⁹ trium regum pro primitiis gentiū. q̄m tūc figurā intelligebāt Joseph et maria confitentēs in corde suo. sicut orās postulat ecclesia vt que solenni celebramus officio purifica te mentis intelligentia d̄sequamur **I**esu. tua fruitio fuit ip̄i Simeoni qui iustus erat et timoratus Si mul et anne p̄phetisse cum parenti bus tuis in exultatione spiritus et gratiaruzactione cognita dum ex/ clamauit Simeon benedicēs deū et inter vlnas te puerum baiulans Nunc dimittis t̄. Deniq⁹ in oblati one et immolatione turturum aut pullozum columbarum cognosce/ bant oblationez tuā ip̄ius in cruce signatam. **I**hesu Tua fruitio fu

sup magnificat

it in maria et Joseph per illud vni/ uersum peregrinationis septenniū dum p̄terea fuisti ip̄is subditus stans in medio sicut qui ministrat tam in domus obsequio q̄ in fa/ b̄ili fortassis opificio. Vnde dicit⁹ es a iudeis nedum fab̄i filius sed faber. mansisti vsq⁹ tempus dum eras quasi incipiens triginta anno rum vt putabaris filius Joseph. **I**hesu. Tua fruitio gustabatur iam a maria et ab apostolis credē tibus dum p̄dicasti. hoc sacramē tum et dum abeuntibus alijs ques iusti a remanentibus. Nunquid et vos vultis abire. Respondit petr⁹ illuminatus intus a patre fortassis et a matre tua astante nutibus et signis admonit⁹. Domine ad quē ibimus Verba vite eterne habes et nos credimus hoc p̄mo. De hinc et cognouim⁹. q̄ tu es christ⁹ filius dei. **I**hesu. Tua refectio dum maria recepit ecclesie sacra/ mentum etiā sacramentaliter maxi me post aduentū sp̄ū sancti q̄i ce/ pit hoc sacramētū frequētari fuit admirabilior suo modo q̄ mater/ nalis generatio verbi dei. Hec em̄ fruitio sacramentalis ponit gene/ rationē verbi dei et aliud multum vltra in admirationē et vtilitatem oim a p̄genie in p̄genies timētib⁹ eum **I**hu Tua fruitio sacramē talis fuit ministrata marie viatrici sicut pie credi potest nedū a Johā ne custode. nedum a petro vicario tuo et totius ecclesie p̄ncipali.

Magister

Reperit a dicitur...
fuit ad hoc ip̄i...
tuis fuit...
bet p̄...
na qua...
re...
tū...
fructio...
imp̄...
d̄...
sacramē...
d̄...
re...
gratū...
plant...
mentis...
nis...
ire...
re...
fructus...
rationis...
d̄...
hic...
re...
gomo...
Tua...
gratū...
or...
ro...
bilior...
In...
fidei...
tio...
et...
vo...
E...
is...

Sup magnificat

Metetiā a diaconibus septem cō/
stitutis ad hoc ipm̄ inter quos pri/
mus fuit **Stephan**⁹. imo et a quoli/
bet passim sacerdote sine distinctio/
ne. quia sic exiēbat humilitas ma/
rie singularis dū attēdebat oport/
tunū tempus et loc⁹. **I**hesu Tua
fruitio sacramentalis quo maria
impleta est bonis exemplar erat et
est omnib⁹ fidelibus q̄ esuriāt hoc
sacramentū ⁊ impleant bonis eius
cū fidei certissime firmitate q̄ spes
et dilectionē operat. Deniq; q̄ nō
inuanti vel omissionē et contemptum
gratiā hanc id est eucharistiā susci/
pian. **I**hesu. Tua fruitio sacra/
mentalī impleuit mariā prius bo/
nis q̄ obiret id est obuiā tibi x̄po
fret et assumereē in celū nec abhor/
ret a pietate fidei q̄ tu benedictus
fructus ventris sui totus festu⁹ ad/
ueniens dederis sibi sicut postmo/
dū dionysio in carcere mysterium
hoc corporis dicēs. Accipe hoc ca/
ro mea qd̄ mox cōplebo tibi in re/
gno meo vna cū patre meo. **I**hu
Tua fruitio nunc est matri tue re/
gnanti in patria copiosior et auidi/
oz quasi impletio ⁊ toto ore dilata/
to sed suo modo videt̄ fuisse mira/
bilior in via. Ratio. q̄a difficilior ⁊
in augmento meriti p̄pter enigma
fidei maior. **D**iscipulus. Consen/
tio. **M**agister. Congaudeat igit̄
et exultet semper ecclesia cū iocun/
do pignori. amorosi solata dono
Ecce em̄ emanuel id est nobiscū dei/
us quāuis absconditus quāuis ve

Partitio. i.

latus tamen vere deus **C**ompleuit
deniq; quod ascendens promisit.
Ecce vobiscum sum vsq; ad cōsum/
mationēz seculi. neq; iam est aut fu/
it alia natio tam grandis que ha/
beat deos appropinquantes sibi. si/
cut deus noster adest nobis. et cer/
te ipi non sunt dñ **D**iscipulus.
Stupeo totus mecum et admirati/
one suspendoz vnde talis qualiter
et cur hec gr̄a. hec eucharistia hec
bona gratia **M**agister. Mirari te
non ad infinita. Nolo que sic volu/
it sciuit et potuit. Omnia em̄ quecū/
q; voluit fecit. et que fecit bene fec̄.
Vidit em̄ cuncta que fecit et erant
valde bona **D**iscipul⁹. Cur hāc
michi causaz inducis que generalis
est ad omnia vellem vt ad particu/
larem et primiozem causaz huius
sacramēti descenderes **M**agister
Si hec in primis tibi causa nō suffi/
cit neq; si mille alias assignauro
poteris cōtentari. nec ad intelligē/
tie lumen ascendes. **E**t hoc dictuz
sit vniuersaliter p̄ omnib⁹ articulis
fidei. **V**erū siquidem credere oportet
accidentēz ad deum quia est. ⁊
quia mentiri aut fallere nō potest
Eed in hoc sacramento precipue
requirit̄ firmissimū fidei fundamē/
tum. Alioqn̄ quicquid rationis in/
ductum fuerit plus offendet et ob/
ruct q̄ edificet vel ostendet. **D**i/
scipulus. **C**redo sicut ecclesia cre/
dit **M**agister. **S**ta firmus in hac
certitudine vei bozū et secur⁹ es. aut
si opendiosius agere vis. dic ex to

Tractatus ig

to corde xpianus sum. **D**iscipul⁹
Fiat assidue domino propitio.
Magister. Quid igitur ultra petis.
quid exigis? **D**iscipulus Sane
Cupio vtrūq; intelligere quod cre
do. tum ad consolationem. meam.
tum aliorum catholicorum fortas
sis edificationem simul et hereti
corum confutationem. **M**agister.
Cause placēt si tenueris illud apo
stoli. Non plus sapere q̄ oportet.
Sunt em̄ diuisiones gratiarū. **A**m
bulet vnusquisq; igitur prout ei di
uisit dominus mensuraz fidei. **H**oc
in expositione vel intellectu sacraz
scripturarum. **H**oc vniuersaliter in
omnibus operibus dei consideran
dis obseruari necesse est. quod q̄a
philosophi non fecerūt errauerūt
in vanitatibus suis. et obscuratum
factum est insipiens cor eorum. **S**i
militer et secte omnes hereticorum
date ob hoc in reprobum sensum.
Discipulus. Dabit deus melio
ra nobis qui credimus vt intelliga
mus. non intelligere volum⁹ vt cre
damus. **M**agister. Preposterus
esset ordo neduz in theologica sed
in omni generaliter disciplina noui
ter accedentiū ad discendum. **H**oc
pitagoras. hoc plato hoc s̄cti pa
tres pro cenobijs. hoc omnis sco
la non discola canit. **H**oc rursus
absurdum est docentibus ne dent
sanctum canibus. ne spargant mar
garitas ante porcos. ne non edifi
cent sed destruant memores illius
sapientis. Qui erudit illusozem ipse

De eucharistia

sibi iniuriam facit. Fuit notus mihi
quidam scolasticus habens deuo
tionis spiritū. Ingesti sunt animo
suo scrupuli multi⁹ questionū circa
benedictū hoc sacramentum. Pete
bat instantia otinua dissolutionez
dubioz suoz a maximis theologi.
quos nouerat parisijs. Quid mo
rarer enarrando per singula. Cre
scebat morbus ex remedijs. et sicut
de emorroissa legit⁹ per⁹ in dies se
habebat ex remedijs et impensis.
Consuluit tandem vnus experto
rū vt ad orationē totū se ouerteret
et cōtra scrupulos omnes ageret.
susceptens sacramentū. dicens hec
aut similia verba. Credo sicut eccle
sia credit. Credidit et accessit. sere
natus est et solidatus nec paz illu
minatus deinceps circa veneratio
nem huius sacramenti. **D**iscipul⁹
Noui et ego illū. **M**agister. Noui
pinde et expertus noui nedum cir
ca hūc articuluz sed in alijs varijs
ōsiliū hoc habuisse similem effectuz
quē admodū testat⁹ Aug. q̄ ad vnā
vocem cesserunt om̄es dubietatis
tenebre. et perierunt om̄es questio
nes quibus anxiebāt circa textum
apostoli. Deniq; meminit alio lo
co q̄ nō satiebat⁹ dulcedine mirabi
li. cōsiderare dei ōsiliū circa redem
ptionē generis humani. qualē de
niq; postmodū in om̄ib⁹ articulis
fidei. nominatim in hoc se prestiterit
experta letat⁹ om̄is ecclesia. **H**odie
maxime sub annuo solennitatis sue
festo quo hec scribim⁹. **D**iscipul⁹

Cup magister
Credo dicitur in
to tunc quod et per
facie go factum et per
et dicitur. Quid h
creare om̄es. Sicut
ta mea qui creas. frues
vni et sic ap̄tolas in q̄
venit. **M**agister. **E**fficit
m̄. Sed h̄ ampliora m̄
las h̄a cōuere v̄olunt
tā ut regit⁹ magis.
venit aut v̄olunt om̄e
ne p̄p̄gnatōis h̄m̄
legente colūtrā om̄e
probus m̄is solū h̄m̄
Iam̄ semis m̄is p̄o
d̄uere m̄is. m̄is p̄
per se p̄v̄ā aze carit̄
ar me. **D**iscipul⁹. **M**ag
n̄d̄as f̄m̄ om̄e. **M**ag
d̄re. h̄ v̄is v̄it̄. **J**am̄ op̄
qua f̄m̄ p̄v̄ā es et cur
t̄p̄ te cōm̄p̄t̄ vt al̄
h̄ v̄it̄ h̄m̄ op̄ cōp̄lo. **J**
v̄m̄ ob̄o. **S**apientia qua p̄o
p̄t̄r̄ā h̄m̄ sacram̄t̄. **S**
p̄m̄d̄atōis v̄m̄
voca d̄ v̄it̄. **D**iscipul⁹
plana quō p̄ v̄it̄ m̄
comoz. **M**agister. **M**em
et mysticam sapientia. **C**
Quo pacto sic? **M**agis
ge per interpretatiōē h̄m̄
ficus fama dicitur similit̄
ve d̄m̄p̄o d̄ctū sapiam̄
illūm̄ stultā esse. **S**iquis
v̄it̄. **Q**uo stultū inquit d̄

Sup magnificat

Orandus ergo est de? **M**agister
Credo dñe. da intelligaz quod cre
do nunc quidez ex parte. tunc autē
facie ad faciem et perfecte oratum
est **D**iscipulus. Quid si noluerit
exaudire dicens. Sufficit tibi gra
tia mea quia credis. fides em̄ dei
donū est ait apostolus ne quis glo
rietur **M**agister. **S**ufficit itaqz
mibi. Sed si amplioza mihi liber a
litas sua cōcedere voluerit nō abh̄
ciā nec ingrat⁹ recipiam. Alioquin
deneget aut tollat omnez in caligi
ne peregrinatōnis huiusmodi intel
ligentie collustrationem. sic lucerna
pedibus meis solū fidei verbuz et
lumen semitis meis potius q̄ cum
claritate maiori. man⁹ peccatoris
per superbiā aut curiositatē moue
at me **D**iscipul⁹. Placet hoc hu
militatis fundamentū **M**agister.
Nunc si vis videre Ihm oportet
quia statura pusillus es et turbe s̄a
tastiaz te compmunt vt ascendas
in arborē sicomoz exēplo zachei
simul obedi sapientie que post pre
parationē hui⁹ sacramenti sub ty
po immolationis victimaruz suaz
vocat ad arcez **D**iscipulus. Ex
plana quid p arcem intendis et si
comoz **M**agister. Mentem tuam
et mysticam sapientiā. **D**iscipul⁹
Quo pacto sic? **M**agister Collū
ge per interpretatōnē sicomoz que
ficus fatua dicitur similiter et cre
de dionysio dicēti sapiam dei diu
nissimā stultā esse. Siquidē qz aplm
audi. Quod stultū inquit est dei sa

Partitio. i. clxxvi

piētius est hōibus. Et itez. Qui
vult sapiens eē stultus fiat **H**ic tū
tulus scole hui⁹ stultitia est traden
te **L**actantio. Audi aplm. Predica
mus Ihm xpm̄ Iudeis quidē scā
dalū. **D**rectis vero stultitiā. sed qd
stultū est dei sapienti⁹ est hominib⁹
Discipulus. Cur ea que cōmu
nia sunt p tota fide xpiana nunc
inducis ad singularē materiā quā
tractamus **M**agister. **R**atio in
pmp̄tu est quia nulla videt apud
sapientes huius seculi maior. nulla
absurdior stultitia. nulla qz magis
infatuat sensus carnis exterius et
interius q̄ hec sapiētia dei. **C**ogni
tum est quid latrator iste demens
euomuerit aduersus leges omnes
q̄ male sunt. xpiana vero pessima
que deum suū quotidie comedit
Discipulus. Cum tot nephande le
ges fuerūt et horrende dantes in
sacrificiū et epulas homies viuos
imo filios pprios et filias cū alijs
innominabilib⁹ portentis vicioz.
Colligo quantū quale ve scādālū
et ruinā maledict⁹ iste sibi suscitauit
aduersus hoc bñdictū sacramē
tū **M**agister. Sic refert **L**yra de
iudeis q̄ idolatras nos exinde pes
simos execrant. Facit ad hoc histo
ria iudei bullientis et transuerberā
tis hostiā cōsecratē parisi⁹ sed mira
culū cōuertit illū. a lios qz cōuertit
Discipul⁹ **N**ota loqueris. Ad
quesita nūc accede causā aperiens
ad intelligentiā. Cur ita deus fieri
voluerit qui omnia fecit in sapiētia

Tractatus. fe

Magister Respondet ap[osto]l[us] q[uod] q[uod] in dei sapientia mundus cum non cognouit. placuit deo p[ro] stultitiam predicationis saluos facere credētes. Est autē hec stultitia p[ro]dicatōis q[uod] deus p[otes]t alia facere q[uam] fecerit aut facit p[ro] liberrimo sue voluntatis arbitrio. Hoc em̄ xp̄iane religiōis fundamentale p[ri]ncipiū. quo cōcelso subuertit et corruit fundit[ur] oim̄ p[ro]p[ri]o radicale p[ri]ncipiū. Omnia quecunq[ue] voluit dominus fecit. ait xp̄ian[us]. Omnia quecunq[ue] fecit domin[us] dicit p[ro]phetas necessario fecit. nec aliter aut alias facere potuit. **D**iscipulus. Quidem recensui mecū. q[uod] nō p[otes]t tradi capitalior diuersitas inter fidem et p[ro]phetas. Nam posito p[ro]phete fundamento. sequit[ur] necessario mundū nunq[ue] incepisse. Sequitur animas humanas v[el] esse infinitas vel esse vnica[m] vt delirat Auerois. vel migrare de corporibus in corpora p[ro] infinitas reuolutōnū vices vt somniabant Pitagoras et Plato et sequaces. aut q[uod] anima rationalis mortalis est. Quodcumq[ue] vero processu fuerit ex altero quatuor hor[um] modorum tollitur consequenter omnis pia religio. **M**agister. Uere colligis nunc oculos tue cōsiderationis fide purgatos. Conuerte ad beatā beatā Mariam perpendens aperte q[uod] verum sit illud eccl[esi]e laudantis eaz preconiu[m]. Gau de maria virgo cūctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. p[ro]p[ri]o maxime. **D**iscipulus. Quo

De eucharistia

pa[ss]o sic? **Magister** Nimir[um]. quia verbū v[er]bo virgo concepit. virgo p[er]mansit. hoc nos credimus. ip[s]a p[er] experientiam intellexit. Nihil vero scitur verius q[uam] doctrinē experientia. Hanc solam habere ducem et magistrā p[ro]fessi sunt p[ro]phete. Siquidez tolle certitudine[m] experientie. tolle veritatē eius subuertit[ur] pariter oim̄ philosophantiū via vel inuestigatio veritatis. Tollit[ur] vero falsa. vel insufficientis experientia quā opinati sunt p[ro]phete habere generalem. q[uod] ex nihilo nihil fit. q[uod] nō nisi omixtione seruū homo fit. q[uod] deus nec hominibus nec corporib[us] cohabitāt. cū ceteris sine numero que omnia partus p[ro] virginem nostram expertus falsificat et confundit. **D**iscipulus. Habebat ne maria rationes alias ab hoc vnico partus experimēto? **M**agister. Sp[irit]us habebat p[ro]fecto p[er] spiritū p[ro]pheticū tam suū q[uam] precedentiu[m] patrū. qui spiritus apertissima luce sup[er] omnē rationem vel demonstrationē haberi naturalit[er] possibile[m] veritates nostre fidei certissime reuelabat. et ad intelligentiam collustrabat. **D**iscipulus. Quis queso dixeris? An beatā nr̄a videbat v[er]z corp[us] fili[us] sui. dū ip[s]i sacramentaliter cōsecratū sumebat? **M**agister. Si de visione sensuali queris nec ab oculis eius in vita neq[ue] nunc in patria corporaliter p[ro]cipi p[otes]t vt hic est. **I**ntelligi vero sicut et credi v[er]e p[otes]t poni sp[irit]us oculo. **D**iscipulus. Confundit hec intellectualis

Sup magnificat

experientia sapientissima. stultitiam
philosophie principium velut in omnibus.
Sed erat altera ne ratio Marie con-
tra philosophos quod per revelationem aut si-
dem? **M**agister. Erat perfectio quod
uis rationem hanc etiam ex naturalibus
et metaphisicis officinis. et nostra
fides plurimum iuuaret et illustraret
Discipulus. **A**ffer obsecro ratio-
nem vel moralem si habes. vel me-
taphisicam vel mathematicam vel logi-
calem vel legisticam secundum tres partes
philosophie. **M**agister. **A**nimaduerte in
primis veritatem unam. qua salubrior est.
qua solidior est nullus unquam philosophorum
legit possuisse. nullus recte philoso-
phantum tradidit vel nescisse vel ne-
gasse. **D**iscipulus. **P**ape. dic que
sit illa etiam theologie consona sit.
Magister. **C**onsona plane. Est autem
hec veritas. Quicquid fit. fit propter finem
Discipulus. **L**egi eam in philosophicis
et metaphisicis ab Aristotele. legi ab
Aucenna. legi a commentatore et Al-
gasel cum ceteris sub hac sententia
varie demonstrataz. **N**ec vox vlla
experientie consonantior inuenit. sed
quid ad rem nostram? **M**agister. **M**ul-
tum pro omnibus. **P**rimo quia consequens
oportet ut secundum experientiam vel exi-
gentiam finis ceterae omnes cause
tres habeant moderari. sicut effici-
ens causa fit illa principalis instru-
mentalis aut coadiuuans. **I**terum
materialis causa fit illa prima vel
secunda vel tertia. **R**ursus formalis
causa fit illa. constituens. informans. in-
herens aut solam exemplaris. aut ob-

Partitio. i. clxxvii

lectaliter seu vitaliter immutans de
quibus non est differendum pro singula.
sufficit applicae proposito. **D**iscipu-
lus. **S**ufficiat. dum premit ostenderis
veritatem hanc theologie conformem
esse. **M**agister. **N**on potest ad prius
efficacius exemplum sumi neque subli-
mius quam in constitutione prima gerar-
chice policie ubi seraphim superiores
collocant et immediatiores deo.
quod bonitatem et amorem dei prius
inspiciunt. quam bonitas et amor
finis est omnium aliorum. **A**d cherubin
vero causa formalis vel exempla-
ris spectat sicut efficiens ad poten-
tiam in thronis designata. **D**iscipu-
lus. **L**ego exemplum hoc a diony-
sio traditum simul et deductum. **M**a-
gister. **Q**uoniam vero solerter attende
pro nostra demonstrationem morale.
primo a fine pro stultitia nostra contra
mundi sapientiam que more golyad
sugulat ense suo. **D**ortat insuper litte-
ras. ut **A**rias mortis sue. **S**i enim
cuncta facta sunt propter finem. homo
cum bona gratia philosophorum. si sunt homines
non erit excludendum. **Q**uoniam enim va-
ne constituisti omnes filios hominum
querit prophetice philosophus hoc a deo sic
impossibile. **E**st igitur hominum finis
aliquis. et hic quidem superior ad bru-
ta omnia. quemadmodum precellit ea
ratione. qua dei capax est et parti-
ceps esse potest pro cognitionem et amorem
cum memoria. **M**entior si non **A**risto-
telis. **I**nchoauit duos libros ab hoc phi-
losopho secundum duplicem vim anime ratio-
nalis. voluntatis scilicet et intellectus.

Tractatus. iij

In ethicis de voluntate. Omnia inquit bonum appetunt In metaphisicis de intellectu. Omnes inquit homines natura scire desiderant. Colligatur acriter utrobique consequens deductio quid aliud inueniuntur conclusum quod homines factos esse ad beatitudinis seu ad felicitatis consequutionem? hec autem consequutio nequit haberi sicut primo dicebat Si omnia de necessitate eueniunt. utique necessario si de necessitate agit ad extra. quia nulla causa secunda est non sibi essentialiter subordinata Sed neque potest vlla beatitudo manere si homines vel infiniti ponuntur actu vel finiti sub vno intellectu vel per mortem totaliter deficientes aut de beluis ad beluas secundum animam regirantes **Discipulus.** Urget vehementer moralis hec ratio communes habens per omnia secta eam se partes. dicit logicalem rationem.

Magister. Accipe simul cum metaphisicali per maiori solidiori quam opere. Pono istam. Deus est quo maius cogitari non potest. Debet eam logicus admittere quoniam ex eius consequentia nihil sequitur impossibile. Debet et eam metaphisice acceptare quod ponit deum esse primum in entibus. imo super omnia quo nullum maius esse potest. quia iam si esse posset. esset. cum in necessariis non differant esse et posse secundum Aristotilem et veritatem. Pono consequentem utriusque logico et metaphisico. Cum deus sit optimum et summum in rebus et super omnia. dicitur recte et erit ens vniuersaliter perfectum. Et ne processum impediatur vel

De eucharistia

nominis equiuocatio vel ignorantia. Voco ens vniuersaliter perfectum cui nulla deest perfectio. nec imperfectio vlla adest. Et hoc anselmus sic explicat. Ens cui conuenit omnis perfectio seu potius omnis perfectio nis denominatio que melius est ipsum quam non ipsum id est vnde res perfectior dicitur et est simpliciter si sibi conueniat illa denominatio perfectio nis quam si careret illa **Discipulus.** Non videro qualiter in hac descriptione entis simpliciter perfecti debeat logicus aut metaphisice dissentire tibi. cum nomina sint ad placitum **Magister.** Vocamus ens tale deum. imo iam non solum vocamus cum logico sed ipsi metaphisico apertissime demonstramus quoniam natura semper incepit a perfectis. Ideo necesse est quod purus actus precesserit omnem potentiam. Quid autem est purus actus si non ens per se et simpliciter dictum sine additione quacumque? Et hoc utique processus est ab omnibus esse et esse deum. Nam si tale ens simpliciter dictum non est ens quid aliud esse potest? Si logicus resoluit definitiones suas ad aliquid primum intellectum. illud utique necessario dicitur ens primum et simplex. Quicquid enim intelligitur arguit bonam nauturam. intelligitur vel ut non ens vel ut ens. hec diuisio est per immediata et in primo principio scilicet ut ens et non ens. cum peruationes et negationes nequeant intelligi nisi per habitum oppositum prius intelligitur ens quam non ens. Si autem ita est oportebit quod

Sup. metaphisic
ens intelligitur aliter non est
ens in potentia vel in essentia
primario potest esse in potentia
admissionem. Et illud inueniuntur
habere potentiam quod alio est de
et autem quod sit per potentiam non est
per actum cognoscit. et quod per actum
quod est consequens et per regulam
logice. Si analogum per se potest
potest per suo significato principium
ita est prima vera necessaria. De
us est ens ordinem a logico
quod a modo metaphisico imo apud ha
bitus veram terminum illorum vniuersi
notum. Ens est de vniuerso est per
se nota non nisi quod prima principium
Discipulus. Interrogabit me
videtur consequens vnde quod si ens in
potentia vniuerso dicitur intelligitur
se est hoc in re solentem per ens in
actu non potest consequitur. **Magi**
ster. **Discipulus.** in sequere. Si deo
conuenit omnis denominatio per
dicitur simpliciter. abiecta potius
implicatione. cum perfectus sit agere li
ber. consequitur extra se. quod necessi
tas vniuersi. Conuenit hoc libertas
vniuersi. quod ens libertas vniuersi
non sit perfectio simpliciter vniuersi
ita situs. est in perfectione vniuersi
ordinem in suo quod situs vniuersi
dicitur situs vniuersi libertas vel agere
potest sed obicit. necessario hanc est
de deo cuius perfectio non dependet
per ab alijs extra se. alioquin potest
per se sibi sufficiens. alioquin potest
si potest esse beatus abique reatu
nulli **Discipulus.** **Magister.** at vniuerso

Sup magnificat

ens intelligat altero modo vel ut
ens in potentia vel ut ens in actu.
p mixto potentie vel sine potentie
admixtione. Si istud secundū deū.
habet ppositū. qz illud est de^o. opoz
tet aut qz ita sit qz potētia non nisi
p actū cognoscit. et quasi p analo
giam Et osequenter ex phi regula
logicali. Si analogū p se positum
ponit. p suo significato principali
Ista est prima vera necessaria. De
us est ens ocedenda tam a logico
qz a phi metaphico. imo apud ha
bētes veram tminoz illoz duoz
notitiā. **Ens et de^o** dicenda est per
se nota nō min^o qz primū pncipiuz
Discipulus Irrefragabilē mihi
vidēris cōplecti iuncto qz si ens in
potentia prius dicat intelligi. neces
se est hoc fieri resolutiue per ens in
actu. sed perge osequēter. **Magi**
ster. Precorro. tu sequere. Si deo
competit omnis denominatio pfe
ctiōnis simpliciter. abiecta pzius
impfēctiōne. cū pfectius sit agere li
bere. otingenter. extra se. qz necessi
tate nature. Cōuenit hec libertas
deo. qz quis em libertas otingentē
nō sit pfectiōnis simpliciter respe
ctu finis. est tñ pfectiōnis respektu
ordinatoz in finē qñ sine talib^o me
dijs finis nedū haberi vel adquiri
pōt sed obtinet^r necessario sicut est
de deo cuius pfectiō non depen
det ab alijs extra se. alio qñ nō essz
p se sibi sufficiens. alio qñ. pzeterea
nō posset esse beatus absqz creatu
ris. **Discipulus. fecim^o** ab incho

Partitio. i. clxxvii

ata sacramēti eucharistie materia
digressum plus mole sententiaz qz
verboz grauidum. nō tñ inutiliter
ad exaltationē stultitie xpiane con
tra sapientiā mundanoz. **Magi**
ster. Quid si voluerim^o traducere
metaphisicā ad rem nraz. **Disci**
pulus. Vide oro quid agas. quia
nō habet encharistie sacramentum
emulā acriorem que p suas acribo
logias id est demonstrationes po
tissimas p omnes animi ocepti
ones oppugnare nos satagit. Cō
stat aut qz si due qōitates iuxta po
nant et neutra alterā excedat am
be sunt equales. Itēz si ab equali
bus inequalia demas que remanēt
sunt inequalia. Totū est maius sua
parte. Et ita de ceteris p se notis.
Ecce vero clamat ista. Ecce corp^o
humanū solite quātitatis applicat^r
hostie paruule. nec tñ excedit v^l ex
cedit. **Magister. Eset vtinam** no
bis intellectualis iste vigor eleuat^r
sup fantasiā et imaginationē quē
admodū fuit in maria. perspicuum
eget statim qz aduersus hoc sacra
mentū metaphisice positōnes nihil
occludūt. Possem^o insup ex diuersis
eloquijs filiaz metaphice que sūt
Arismetrica Geometria Musica p
spectiua. Astrologia gratas acci
pere p nobis manuuctiones. Sz
ad opendiū satis sit hic explodere
qz obiecta sūt p distinctiōne. Quid
est quantitatē applicare quantitati
Aut hoc fit dimensiuē. aut omentu
ratiue vel circūscriptiue. et ita meta

Sup magnificat

continent. Alioquin si non contine-
rent non plus esset hostia adoran-
da q̄q̄ petra deserti que xpm figu-
rabat. Petra autem erat xpus ait
apostolus. Sic de figuris omnibus
aljs. Sic de imaginibus et pictu-
ris et litteris cureret argumentū.
Deniq̄ nec fides haberet merituz
nec veritatem xpi verbum. nec effi-
caciā eius sacramentuz **Magi-
ster.** Adde q̄ fieret iniuria predica-
torib⁹ primitiue ecclesie doctis ab
ore pprio beate virginis. Sicut et
paulus asserit se hanc veritatem a
domino accepisse Possem adduce-
re mira super hac transsubstanti-
one mōstrata per alia Insuper ma-
nuduere legis vtriusq̄ mira exem-
plo ambrosij promptum est. Sed
si sensus deficiat ad firmandum cor
sincerum sola fides sufficit **Disci-
pulus.** Sufficit mihi plane quāuis
claritas intellectualis rationis ad-
dita sit deo laus et gloria. Claret
ex fine q̄ institutum est hoc sacra-
mentuz quatinus ostenderet deus
immensitatem sue potentie. Incom-
prehensibilitatem sue sapientie Ine-
narrabilitatez sue beniuolentie. Et
hec triplex ratio est potissima qm̄
in perfectione finalis cause solida-
tur. Propterea transfer te nunc ad
deklarandum copiosissimā utilita-
tem huius sacramenti et postmo-
dum regredi posterius ad ceteras
questiōes si fuerint insinuati fruct⁹
o benedictissima v̄go benedicti fru-
ctus ventris tui. vnde crebro ceci-
nisti magnificans cum exultatione

Partitio. i. clxxix

spiritus ad supmentales excessus
rapta. Esurientes impleuit bonis.
et diuites dimisit inanes. **Magi-
ster.** Esurientes in p̄mis necessaria no-
bis est. si tantis querimus impleri
bonis **Discipulus.** Sic putandū
sed quid impedit aut quid inducit
hanc esuriam aperire paucis non
postponas **Magister** Scis quid
obstabat filiis israel ne manna sa-
peret eis sed verteretur in nauseaz
Discipulus. Murmur improbu-
z et ingratus quia desiderabant car-
nes alia porros et pepones egypti
Magister Caueamus similes
fieri. Sustatis quippe tam vilibus
egyptiace tenebrositatis escis de-
silit omnis cibus spiritualis. Esu-
ries itaq̄ causatur ex euacuatione
stomachi. a noxijs humorib⁹ hanc
vero paupertas spiritus facit. Ex-
emplum habetur xpi crucifixi. non
vult bibere vinū secularis delecta-
tionis. qz mirratū. qz felleū. qz acei-
tosū ē spū **Dicit cū ps.** Renuit cō-
solari aia mea. Memoz sui dei et de-
lectat⁹ sū. Rursus ip̄e timoz domini
reuerētialis obediēs et hūilis ope-
rat⁹ esuriē sanctā. qz sanctā a seculo
inanitatē. **Mittas** p̄terea cū picta
te tollit vir⁹ amarissimū rancoris
et inuidie. **Scientia** vero cū luctu
purgat et abluat vasculū cordis a
santhomatib⁹ et fetozib⁹ p̄teritoz
criminū. **Conferē** p̄inde fortitudo
sanitatis in spū vñ surgit esurientes
et sitis iustitie. **Et** vbi iustitia si in
hoc defuerit sacro? Deniq̄ p⁹ di-
xerat p̄pheta de male habentibus

Tractatus .iij.

Omne escam et hominata est anima eorum. **A**ddit. Clamauerunt ad dominum. **S**equitur Misit verbum suum et sanauit eos de interitionibus eorum. **E**t quomodo sanauit? nisi quia fastidio pereunte recreauit appetitum. **I**deo sanauit. quia non in solo pane uiuit homo sed in omni verbo quod procedit de ore dei. **A**t ubi mittit istud uerbum presentius alibi quam apud hoc sacramentum? **D**edit igitur iners desidia que sibi noxios ex indigestione humores attulerat cum per exercitium calor non acuitur in spiritu sed languescit. **M**isit tandem masticatio per integros et fortes meditationis sancte dentes. **Q**uo fit et ut cibus ita ruminatus plus sapiat plus appetat. ac pinde plus nutriat. **S**uffecerit hic pro presenti oragmate psalterij marie super hac cordula. **E**surientes impleuit bonis per notulas centum. **P**orro super sunt longe plura que certis ex causis censeo conuenientius per soliloquium quam per alloquium nostrum meditanda esse vel quantum nostra psaltes impetrauerit ostendenda. **T**u interim frater tecum habitans postmodum fiet dum reditus erit nobis ad commune colloquium doctrinalis apertio super omnibus in soliloquio personatis. **D**iscipulus. **L**onganimis expectabo:

Explícit primus tractatus

De eucharistia

Sequitur alter soliloquium multa uarietate distinctus. **E**t sunt in eo particule quasi notule cantabiles ceterene uel ultra pro loco peregrinationis mee

Magnificat anima mea dominum. dum clauso ostulo nostri florētis hostiolo uacamus a seculo. dum nullus obstrepit alienus. **R**oquar nunc ad cor tuum. dicam. **M**agnifica precor anima mea dominum. **M**agnifica quoniam magnifice fecit. **E**surientes enim impleuit bonis. **D**edit nobis pacem de celo uerum sub umbraculo sancti eucharistie sacramenti. **D**edit et nobis abunde omnia ad fruendum in hoc benedicto fructu uentris tui. **B**enedictissima feminarum. **F**as tibi est o anima mea fas gloriari et ex toto dicere. **S**ub umbra illius quem desiderabam sedi et fructus eius dulcis gutturi meo. **S**ede igitur solitaria sede et file et leua te super te sede per quietem non per torporem. deus implebit desiderium tuum in bonis. desiderabas dilectum ex dilecto. dilectum per amorem amorosissimum. **E**cce sub umbra istius sedes sub sacris eucha-

Cap. magnifica
rute fimo olis. es enim uent
tati de uocacione et amari uita
caritatis. **D**ilectus es nam per
suoerij firmum. **S**e in p
suum completur illud. **E**t quibus
implebitur. **C**lause fructus eius qui d
is erit guttur meo. **S**ed o anima mea
quomodo non sunt dilecti tui inuisti
mihi soli coeere in malis bonum
saltem quales probera desiderat. **S**e
puleri potens est guttur eorum. **S**a
ue teretes bonos et alare tri
uinitati. **S**epulchrum. **S**oli scire re
tris uentrationis aut quarumlibet
spatioque caritatis fecerunt
et uerbis. **S**e quomodo in
nitidus oleo leua guttur meo
uini opum dignum dilecto ad
bentum et labijs illius et uent
ad ruminandum. **E**xperies uerum
relaxationem dilecti que uolens
est guttur meo fructus eius. **F**ru
tus iste si uolens o anima mea. **F**ru
tus iste etiam semini. **T**ricismus
incipiens. **S**eraphimus profi
entibus. **C**um uisus perfectis.
Sermones tui in terra non excu
ta uel opera. **S**e uero timore um
bre celis cum uero spiritus sancti
uolens quod uolens. **D**ecorum
ritiano sole palloris. **D**ecorum
nunc uelans notula. **D**ixit sepius
in festinatione notula est omni
medicina. **S**ulape latorem. **S**e
uacans tibi et tibi soli. **S**ermones
firmo quid sepiat uerbum illud. **E**t
fructus illius dulcis guttur meo.
Quis tibi itaq; o anima mea qui

Sup magnificat

ristie symbolis. os aperit per autol/
tatē deuotionis et attrahe spiritū
caritatis. Dilata os tuum per de/
siderij feruorem. Ipse sicut pmissum
suum complebit illud. Et quibus
implebit? Plane fructu eius qui dul/
cis erit gutturi tuo. Sit o aia mea
guttur tuū sicut dilecti tui suauissi/
mū. Noli cadere in maledictionem
talium quales ppheta detestatur. **Sepulcrū**
patens est guttur eoz. **Caue**
fetozes horridos exhalare cri/
minaliū sepulcroz. Noli scaterere te/
tris detractionū. aut quarumlibet
spurciciaz cadauerosis feditatib?
et vermibus. Sit purum sanctum
nitidius oleo letitie guttur tuū. Sit
uinū optimū dignum dilectio ad bi/
bendum et labijs illius et dentib?
ad ruminandum. Experieris certe
vicissitudinem dilecti. quia dulcis
est gutturi tuo fructus eius. **Fru-**
ctus iste si nescis o anima mea. fru/
ctus est trium seminū. **Tricesimus**
incipientibus. **Seragesimus** profi/
cientibus. **Centesimus** perfectis.
Seminatus fuit in terra non excul/
ta vel operta. sed fuso tñmodo im/
bre celitus cum voto spiritus sancti
viuifico qz calore. decoctus fuit me/
ridiano sole passionis. **Datur** tibi
nunc velatus nebula. **Dixit** sapiēs
G in festinatione nebule est omniū
medicina. **Suscipe** latentem. sede
vacans tibi et sibi soli. **Senties** af/
firmo quid sapiat verbuz illud. **Et**
fructus illius dulcis gutturi meo.
Gustabis itaqz o anima mea qm̄

Partitio. i. clxxx

suauis est dominus gustabis bonū
verbum eius ⁊ virtutes futuri secu/
li. credes sapientie de se illa preco/
nisanti. **Spiritus** meus super mel
dulcis et hereditas mea super mel
et fauum. **Turres** post exhortatio/
nes. **Transite** ad me omnes qui cō/
cupiscitis me et a generationibus
meis adimplemini. **Surge** propēa
o anima mea. **Curre**. ecce trahit te
dilectus tuus post se. **Trahentem**
sequere. **secura** sede sub vmbra sa/
croz eucharistie velaminū. **Expe-**
rieris sane. gratulabunda qz can/
tabis. **Et fructus** eius dulcis gut/
turi meo. **Gustato** fructu dulcis a/
mici tui. **Quid** superest o anima mea
quid dicis. quid speras. quid ge/
mis? **Accipio** furtiue venas susurrj
tui clamans innotus cum silentio
Sitio **Introducat** me rex in cellā
vinariam. post cellaria fructus sui
En ipse est vitis vera. cuius vinum
generat virgines. nec solum gene/
rat sed impregnat. **Det** ipse vitum
illud. det bibē sobriā ebrietatē spūs.
Introducat me in cellam vinariaz
Quid tibi vis o anima mea? **Du-**
dum dixisti post petitem osculum
oris sui. **Meliora** sunt vbera tua vi/
no. **Et iterum**. **Memores** vberum
tuozum super vinum. **Cur** nunc vi/
num petis? **Sed** pro te mihi respō/
deo. quoniam ipse tibi est lac et vi/
num siquidem. et vbera eius sunt
botri vinee. **Loquitur** quoqz. **bi-**
bi vinum cum lacte meo. **Vo-**
cat insuper **Comedite** amici et

Cup magnificat

vobis verbuz heu erumna miserie repletum. quia repletur homo multis miseris dum redit ad se. dū reditur ipse ad terram miserie et tenebrarum. ab illa qua interim quiescebat in regione viuorum. Sic est o anima mea suscitauit te vita immortalis. resorbuit te ad se pondus corporis. Corpus itaqz quod corrumpitur aggrauat animaz. Languida prostrata et vulnerata charitate vigilas. Tu suspensa respectas vndiqz si forte redeat ad te dilectus tuus. Cuius adhuc caloze tepet lectulus noster floridus. Dirigis aures ad oem sonitū vel flatum seu sibilum aure tenuis. Si forte audiatur in silentio vox optata dilecti tui. fallor autem in somnis vigilo si nō ita res se habeat. Non enim poterat zelotes amicus. minus amare qz amica nō impar esse ad amoris vicissitudinem. Nam audio clamantem. vulnerasti cor meum soror mea. Quid igitur? Considerans ego amorem sponsi in celeri reditu. laudo pariter vigilantiam sollicitudinis tue o anima. Erat adhuc delonge saliens in montibus. transiliens colles alacer et hilaris canticans pre amore. Sensisti continuo distantis adhuc vocem et exultationē. Exilisti ilico tremefacta et dixisti. Vox dilecti mei est. supplemum quā audio. Vox sonora. cuius auditu resurgunt mortui. nā qui audierint viuent. Et nōne te mortuā indicas o anima aut certe mortue similem dum amicus

Partitio. i.

clxxxi

abesse putatur? Non auertas inquit propheta faciem tuam a me. Dat rationem precis. quia similis ero descendentibus in lacum. Vox autem domini dum super aquas et aquas multas. sanctificarum fluctuantium qz curarum sonuerit. fit cōfestim ipso iubente tranquillitas facit inhabitare diluuiū tale fluctuagum. illic sedens. illic virtutez populo suo spiritali dans et benedicens in pace. Sed et intercidit flammam ignis illecebre temptatio nis vitulosqz petulantis superbie licet libani id est candidati videantur sub colore boni concidit obruit et conterit. Hec est vox dilecti. Merū quod agimus quorsū anima quorsum abripimur? Referam ego tunc secreta inter nos alloquia tractare de fructu vite. de pane qui de celo descendit. et dat vitam mundo. vox exhortationis mee hoc dederat initium. Magnifica nunc anima mea de minū. subiunxeram quasi pro causa vel theozcumate dicendoruz. quia esurientes impleuit bonis. Sed ignoscendum est. danda venia sobrie ebrietati. quam cella vinaria propinauit imo vere iam venia. nil opus est quia dignissimo nostro probationem intimiorem operatur. ostendens in hoc nostro sacramēto Esurientes impleuit bonis. Et sic implentur vt plenitudinem non capiant. defiliant quasi ruptis lagunculis virium omnium. titubant quasi quis crapu-

Sup magnificat.

et vnus simul cū intellectu et volū-
tate et ratione et affectu spūs. Oīa
siquidem vnū facit ordo caritatis.
ordo care vnitatis. **Tu** anima sis
eadem. qz cor. mens. spūs. intel-
lectus. ratio. volūtas. hinc rēsis. af-
fectus cum ceteris. **Nec** hoc extra-
neum cū legamus qz multitudinis
credētū erat cor vnū et anima vna
quāto magis vnus hominis in se
ipso qui habet nihilominus intra se
regnū dei. regnū omniū seculorū?
Distribuat ordo singulis in plura
litate et vniuersis in vnitare. fructus
ligni vite. fructus duodecim spūs.
quoz precipuus est caritas. supre-
mus quidem. ideo dulcissim⁹ quia
altissim⁹. **Distribuat** in primis sub-
ternario fructus suos. **Assignet** p
relationem ad deū sacrificij oblati-
onem vel hostiaz **Assignet** ad pri-
mū istā omunionē et amicitia. **Assi-**
gnet ad se ipm totū hominē. viati-
ci refectiōne et exitus ad patriam.
Bene hic datus est ordo caritatis
circa benedictū sacramentū ⁊ quo
ad initium. et quo ad medium. et
quo ad finem seu terminū. que tñ-
tria redeunt ad se ipaz velut in my-
sticum circulū vt sit summatio in
vnū. **Oblatio** siquidem iniciata est
in cruce. facta deo sacrificiū viati-
cum. perducit hominē ad terminū.
omunio tenet interim primos hic
in vnū. **O** si habeamus amicū ad
quē vadam⁹ media nocte presentis
miserie et dicamus ei. **Amice** cōmo-
da id est cōmode da mihi tres pa-

Partitio .i. cxxxii

nes. **O** vtinā instantia victus. det
quotquot habemus necessarios et
esurientes impleamur bonis. studi-
ositas nescio an curiositas ordina-
re meditat⁹ cuiuslibet hoz triū fruct⁹
duodecim sub mysticis assignatio-
nibus in scriptura. **Primo** de nume-
ro duodecim panū ppositionis in
antiqua lege. **Secundo** de numēo
duodecim panū in euangelio scz
septem et qnqz duplici refectiōne.
Tertio de fontibus **Iherlm** quasi
totidez refectiōnib⁹. quia nihil phi-
bet omne quod reficit panem dicit
Dicit nanqz a pan quod est totū
Doceat nos hec petitio cū sua glo-
sa. panem nostrz quotidianū et su-
per substantialē ponit lucas. da no-
bis hodie. **Quid** mirandū si fōtes
nominauerimus panes cum de la-
chrymis testatur ps. **Fuerunt** mihi
lachryme panes die ac nocte. **Et**
alibi de cinere. **Cinerem** tanqz pa-
nem manducabam. **Bene** suggeris
et suades o anima mea suffecerit
ista tetigisse pro ordine caritatis
pro qz iuuamento memorie in stu-
dio meditationis. **Causam** aperis
perspicuam. **Nescit** amor ordinem
talez insequi. nescit coartari. **Ordo**
suus est hic ordinē nō seruare **Per-**
git quocūqz rapit. ducit aut impel-
lit aut agit spūs. qui vbi vult ⁊ qñ
vult spirat. nā et rote sanctaz scri-
pturaz mouebant fm impetū spi-
ritus. **Spūs** em̄ vite erat in rotis.
et cum eleuatis animalibus. elcua-
bantur p cōtemplationē cū flātib⁹

Partitio iij. De

sui in medio domus sue. nā et dñs in circuitu ppli sui. Circuit igit iust⁹ et pambulat sed circa deū. circa cētrū illi⁹ intellectualis spere cui⁹ cētrū est vbiqz. circūferētia nūqz nisi in se. Deserit se iust⁹ nihil refert ad se. sed ad deū. nihil amat. nihil agit nihil desiderat nisi ppter deuz. imo nec se vult esse vel viuere vel bene esse nisi ad deum et ppter deū. In- telligis anima circuitū et circuitus attendas effectum. Pauperes in se diuites in deū replētur bonis. qm̄ veritas est in circuitu suo lumen et requies. Diuites non in deum sed in se dimittunt inanes. qm̄ vniuer- sa vanitas omnis hō viuens. Dor- mierunt somnū suū et nihil inueni- runt omnes viri diuitiaz in mani- bus suis. **F**ulte. hac nocte morie- ris. animā tuā repetent a te. et que congregasti cuius erunt? **Q**uerebam aliquando pauper et esuriens. In- dica mihi quem diligit anima mea vbi pascas. vbi cubes in meridie. volebam pasci cum pascente. quie- scere cum cubante. nolebaz vagari id est vane agi in circuitu impiorū. nolebā egredi a conspectu dñi. hor- rebat animus pascere hedos feti- dos sensuū meoz⁹ circa tabernacu- la pastoz⁹ ab vnitāte diuisoz⁹. In- uitabat me qui dicebat. venite ad me omnes qui laboratis et onera- ti estis qualis heu sum. **P**ollicebatē repletionē in bono. **E**t ego inquit reficiam vos. **Q** plena refectio. **S**u- paddebat de quiete. et inuenietis

eucharistia cxxxij

requiem animabus vestris. **V**enerat aliquando timor et tremor sup me et contexerunt me tenebre. **R**e- quiesierit aliquis vnde? quoniam vi- di iniquitatem et contradictionem in ciuitate babilonis. et dixi. **Q**uis dabit mihi pennas sicut columbe? **H**ec sunt suauē iugum xpi et onus leue qui totus columbinus est. to- tus mitis et humilis corde. **E**xpe- ctabam eum qui saluum me fecit a pusillanimitate spiritus ⁊ tempesta- te exorans. **V**elociter exaudi me domine. defecit spiritus meus. **D**efecit pre inopia cibi ⁊ potus in regione longinqua dissimilitudi- nis horroris et egestatis. **F**ic vo- lebam. sic expectabam. sic orabam. **T**u vero homo vnanimis. vetus homo quia fact⁹ eras vt esses vna- nimis. dux meus et notus per pre- uiam sensibulum cognitionem. qui simul mecū dulces capiebas cibos sacramentalis deuotionis omuni- catōis. in domo domini domo ora- tionis ambulauim⁹ cum consensu. **E**t heu quale nunc et hic dissidiuz? **V**eniat mors sup illos vnde scan- dalum tale venit. **D**escendant in infernum viuentes et funditus pe- reant quo ad demones. aut. si sunt homines vt corrigantur ne in infer- num descendant morietes. **P**eti u- serunt euridicem meam mentē meā apud inferos. collocauerunt me in obscuris sicut mortuos seculi. **Q**ue- rebam elongare seculum et mane- re in solitudine sed ingenti mole fā

Partitio iij. De

in escam meam fel et in siti mea potauerunt me aceto. **V**ide mirabile correspondentiã ad pphetiã inducã Continuo xps dicit. Consummatũ est. quare? quia omnia que de eo scripta erant finem habebant. **M**eritas veri sacrificij. ymbratile consummauit. **H**oc in spiritu p̄uide rat qui dicebat. omnis consummationis viot finẽ. finis itaqz legis xps fm aplm. **D**edit ille mandatũ dilectionis latũ nimis latũ ad deum ad primũ. ad amicos et inimicos et ita latũ vt ab eo et in eo pendet omnis lex et pphete. quia finis omnis legis dilectio. **T**unc ablatum est a iudeis regnum dei. **N**oluerunt cõstituire iustitiam legis. i. in ea continue stare. abijcientes gratiaz dei nõ p̄stiterunt. ipm velamen oculorum. et importabile legis iugum tenere super se. **I**taqz regnũ dei dicere **D**ionysio est omnis finis et ois ordinis et legis et ornatũ distributio. **R**eiecerunt a se quatuor ista iudei. reficiendo xpm. in quo. p̄ quẽ. et ex quo. et a quo est omnis finis. ordo. lex et ornatũ. **O**rnatũ intellige quãlibet in re qualibet inclinacionem. quã indidit sapientia disponens omnia suauiter in finem suoz fm legem a deo et ordinẽ inter se mutuo cõstitutos. **N**unq̄d non o benedicta in mulieribus notatã olim circa te desertionẽ hanc inuenimus **R**emanserat puer **I**hus in iherlm q̄ situs per triduũ magni misterij **I**n uentus est in templo sedens in me/

encharistia cxxxiiij

dio doctoz. de lege disputans et respondens. **E**t de quibz arbitrandum est questionibz nisi de tpe aduentus messie. et scripturaz impletione? voluit ipse benignus filius m? **O** virgo benigna virgo bene ignita **V**oluit benigne facere bona voluntate sua tibi. deseruit litteralem syon cum sua iherlm. **D**escendit cuz **J**oseph et tecum in nazareth flozidam nõ vetustam. et erat subditus vobis. in quibus mystica iaz syon et iherlm residebant. **M**ansit annoz spacio. xvij. quousqz baptisma sũpsit anno xxx. quousqz consummaret opus ad edificacionẽ celestis iherlz quousqz acceptaret deus sacrificiũ iustitie. sacrificium spũs cõtribulati xpi oblationes. **A**dẽmũ in hoc vni co sacrificio holocaustũ et vitulos typico super altare crucis imposuit **I**ntroiuit semel in sancta sanctorum eterna redemptione inuenta. facta est hostia peccati. **D**amnauit de peccato peccatũ. liberauit ecclesiam suam ab intolerabili iugo tot sacrificioz que neqz perfecta neqz plena neqz placita per se erant. sed nec placita reputabat ea dominus ex bonitate offerentiũ. p̄pter maliciã studiosorum suoz. **L**ege **I**saiã. psalmos discute. nihil apertius inuenies q̄ reprobationez et abominationẽ. cum p̄hibitione sacrificiorum. si ad litterã prout accipiebãt tunc iudei referãtur. **Q**uoniã si voluisses ait dauid. sacrificium dedissem vtiqz holocaustis non delecta

Partitio iii. De

Tolle vetera. noua erunt spiritua/
liter omnia. cor. opus. et lingua. **Da**
bo tibi latissimā nouitatū materiā
Cōsidera tot varietates sacrificio
rum. oblationū. holocaustoz. vete
ris legis presertim in leuitico **Tolle**
nebulas figuraz ab eis. **Aufer** ab
oculis tuis velū qd scissum est tpe
passionis. **Confer** ad interioris le/
gis spiritū. oriet ptinus tibi sol iu/
stitie xps **Et** qui in sacrificio corpo
ris ⁊ sanguinis sui noua fecit omnia
paschalez agnū manna deserti pa
nem celi. thauros vitulos immola
tiōis. hircū emissariū. passerēs. tur
tures et columbas. vinū et libami
na. sal in omni sacrificio. caudā cū
capite. neqz mel neqz fermentum.
Deniqz quotidianū bis sacrificiuz
cū matutino vespertinū. Omnia hec
cū similib⁹ erunt tibi nouitatis ma
teria. immolabis hedū xpm. p sili
tudine carnis peccati. sine peccato
Comedes agnū nō crudū p infide
litate tuā. nō coctū aqua p curiosā
pbiaz. sed assum igni. p caritatis
ardore. deuorabis p deuotā auidi
tate caput. **Siquidē** caput xpi de⁹
simul cū pedib⁹ humanitatis et vi
scerib⁹ sacramentoz intimis. **Os**
nō sfringes ex eo. violentia pscru
tationis. **Totū** qd comedi nō pōt
p intelligentiā. igni sanctis pūs obu
res p venerationē amorosaz. **Sint**
azimi panes sine fermento malicie
cū lactucis agrestib⁹ amare spun/
tionis. **Sint** accincti renes p casti
tatis zonā. sūt spei longanimis ba/
culus in manib⁹. et comede festinā/
ter. auide scz anhelans et tendens
peregrin⁹ ad patriā **Lin**i ad extre/
mū vtrunqz postez seu supliminare
domus tue vel hostij de sanguine
agni. **Fit** hec linitio sub signaculo fi
dei in intellectu et amoris in affectu
Scis hec o anima mea? **Scio.** **At**
nihil est qd magis suadeā facē de
te qz ipaz te sacrifices totam deo
Fiet hoc si captiuaueris et. quodā
modo trucidaueris omnem intelle
ctū tuū in obsequiū xpi. omnē affe/
ctū in holocaustū caritatis. **Crede**
et ama illū qui latet et pns est. sis
ipa placens hostia. sis rationabile
sacrificiū. ne dū mane et vespere sed
assidue nocte dieqz. **Inuitata** es o
anima ad nuptias et cenā magni
regis in hoc eucharistie sacramēto
Noli excusare te noli tardare. **Assu**
me vestem nuptialē tandē in nouis/
simo loco recumbe. cū illo qui p te
factus est nouissimus viroz. vnde
nec reputauim⁹ eū ait ppheta euā/
gelic⁹. nec erat ei spēs neqz decor
Habet altare crucis latitudinē ca
ritatis. lōgitudinē eternitatis. subli
mitatē maiestatis. pfunditatē sapi
entie iudicātis. **Profice** te et absco
de in hoc pundo. et toto nisu pe/
dez crucis stringe amplectēs. **Dic**
cū fiducia sperande pietatis. viuit
dñs quia non dimittaz te. **Quitur**
hec virga crucis ex radice **Jesse** qd
interpretat⁹ incendiū **Concremetur**
hic totū cor tuū o anima mea. **Ar**/
deat in holocaustū in odore suauif

Partitio li. De

Est enim anima secundum philosophos et poetas ignea vis. vel igneus vigor. Diffundit itaque se per totum corpus tanquam infra speram activitatis sue vivificans ipsum. Ipsa nihilominus anima preambit et circumdat et continet exterius totum corpus nostrum tanquam circumferentia eius ad extra dum est ipsa eadem tota. sicut centrum ad intra. tota tamen indivisibilis non sicut punctus positionem habens in continuo nec extra se fluens. sed aliter mira virtute et operatione qua penetrat se diffundens. **F**atemur. Imaginatio enim non capit hoc sed ratio occludit et intelligentia. si pura sit et simplex intuetur. Elevat se supra continuum et temporis. supra hic et nunc temporis et loci materialis. Vis intelligentie vel mentis pure. defigit oculos conspicuos. ad hic et nunc eum vel eternitatis. Et si non modo per essentiam tamen aliquam per speculum nitidum et imaginem. de qua apostolus. **N**os inquit revelata facie supple ab involucribus fantasmatum transformamur de claritate in claritatem tanquam a domini spiritus. **I**fit quippe talis transformatio per illapsus sancti spiritus purgantis animam et elevantis in id ipsum. **A**tenuis hec introducta faciunt ut oremus cum ecclesia cuius orationes elevatissime sunt et tunc ignee nisi sit frigidum petrus plus cristallo congelatum. **I**llo nos igne spiritus sanctus inflammet. addamur et devoret. quem dominus noster **I**esus christus. addamur in hoc sacramento. misit in terram et voluit vehementer accendi. **C**apiet tunc

eucharistia clxxxvi

ignea mens cum summa facilitate. **S**entiet enim summa iocunditate quem admodum deus est omnia in omnibus et totus in singulis. communis omnibus et unicuique singularis. totus apprehensus a quolibet beato. a nullo comprehensus totus intimus. totus exterius totus omnium centrum. totus et circumferentia. totus stabilis dans cuncta moveri. **A**d hoc philosophi conati sunt maxime metaphisici. sed sola dei gratia et veritas que per **I**esum christum facta est poterit hoc adipisci tunc per gloriam consumatur et hic in via per theologiam mysticam. **V**aleat insuper hec mentis elevatio mirabiliter ad intelligentiam mysterio eucharistie sacramenti. **T**radidit enim christus rem a sensibus taliter elongatam ut discamus non dum amare sed intelligere et venerari celestia. discernere materialia a spiritualibus. deum a creaturis cernimus. vitam eternam a mundi fluxibus et caducis calamitatibus. **S**ciamus proinde quod aliter habet processum suum dei providentia super homines. aliter super bruta. **E**ur ita? **C**erte ut magis diuine gratie et miraculis innitamus quam nature. **N**on quidem ut temptemus deum sed ut noverimus nos ad finem nostrum qui supra nos est non nisi gratuitis supernaturalium miraculis peruenire. **H**oc quia non vidit **P**elagius. erravit. **I**ngratus gratie dei non quod homo destituatur operatione sua naturali propria plus quam bruta sed ad altiora niti debet et in his gratie dei tota

Partitio ij. De

tie p̄funde. necnō humilis ad deuz timoris. nō audens p̄re verecūdia sursum oculos attollere. dicens cū p̄cussione p̄ctoris. **Deus p̄picius esto mihi peccatozi** Scito q̄ apud te fecit cuiuū p̄mogenitus filio timor in die suo. **Sensisti motū pietatis ad deū. ad te. ad p̄ximū suauē et letum. in super valde p̄fsum** **Hec dies est secundi filij.** Sensisti estimo tot miserorū afflictiones in penis et culpis super filios hominū vel ex p̄p̄rijs angustijs luxisti beato sanctoq̄ luctu. **Hec est dies tertij filij.** Corroborata es in vigore tolerandaz aduersitatum vel in abstinentiaz rigore firmata. **Facta es eluriens et sitiens satisfactentem iustitiam.** Ecce quare filius instaurauit die suo cuiuū. **Consiliata es in opibus superogantis iustitie castitatis paupertatis et obedientie.** **Hec est dies q̄nti filij.** Intellexisti mysteria sacramētoz. p̄cipue hui⁹. retulisti omnia que vident ad eternitatis spectacula. obtinuisti etiam mundiciam cordis neduz a peccatis. sed a fantasmatibus et curis. **Pulcher iste dies et serenus est sexti filij.** Sapuit tibi tandem p̄ omnes sensus intimos q̄suauis et bonus est spiritus domini gustantibus eū videntibus eum. audientibus eum. adorantibus eum. amplexantibus eum in hoc sacramento. **Felicissimū hunc ac beatissimū in apparatu cōuiuū diem filius septimus habet suum.** **Bibunt illic vinum septem filij**

eucharistia clxxxvj

cum tribus sororibus. cuius qualis sit effectus si scire desideras. in sinuabit qui dicit. **Inebriabuntur ab vbertate domus tue et torren te voluptatis tue potabis eos.** **Biberat hanc sobriam ebrietatem spiritus pia mater augustini Monica dum post susceptionem sacramenti in publico rapta clamauit. volem⁹ in celum fideles volem⁹ in celum** **Pulsataz exquisita quid ita clamaret.** **Demissa cū vultu voce inquit** **Cor meuz et caro mea exultauerūt in deum viuum.** **Altera quedam ruptis ventis expirauit vim amoris sancti ferre non sustinens.** **Felices sunt domus ille fidelium per quas fiunt per orbem per fructum conuiuia singulis diebus illuminate conuersationis.** **Offert nihilomin⁹ hoc locausta Job mysticus. quoniā iustitie nostre non sunt omnino sincere.** **Egent in super conseruatione.** **Debet deniq̄z conseruationem accipere in gratiarum adione omniscib⁹ omunis.** **Quos p̄tēa fruct⁹ apponere soleat in hac eucharistie mensa spūs sapientie. censeo meditationi deuotoz poti⁹ q̄ scriptoz expressioni linquendū. veniant. vacent. gustent. et videbūt.** **Sed neq̄ putandū est nos consortes et conuices futuros beatoz spiritū ab ip̄is deseri. duz sedemus in ecclesie conuiuio.** **Facti sunt quippe omnes administratorij spūs p̄pter eos qui hereditatē capiūt salutis cuius aram recepim⁹ hic et p̄ign⁹.** **Si ad**

Tractatus .se.

instructionem cuius pfectam pluri
ma requirunt. diuites sunt hī spūs
ad ampliora. habent ad votum cel
laria regis. pferūt de thesauris su
is queq; voluerit intēior homo no
ster. **P**etiē ignis et caminus incen
dit. scraphin ardent. **P**etiē sal et lu
men. cherubin sapiunt et lucent. **P**e
tunt sedilia. throni habent illa. **M**i
nistrat a suprema gerarchia quia
ministrantib; imperant. **Q**ueritur
qui dominet in diuio. qui virtute
pareat. qui potestate tueat. hec se
cunda potest gerarchia. **Q**ueritur
p inferiori cenaculo q; ordo sit in
diuuantib;. offerūt se principatus.
subordinant archangeli et angeli
subseruiunt. **S**i fructus defuerint
ascendam; in palmā crucis. appre
hendam; fructus eius. **Q**u si solos
carpere possam; infimos minus q;
maturus distribuat liberaliter de
medis et supremis choros ipse san
ctoꝝ per ramos inhabitans. **E**xē
plum accipe **I**bat ad passionē **D**o
rothea virgo **T**heophilus quidā
scolastic; exclamauit ad eā (suspi
cor irritōs) **O** **D**orothea sponsa
xpī mitte mihi mala de paradiso
sponsi tui. **S**popondit se missuram
Iussa flectere cervicem orariū pri
us eximēs astanti dedit puero qui
ferret theophilo et diceret. **D**oro
thea ancilla xpī mittit tibi mala de
paradiso sponsi sui. **R**ecepit grat;. **A**
applicuit faciei. **S**ensit otinuo vim
celici cuiusoz odoris quo replet;
et totus in alteꝝ virum mutat;. re/

sup magnificat

petens dicebat. **B**enedictū sit no
men domini mei **I**hu xpī. **Q**ui mor
capt;. dire tortus post occisus ascē
dit in palmā vbi pleno ore vorat
fructus eius **C**eteruz qua possam;
ad te fiducia ofugere bñdictissima
femina. **T**u mater es eucharistie.
quia mater gratie bone. **T**u clau
gera cellarioꝝ regis pacifici. **T**u
frangere panem potes illum peten
tibus. **T**u epularis quotidie splen
dide. non negabis micas vlcrosis
nobis q; mendicis quoz tot sūt lin
gue clamantes ad tuam misericor
diam quot sunt vlcera nostrā offē
denta miserā. **V**ox sapientie. vox
tua est. **N**imrum. quia tu nedum sa
pientia per emphaticam locutionē
sed mater es sapientie. sponsa. soroz.
filia. **Q**q; amplissimū pandat no
bis hec meditatio. et q; amenū oz
tum. imo paradysum deliciarum tu
arum virgo sapientissima. cuius in
filio sacramentaliter suscepto. laus
omnis terminatur. **E**go inquit ex
ore altissimi p̄diui. **E**go mater pul
cre dilectionis. **E**go sicut vitis fru
ctificaui cū ceteris in sapientie p̄co
niū numeratis nec finit. **T**u quasi
oliua speciosa in cāpis que mūdo
naufrago. ramū illū oliue paterne
ptulisti ihm xp̄m. **C**olligē fas hz.
ipm in b eucharistie sacramēto fidel
aia. fas illū ferre i ore suo dū vesp
mortis adueniēs. suadebit regredi
ad verū **N**oe deū. qui duz creauit
eū misit per aquas et terras huius
diluuij quatinus bene volando

Partio
noire ad ipm qui melle
plane anima que roba
ram vite sui feris in
hunc clarū p̄m q; sacram
entū p̄paratū dū p̄p̄onem.

Sequit̄ tertia partio.
De hōc q̄ dicitur ad manū
p̄ncipalis quinquaginta.

Prima notula

Quoniam dicitur in
capitulo vltimo
De dicitur dicitur
ad te dicitur dicitur. **N**o te p̄p̄
rens spiritus et hōmī dicitur
virgo beata. **N**o te dicitur
p̄ omēs p̄paratōnes. **N**o te dicitur
etris ep̄lis. **S**i dicitur dicitur
plea. **S**i dicitur dicitur. **E**t dicitur
et nime sapienter. **T**u dicitur dicitur
omēs p̄m hōmī dicitur. **E**cce p̄
q̄ dicitur dicitur. **Q**uare dicitur
p̄p̄arationes tuas dicitur q; et dicitur
bono dicitur dicitur. **T**u dicitur
dicitur dicitur dicitur.
Tu dicitur dicitur dicitur dicitur.
Sanctus dicitur dicitur. **N**arrat
Lucas dicitur dicitur. **N**arrat
erant cū mulerib; et manu man
Ihu dicitur dicitur. **Q**uare dicitur
quoq; p̄p̄arates manū dicitur. **Q**uare dicitur
ple frangebat circa domos p̄
lūmēs cibū cū fructuoz p̄
plorate coroz. **E**ras inter dicitur
notus dicitur dicitur dicitur.

Partitio iij. De

rediret ad ipm qui misit illaz felix plane anima que redibit ad vesperam vite sue ferēs in ore suo ramū hunc oliue xpm p sacramentalē saltem spiritaliter susceptionem.

Sequit̄ tertia partitio.

Per soliloquiū ouersum ad mariā per notulas quinquaginta.

Prima nocula

Qontemplationib⁹ tuis deinceps intēdere cupientes Nos esurientes ouertimur ad te elurientē olim. Ad te pauperem spiritu et humilē ancillam xpi. virgo beata. virgo iam benedicta p omnes generationes. virgo nunc eternis epulis sp abundantissime plena **Tu**⁹ mens otēplata est multa nimis sapienter. **Tu** oscia super omnes post filiū sacramenti hui⁹ absconditi a seculis extitisti. **Ecce** pi⁹ q̄ salomon hec **Quare**⁹. **Dic** nobis p miserationes tuas. dic q̄ et q̄nta bona otēplabat̄ mens tua cū p⁹ bñficia tibi singulariter exhibita. **Tu** generalia omib⁹ cecinisti dicēs **Esuriētes** impleuit bonis. **Narrat** Lucas osci⁹ secretoꝝ tuoꝝ. q̄ apli erant cū mulierib⁹ et maria matre **Ihu** **Subdit** postmodū. **Quotidie** quoq̄ pdurātes vnanimē in templo frangebāt circa domos panē sumētes cibū cū exultatione et simplicitate cordis. **Eras** inter hos sumentes cibū haud dubiū **O** maria

eucharistia cxxxvij

mater **Ihu**. exultabas in simplicitate cordis. collaudās deū et habēs grāz ad omne plebē **Quid** sequit̄? **Dñs** aut̄ augebat qui salui fierēt quotidie in id ipm. **Est** igit̄ salutaris effect⁹ hui⁹ sacramenti. salus ⁊ augmētū fidelīū quotidie in id ipz **Et** hec otēplatio tua precipua **Nulla** fuit natio que nō sacrificiūz censeret offerendū illi soli quem credebat aut fingeat deū sibi **Sacerdos** et sacrificiū est nobis fact⁹ o maria fili⁹ tuus. **Sed** qualis sacerdos et quale sacrificium? **Exponit** ap̄ls eius latissime scribens ad hebreos. **Non** in vituloꝝ sanguine. et tauroꝝ cede **Hec** otēplatio altera. **Contēplabat̄** mens marie quātū se sacrificiū arbitrabat̄ **Dauid**. quātū salomon. quātū oēs p̄isce legis exoluisse. **Si** multa milia tauroꝝ. si agnos absq̄ numero iugularent dño. **At** nos sub vnica panis exigui specie. sub modici vini calice sacrificiū absq̄ vlla opatiōe placid⁹ in odorez suauissimū dño oscream⁹ offerentes. **Et** siq̄oz hostia fm lraz. **Parua**. nitēs sana. teres. azima. mūda q̄ sc̄pta. **Signat** hec septuplex cōditio nos debē vicia capitalia septē excludē. **In** paruitate supbiā. **In** nitore inuidiā **In** integritate irā. **In** rotūditate volubili acidiā. **In** azimo fursur auaritie. **In** mūdicia feditate luxurie **In** scriptura hebetudinem gule. **Gratias** tibi virgo beata que talem nobis hostiā ptulisti. **Gras** filio tuo

Partitio iij. De

Cōtemplabat hominū
omunionē sub multiplici dōa. Est
omunio nature a qua null' excipit
Est omunio fm aptitudinē ad glo-
riā. et ab ista nullus viator excipit
qz de' vult omēs hoies saluos fie-
ri. Est omunio predestinationis et
gratie finalis. et ab illa oēs repro-
bi viui et mortui excōmunicant' vel
excipiunt'. **C**ōtemplabat omuni-
onē aliquam esse in grā. in meritis
fm pñtez iustitiā tm modo. Similit'
aliqua erat excōmunicatio fm pñ-
tez iniustitiāz et demeritū. Rursus
aliqua erat fm pñtis ecclesie extrin-
secū iudiciū p sententias irregula-
ritatū et excōmunicacionum iniciata.
Cōtemplabat q in oblatione sa-
cramenti vt erat sacrificiū. null' via-
tor qntūcūqz puerlus vel excōica-
tus erat excipiend' ab offerētis af-
fectu caritatiuo. ex quo erat capax
beatitudinis. **S**ec' de excōicatiōe
sam damnatorū. hinc orat eccia q
hoc sacrificiū sit absolutio sceleruz
et remissio omnīū delictorū. quat-
nus p sacrificij virtutē pētozes re-
uisiscant et ad vitā grē reuertant'.
Cōtemplabat q ecclesie iudiciū
poterat arcere sacerdotes offeren-
tes sacrificiū ne p expressā ecclesie
ozōnez pphenderēt excōicatos ab
īpa. **N**oluit tñ nec debuit phibē ca-
ritatis interiozē affectū vt dictū ē.
p̄pterea forte fuit institut' mētalīs
modus orandī p memento. **C**on-
templabat q horrenda esset excō-
municatio et q̄timide ferēda et ti-
mido' sustinēda q faceret hoiez ab

eucharistia cxxxix

hac omunionē salutifera sepatū
Cōtemplabat q in ratione sacrifi-
cij petit sacerdos quoslibet associa-
re nō phibitos ab eccia et ei' pia-
intentiōe. **N**ñ sicut oblatio xpī fuit
singularis p omib'. ita fuit cōis p
quolibet singulari. **N**ec cōtra timi-
de auaros in spūalib' q querūt ap-
propare ea sibi quib' nō est liberali-
tas hul' sacrificij satis nota. **C**ō-
templabat qz vna missa sufficiens
essz de se. sicut et passio xpī p salua-
tione omnīū viatorū. **N**ihilomin' in
ratione satisfactiōis q p̄ch plus va-
lebant plures misse q̄ vna. et plus
vna p vno q̄ p multis fm ordinē
diuine sapientie q dat omib' mensu-
rā numerū et pond'. **S**cit aut ipa
beata nūc in verbo mensuraz hanc
in ezechielis mensuratiōe figuratā.
nos nescim'. **C**ōtemplabat q exē-
plo xpī poterat sacerdos offere sa-
cramentū p p̄cis aliorū q̄nqz cū
pluri merito q̄ si p se solo celebra-
ret nec se tñ nec aliq' dz excipe nisi
motu dicto. nec singularit' approp-
are. p̄pterea stulte agunt q volunt
missas dicē fm intētiōes suas q̄si
venales q mercenarias q auaras.
q non fm intentionem et traditio-
nē ecclesie liberales plane. nec sunt
audiendi. **C**ōtemplabatur q
ita seruabat charitas Marie vt
sacrificium intus offerret non nisi
deo nec ad aliquē se obligaret q̄si
pro vice gratuitoz oblatorum. **J**ā
em̄ videretur simoniaca mercatio.
sed non primo modo duz solus de-
us est principalis terminus. **C**on-

Partitio iij. De

utili de se et delectabili nō erat priuand^o vel arcendus homo sine magno et legitimo impedimento vt p^r immundicia corpali sola que mortali peccato iuncta non est. se andalo tñ rationabili non imminente. Longus esset hic p^rcessus de leprosis. de menstrua patiētib⁹. v^t emozroydes. vel pollutiones in somno cū ceteris. Ratio omnium est. qz non est afflictio danda afflictio sed consolatio. Ratio altera quia cib⁹ iste magis est spiritus qz carnis q nec carnalibus sordibus in se vel ex se maculat. Eleuet in hac consideratione deuotio fidelium sursum corda

Contemplabatur magnificans anima marie dñm cum exultatione spiritus in deo salutari suo que ad modū presentialiter erat in hoc sacramento iste cui ministrant milia milium et decies centena milia assistunt ei. Non ita tñ q omnes dimisso empireo celo assisterent huic in terris sacramento. nisi s^um ordinationem diuine sapientie cū beneplacito creatoris

Contemplabat nō esse indignū s^u dignissimū vidēi angelicis spiritib⁹ visitare presentialiter ecclesias in qua celebra^t vel seruauat eucharistie sacramentū. Exemplū hui⁹ figurale fuit in scala Jacob et in monte synai qñ data est lex per angelos in manu mediatoris cū similib⁹ multis.

Contemplabat quanta erat patientia xpī. qñ ta angelorū beatorū hic assistētū vñ tolerant indignitatē cōtrectan

eucharistia

et

tium hoc sacramentū. Cū illi tanta seueritate puniebant accedētes ad montē synai. Nō et bestia si tetigisset montē obzuebatur lapidibus. Sepe autē potest in hoc sacramento conqueri xp^us. Manus tradentis me mecum est in mensa. Et illō Juda osculo filiū hominis tradis. Nilominus. ex peccatis talium elicit deus bona in salutē electorum. sicut ex bonis dei. mala pccōres eliciūt

Contemplabat q hoc sacrificium dabat gloriā deo in excelsis. Et in terra pacem hominibus bone volūtatis. letificabat angelos. liberabat purgatorio detentos. vt eorum pena breuior sit aut leuior. Visitatorib⁹ impetrabat. nunc ouersionem ad grāz. nunc obseruationē in gratia. nunc o^rtra mundi picula firmamentū. nunc angelorū custodiam et refrenationē temptatorū.

Contemplabat ex his et similib⁹ effectibus. laudabil⁹ esse ex amore sacramenti. et o^rfidencia misericordie dei sepius accedere. qz ex timore vel scrupulis diu se ab eodem sacramento quodāmodo se excommunicatū facere. qui nec se exponit periculo qui nō habet certitudinē de legitimo impedimento. et accedit. que admodū supra notatum est

Sed et stult⁹ illius timor est. vel reuerentia minus prudēs qui ad dominū se vocantē et inuitantem non accedit sed procrastinat. sed dicit eozū vocem. cras. cras. cras. Sepe demum fit illud. Qui non est

si da x' p^rcedo ab huius p^r

Tractatus .ij.

hodie. cras min⁹ aptus erit. **C**ōtemplabat tales qui nolunt accedere nisi sint actualiter deuoti & feruidi. similiter agere quasi frigidus nolit ad ignem primare nisi prius calidus sit. nec sordidus nisi sanus. Sit tamen iste viuens non mortu⁹ per mortale qui confidit accedere. alioquin si sit mortuus non recipit emolumenta viuoz. non est conditio mortuoz vt comedant. **C**ōtemplabatur maria etiā se ex se nequaquā esse dignam. excelsior super omnes. Dicebat igitur cū apostolo. Venit deus saluos facere peccatores quoz prima ego sum. **S**z misericordiā in preseruatiua sanctificatione & redemptione ab omni peccato etiā originali consecuta sū. alioquin etiā natura filia ire fuisset sicut et alij. **S**olus et vnicus filius meus. neq; peccatū neq; necessitatem habuit consequendi peccatum priuilegio singulari. quia singulariter ex spiritu sancto natus. **C**ōtemplabatur aliqui cōmunicantes secum in eucaristia peccatores esse forte et peccatores sciebat esse aliquos qui sacramentū ministrabāt qualis fuisse putat septimus diaconoz **N**icolaus. **S**ed non cessabat ob hoc. non refugiebat. non se ex cōmunicabat. i. extra cōmunicatiōnem se ponebat. **S**ciens et recollens dictū filij sui qui sumit in hoc sacramento. **V**eni peccatores saluos facere duz phariseoz falsa iustitia indignaret. exprobrās et di-

*si quis vult videri deus
sine peccato
debet se
debet se*

sup magnificat

cēs. hic peccatores recipit. **E**t itez ad discipulos. **Q**uare cuz publicanis et peccatoribus manducat magister vester? **S**ed neq; xps prohibuit iudaz per abnegationem cibi sui. **C**ōtemplabatur amplius & complectabatur amplissimo sinu caritatis omnes peccatores terre publicanos et meretrices quales sepe pcedunt in regno dei. **C**lamabat valde cuz lachrymis intra templum cordis sui se cōnumerans exemplo danielis. **P**eccatores te rogamus audi nos. **M**iserere nostri fm magnam misericordiam tuā. quia peccatores magni sumus. **E**t fm multitudinē miserationū tuarū. qz multi sicut inspicis sumus. **E**xemplum itaq; dedit nobis quantumq; videamur iusti vt quēadmodū illa fecit ita et nos faciam⁹. **N**emo alius iudicet. nemo damnet. sed solum p ecclesiā suaz et suos damnet deus. **C**or⁹ fuit q̄ pascebat helyā. **P**rescripsit formā orōnis excipiēs nullū q̄ dicere iussit. pater n⁹. nō me⁹. dimitte nobis debita n⁹a. nō mea. **C**ōtemplabat fieri quicq; vt rex introducēt questozē in cellaria sua collatur⁹ bona dū p plurib⁹ & maiorib⁹ indigentib⁹ exponit se querē. **S**iquidē vbi abundauit delictum supabundat et gr̄a. maior qz miseriarū abissus abissū forti⁹ inuocat misericordiarū. **C**ōtemplabat et assumebat h⁹mōi sacramentū quasi hora sua essz qua transitura erat ex hoc mundo ad patrem vel post

*Partitio .ij. De
dicitur ad terram profectum
sua de fructib⁹ **R**ecolitur
mo tota cōmunitate omnia
ventra de choro coru
ad deuotionē & memoratiōem
de choro ad cōmunitate ipis
nobis meritis omnia que
sunt in eo docere singulariter
sunt recitatū ad omib⁹ p
uocati ad inuocati ieriti & vlt
vltimū. **Q**uanti q̄ vberem v
nos in p̄dica manam tibi m
sola manū complendi. **E**x
gredi vultis apri curis
qz in vltima re recipiens vult
libi dāna. **S**icut mte dicit
meus nō vult vbera mea cōm
rebit. **S**alomon vobis parauit
mole in vltima immensū. **E**t
sicut in vltima re lēuatiō
in vltima poma vltimū
pura nō vult vbera dicit m
sicut vlt. **E**t nō vult vbera
et nō vult vbera. **T**alis mte certe
et vult se hōi vult recogitatio.
Sicut p̄ vult vbera. **P**rocurans
sua vult vbera. **R**egis regis
Cōtemplabat vult vbera. **C**u
et dicitur vult vbera. **E**t
Amen dicit vult vbera. **M**en
paradiso. **S**icut q̄ vult vbera
nō sapientia nō paradus in bene
dictio. **E**t vult vbera nō vult
vbera que p excellētā bona gr̄a
vult vbera. **P**oro gr̄a de vult vbera
vult vbera et par. **E**t vult vbera
vult vbera nō vult vbera. **C**omplē ego*

Particio iij. De

desertū ad terrā pmissionis. come-
stura de fructib⁹. **R**enoluebat ani-
mo tota celeritate. omnia noua et
vetera de thesauro cordis sui que
ad deuotionē ⁊ uenerationē ⁊ lau-
dē et iubilū cū exultatione spūs p-
uocabāt. maxime omnia que cepit
Ihus facere et docere singulariter
secū. et vniuersalē cū omib⁹ p totū
uite cursū ab introitu i exitū ⁊ vsq³
in seculū. **Q**uantā q³ vberem vi-
des aia xpiana mariam tibi mini-
strasse materiā otemplandī. **E**xper-
giscere igi⁹ oculos aperi aures eri-
ge. cor dilata. et excipiens eucha-
ristiā clama. **F**ascicul⁹ mirre dilectus
meus mihi inter vbera mea cōmo-
rabi⁹. **F**asciculus vtiq³ paruulus
mole sed virtute immensus **D**ic ex-
sentētia hoc est sensu vel sentimēto
intimo. **O**mnia poma diuinaz scri-
pturaz noua et vetera dilectē mi-
seruau tibi. **E**t vñ⁹ q³ dedisti mihi.
de tuo tibi reddo **T**alis mihi certe
es qualē te fidēliter recogitauero.
Infans. puer **I**uuenis. predicans
sanans. moriens. resurgēs. regnās
Contemplabā⁹ susceptionez eu-
charistie quasi filiū audiret. ex cru-
ce dicentez sibi qd latroni iurauit.
Amen dico tibi hodie mecū eris in
paradiso. **S**iquidē grā dei testimo-
nio sapientis est paradus in bene-
dictionib⁹. **E**t vbi grā si nō eucha-
ristia que p excellētiā bona gratia
nūcupat⁹. **P**orro grā dei vita eter-
na scz vita et pax. **E**st autē in eucha-
ristia pax nra xps. **C**omplet ergo

eucharistia cxcj

salutatio tua o paulē toties posita
⁊ a **J**ohāne ⁊ petro simili⁹. **G**ratia
vobis et pax. **Q**uid grā et pax nisi
grā pacifica. **E**t si pacifica non est
impedita. **D**eductū vō pus habes
q³ paradus et eterna vita est frui-
tio dei fm habitū grē nō impedita
presertim qm est cōsumata. **C**on-
templabā⁹ cū exultatione spūs eu-
charistiā in templo. iubilansq³ di-
cebat. **S**uscipim⁹ de⁹ misericordiā
tuā in medio templi tui **S**uscipim⁹
olim misericordiā hāc visibilit me-
pntante **S**imeone recipiente **A**nna
pphetante. **E**t enī de⁹ me⁹ misericor-
dia mea **S**uscipim⁹ hāc eadē sacra-
mentaliter quotidie si volumus in
medio templo cordis nri. **I**taq³ tē-
plū dei sum⁹. **N**ō q³ram⁹ sapientiā
accusantē. nō iustitiā damnantē. nō
potentiā punientē. **S**imiaz absolue-
tē. **S**uscipim⁹ eam sacramentaliter
quotidie mirabilia in excessu faciē-
tē. **F**acit de sapientia accusante ad-
uocatā. de iustitia damnate absol-
uentē. de potentia puniente ptege-
tē et liberantē. **S**iquidē fact⁹ est no-
bis xps a deo sapientia. iustitia. san-
ctificatio redemptio. via. veritas ⁊
vita. **C**ontemplabā⁹ existentiam
mirabilē filij in hoc sacramēto quē
visibiliter tractauerat cū blādicis
⁊ osculis suauissimis in gremio cor-
ridentē. **E**redebāt hoc idē sibi licē
nūc q³uis alio modo sed nō mino-
ri merito. **O**sculat. tēgit. et qd sibi
tūc nō licuerat corpalit manducare
et bibit et accipit vitā. **P**az q³ man-

Tractatus .ix. sup

ducat me inquit et ipse viuet ppter me. **G**radē rē tibi o anima xpiana grandez nimis estimasses si virgo benedicta posuisset olim filiū suum in gremio tuo. Si ocessisset ample xū et osculū. Sed habes hic rē suo miraculo ⁊ merito grandiorē. **E**ia nūc o aia canta cantica canticorū que suspirabunda petebas. Quis det mihi te fratrualem meū sugētez vbera matris vt inueniā te solū foris et deosculer te. et iam nemo me despiciat. **E**cce foris. et vere foris a nemine visibilis. dat se soluz tibi. dat vt osculeris eū. fac qđ sequit̄. **A**pprehende eū et introduce in domū sciētie tue que est dom⁹ sapiētie matris tue. **I**llic docebit te. **D**a et mihi potū ex vino conditū deuotionis tue. **D**a mihi mustum malo/ granatoꝝ tuoꝝ feruide dilectiōis.

Contemplabat̄ in eucharistia. qz nō est hic localiter corpus filij sui. **N**ō em̄ posset trahi linea visualis a corpe xpi vt hic est sacramentalit̄ vsqz ad oculum et ecōuerso. **C**redebat qđ p̄ ocomitātiā erat anima in corpe. similiter cū sanguine et cum deitate. **S**ed nunqđ p̄ ocomitātiā erant illic dū consecrabat̄ tpe cene vestes sue. nunqđ aer circūstās corpus ⁊ vestes. **C**uriositas aut studiōsitas hoc inquirīt vt deducat qđ in hoc sacramento p̄ ocomitantiā sūt omnes angeli. omnes sancti. **E**t tu beatissima virgo imo sub breui verbo tot⁹ mund⁹. siquidē deo canit. **P**leni sūt celi et terra gloria tua

magnificat

Orat proinde ecclesia patrez vt veniens filius tuus cum omnib⁹ sanctis paratam sibi inueniat mansiōnem. **C**ontemplabat̄ corpus verū filij sui sacramentū esse corporis sui mystici. **S**ignat igit̄ hoc sacramentum totam ecclesiam electoꝝ etiam ex vi sacramenti. **N**on tñ dicimus qđ contineatur hic tota ecclesia sub sacramento. **C**ōcedim⁹ qđ xps homo est vbiqz personaliter quia videlicet persona xpi. verbum dei est vbiqz. **N**on tamen concedimus qđ xps sit vbiqz corporaliter dimēsiue sed tñ in celo. et sacramentaliter in templo. **L**ogica hic opus est vna ex ancillis sapientie si nolum⁹ male loqui. **C**ontemplabat̄ ideo dici corpus xpi in hostia quia conuersa erat in se speciebus hostie re seruatis. **U**nde osequēs est. si xps apparuerit hic aliquādo sub specie pueri vel crucifixi si debeat credi qđ sit ibi xps. **Q**uoz qđ species hostie remanserint. alioquin non erit ibi xps sacramentaliter. sed nec videtur qđ localiter cum talis non sit in celo status ⁊ statura. **C**auet igitur sibi curiositas inquirendi miracula. **C**auet vicina leuitate. tales protinus adorare visiones. **M**eminerit de martino cui spiritus neqz transfiguratur̄ apparuit in specie xpi qui angelus est magni cōsilij. ne dū angelus lucis sed lux angelorum. **C**ontemplabatur existentia filij sui viuacius per intelligentiam qz per solū fidem. et nullo modo imo

Partido i. l. i.
gnationis amicitia in terra
torem. **C**ontemplabat̄
dum nus per unum
et dōpium. **C**oncedim⁹
spicere eū? **C**ontemplabat̄
gnationis vel rationis magis
aratoris mo et machinatio
quod hinc hōcē rit cretibia po
luta. **C**ontemplabat̄
nebrale qđ omēs ratiō lumini
a coloz creatū quādamqz a d
unitaria proceduntum coram
rit impem in quolibet pūctū
neqz rē spūi vel oculi. **C**ontem
ant. **I**n quāda in dōs hinc vna
lores qui apparet in arule in
lo columbe. **C**ontemplabat̄
qđ veniens infans. **C**ontem
memore dicitur. **C**ontem
tūc no credent dō. **C**ontem
aratoris. **C**ontemplabat̄
la geometria qđ in dō
hō parū pūo vel calulo sūt oēs
nūmeri cum figuris omnibus qđ ha
bentibus suis que omnia vtiqz
sunt mōdita. **C**ontem
voluntate in potestate. **C**ontem
pe dōs dōm qđ in dōm omnia talia
Si pōtū qđ solum remotionem
exemplo dōmōm vna figura fieri
visibilis i hoc pō. **C**ontem
tur in eo quia nihil aratum dōm
sub radum. **C**ontem
figuris dōm pōtū. **C**ontem
baur hōc maria longe viuat. **C**ontem
lo intelligentie quantum pōtū
ab magnificentioꝝ dōmōm
potentie et sapientie non dōmōm
nis) qđ quādam pōtū dōmōm

Partitio *ij.* **De**

ginationez admittebat imo nec rationem. Percipiebat insuper presentiam eius per amoris sentimentuz et cōplexum. Quanto vero sit perspicacior ocul⁹ intelligentie q̄ imaginacionis vel rationis. metaphici tradiderūt imo et mathematici de quib⁹ min⁹ vidēē vix credibilia posuerunt. Putant se perspectivi demonstrasse q̄ omnes radij luminis et colorū omniū quātūmcūq; a circumferentia prodeuntium concurrūt impermixti in quolibet puncto medi⁹ vel speculi vel oculi. Sic inq̄unt. In guttula iridis sunt tres colores qui apparent in arcu. sic in collo columbe. sic certe cōsequens est q̄ infinities infinite. Sic i organo memorie diceremus Et quis iheru dicitus oro crederet ista? Demōstrat arismetria cū geometria q̄ in q̄libet paruo p̄iso vel calculo sūt oēs numeri cum figuris omnibus ⁊ habitudinibus suis que omnia vtiq; sunt infinita. Nec est vt dicatur q̄ solum sunt in potentia. Videt quippe deus actu ⁊ in actu omnia talia. Si potest per solam remotionem exemplo Dionysij vna figura fieri visibilis i hoc p̄iso. preexistebat igitur in eo quia nihil additum est sed subtrahum. cur non ita de ceteris figuris dici potest? **C**ontemplabatur hec maria longe viuaci⁹ oculo intelligentie quantum spectabat ad magnificanduz dominū (cuius potentie et sapientie non est numerus) q̄ quicunq; philosophus do

eucharistia **cxxij**

cente eam spiritu sancto omnem veritatez. Et si non forte semper in actu tamē in habitu. Accipiat hāc expositionem quisquis aliquā vellet struere calumniaz super omnib⁹ marie cōtemplationib⁹ tactis aut tangendis si et quantū continent veritatem. Sciāt mariaz maiori cognitione totius seculi cum decursu fuisse predictam q̄ p̄phetarum vel apostolorum vel philosophorum cetus vllus. Si mathematic⁹ viso p̄iso cognoscit in eo non per imaginacionem neq; per sensum exteriorē. sed per scientiam demonstratiōnis adquisitionem tot theozemata geometrie. tot arismetrice. tot perspectiue. non abneget illa que de sacramento credimus intelligi posse domino reuelante qui intellectum dat paruulis. **S**unt innumerabiles populi quos deus trahere vult post se per cognitionem et amorē. Et quia cognitio intellectualis datur paucissimis. dedit fidem innitētem auctoritati dicentis. intuentez *vincius* et adherentem firmitus et certius q̄ adherat p̄bus p̄ scientiam suis conclusionibus. Docet hoc effectus quia fidelis citius vitā deserit q̄ fidem. non ita p̄bus. Tale aliqd mirat⁹ est in ignatio Traian⁹ sicut legit. Qui⁹ ignachū illud est insigne eulogiū. Amoz me⁹ crucifix⁹ est q̄ a te virgo beata l̄as accepit responsiuas suis petitionib⁹ vt ex te per te et in te fides neophitoz firmaretur

Tractatus .ix. sup

Sequitur particio quarta

Per soliloquiū quasi narratiuum de contemplationib' marie sup hoc sacramento. Et pncipaliter de duo decim bonis eius quib' replent esurientes p notulas centū de additione quadraginta theozematū de vnitare.

Incipit particula quarta

Contemplabat amplius maria magnificās dñm qmagnā fecit ipse cenā. q' lautū et splendorū cō/ uulū dñi suis fidelib' instituit hoc cōmunionis sacramentū. Esuriētes impleuit bonis. **D**icta sūt aliqua de eucharistia. put data est in oblationē sacrificij. mixta sūt aliqua de ipsa eadē put est in cōmunionē cōiuij. **S**z sup sūt amplioza. si bñdixēit dñs cenam sue familie si fregēit panes. si cū pisciculis iusserit illos recūbentib' ministrari. **N**unc duodecim spozte. nūc cophini septē post saturitatē colligenē fragmentozuz. **T**anta est tam efficac' xpī bñdīctio qz et p bñdīctiōne se totū largit' ē in hoc cōmunionis sacramento. **E**tterū factō interim silentio de speciali seu psonali refectiōe v'aticū qd est tertium bonū. **N**otemus adhuc pauculas beate marie cōtemplationes de secundo bono cōtenti de dīctis sup pmo. **C**ōtemplabat maria cōferens in corde suo ad instruatōne hui' cōiuij quasi omnes ca-

magnificat

taradas celi aperiri. **Q**uis fidelis dubitet inq't Gregl. in ipsa imolatio nis hora celos aperiri et imis celestia iūgi. **D**icunt hic aperiri celi nō p fractionē sed p influentiā specialē qualiter optabat ppheta dicēs **A**tinā dirūperes celos. **E**t iterum **R**ozate celi desup zc. **V**ox insuper est ecclesie gratulantis hodie p totū mundū. melliflui facti sūt celi. **S**icut inuenim' d'aldaz p'fidā dixisse de samsonē. **N**unc aperuit mibi cor suū. secretū em reuelauerat. sic hic reuelant celestia. **C**ontemplabat q' istic iungunt ima celestib' ppter cōnexionē membror' ecclesie militātis cū membris ecclesie triūphātis in vno capite xpō pncipaliter hic exhibito. **O**rat ecclesia patrē **J**ube hec pferri p man' sancti angeli tui qui xp's est angelus magni cōhij pferens totū corp' mysticū in sublimē altare diuine maiestatis id ē suozme et altissime diuinitatis. **M**aiestas itaqz dicit quasi magnitudinis status. **P**eractō demū sacramēto dicit corp' xpī rari et in celū ab angelis deferri. nō p realē loci mutationē sed per opatiue cōnexionis virtutē. **C**ōtemplabat q' istic est oblatio vna et plures offerunt. **O**fferunt filius. offerunt spūs ei' sanct'. **O**fferunt angeli. offerunt sacerdotes. offerunt fideles assistentes q' quāto plures sunt et deuotiozes tanto fit acceptioz oblatio. qd valet p celebzātib' in medio seu patētī ecclesie loco. **T**u singulariter et efficaciter

Partitio li. D.
offerens pot' fuit regitum
ta uoluto et ipse nō
plab' q' iste auro et
alio rūs sacramentū
pōitō. **D**icit ist' sacramentū
mereri et debere sub mōnō
dēno. **H**ic rūs em' reuacat nūc
et corpus hōie et alioz offē
narratōes ne dephendat tranllu
fancano. et hoc ad fidei mōnō
si cōtinet rūs ad hōie offē
lo ad solus manū nutrimentū
dū rūs al'. **N**ota que loqu
vōis ipse et rita sūt. q' vā
realē rōgō. **J**te est rōis hōie
vno. **C**ōtemplabat maria q' istic
post oblatōne accidentū panis
vni dēno est corp' xpī et ligū
non p aratōne. **V**el aliam in
li. **M**agnificat. **A**ur' aut' materia
vel eadē numero que fuit hūc qd
rōg' fuit p' p' cōtationē r' r' r' r'
et non numero aut' materia et eat
nūc qualis est carnis vel f' r' m' s
vel al' r' r' r' que p' adōne accidit
vni succōdit. **Q**uāt' al' r' s melius
vni q' f' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r'
vū hōie r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r'
r' r' hōie materia et forme r' r' r' r' r'
egendo et p' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r'
antiquo miraculo. **C**ōtemplabat
magis ad rem r' r' r' r' r' r' r' r' r' r'
onīs ampliatōne. **A**mpliatōne
laxatōne cordis lenitatis q' r' r' r'
modū electi omēs offerunt p' r' r' r'
has ad op' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r'
no abel iusto r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r' r'
tū' est in mundo. **C**ōtemplabat

Partitio iij. **De**

offers post filiū virgo bñdicta vi-
ta dulcedo et spes nra. **Contem-
plabat** q̄ istic aliud est sacramētū
aliud vsus sacramenti. nō sic in ba-
ptismo. **Usus** est sacramentalis co-
medere et bibere sub intentione ec-
clesie. **Istic** vsus est veraciter nutri-
at corpus sicut et alios effect⁹ hz
naturales (ne dephendat transub-
stantiatio. et hoc ad fidei meritū)
nō tñ ordinat vsus ad hūc effectū
sed ad solius mentis nutrimentum
Hinc xps ait. **Verba** que loquor
vobis spūs et vita sūt. qz vitā spi-
ritalē reficiūt. **Iste** est finis hec insti-
tutio. **Contēplabat** maria q̄ istic
post defitionē accidentiū panis et
vini definit esse corp⁹ xpi et sāguis
non p̄ annihilationē vel aliam in-
se mutationem. **Redit** aut̄ materia
vel eadē numero que p̄us fuit qd̄
vtiqz fieri pōt p̄ creationē vt rede-
at idem numero. aut materia creat̄
nouiter qualis est carnis vel d̄mis
vel alteri⁹ rei que p̄ actionē accidē-
tium succrescit. **Placet** alijs melius
dicere q̄ sicut accidētia habēt mo-
dū substantie p̄ se subsistendo sic te-
nēt locū materie et forme panis in
agendo et patiēdo. nō nouo sed
antiquo miraculo. **Contempla-
bat** magis ad rem nraz et deuoti-
onis amplificationē. **Aspiciebat** in
latitudine cordis innocētis quēad-
modū electi omnes offerunt partes
suas ad opulentia hui⁹ diuini a p̄-
mo abel iusto vsqz ad vltimū q̄ na-
scitur⁹ est in mundo. **Considerabat**

encharistia **cxclij**

precipue fratres suos .xij. ap̄os.
Ibi volentes diuini esse splendidi
collegerūt ex omib⁹ reliquijs cibo-
rū a dño bñdictoz et multiplican-
dorum .xij. sportas vel cophinos.
Ihos vocam⁹ symbolū ap̄oz. **P̄p-**
posuit enī quilibet bolū suū. i. arti-
culū. **Sed** o magne de⁹ qz magna
virtute referunt. **Introducat** nūc
nos rex i hec cellaria sua. qz tu cel-
leraria es. **O** tu beata tu maxime
oscia substantia .i. fundamentū es
illoz qui xpm de te dicūt ceptuz
et natū. **Contemplabat** quēad-
modū sup floridū ihm (qui flos est
cāpi inenarrabilis. bñdicti ventris
sui) spūsanct⁹ septē dona q̄i totidē
refectionis spiritualis. nutrimenta
diffuderat p̄ descensiuū illapsū nec
desinit effluere tanqz caput in mē-
bra. **Sed** p̄ qd̄ mediū? **Plane** p̄ te
virgo virga Jesse. **Tu** collū eccle-
sie firmissimū et candidū. tanqz tur-
ris eburnea et suauissimū quasi vi-
nū. **Tu** oned̄ is ecclesie membra suo
capiti xpo filio tuo. tu sustentas. tu
vitales haust⁹ prima suscipis et re-
fluis. tu aspiras et respiras in eccle-
sie corp⁹ vniuersū. **Contemplaba-
tur** septē panes dotū istoꝝ donoꝝ
diuinos panib⁹ alijs septē beati-
tudinū quib⁹ oned̄ūt septē panes
dotū beatay. **Porro** sacramenta
sub eodem numero necnō virtutes
totidē ostra rabidā famē septē vici-
osi. **Sed** hec ex alibi traditis notis-
sima. nō hīc docendo sed cursim re-
memorādo posuisse satis sit ad am-

Partitio filii De

principales. Sequit in speciali de cibo sub numero contemplationum duodecim. Et cibus iste. restaurat satiat. delectat. roborat. auget. obdormire facit. caro seruit. mens dorminat. vim genitricis dat. transformat. inarrat. et vnit. **C**ontemplabat mens marie sacramentū eucharistie tanq̄ cibū refectōis s̄ specie panis et vini vt signum signato respondēt vt similitudo currēt pedib⁹ suis. dū d̄ Esuriētes impleuit bōis et diuites dimisit inanes. **C**ontemplabat in eucharistie sacramēto filiū suū qui fact⁹ est cib⁹ hominū q̄ sp̄ est cib⁹ angeloz. **C**ontemplabat q̄ esurientes q̄ sūt paupes spū impleuit bonis p̄ hūc cibū. dū fastio osi diuites dimittunt inanes. **E**surientes siquidē impleuit

- Primo.** bono restorationis
- Secūdo.** bono satiationis
- Tertio.** bono delectationis
- Quarto.** bono roborationis
- Quinto.** bono augmentationis
- Sexto.** bono obdormitionis
- Septimo.** bono subiectōis i carne.
- Octauo.** bono dñatōis in mente
- Nono.** bono insup genētie dñi.
- Decimo.** bono transformationis
- Undecimo.** bono inarrationis.
- Duodecimo.** bono vnionis.

Sumam⁹ opendū a vocabulis bonoz istoz cū suis cōtemplationib⁹ in maria iūgendo p̄dicāis. **P**rimū bonū restaurat. **V**ita spūalis sicut et corporalis suo modo cōseruat in calido et hūido debite cōmēsurat. **L**

eucharistia ceciliij

Quimur at hic de vita scda q̄ confitit in actōe. puenitq̄ a vita p̄ma. **N**icē calidi tenet caritas seu gr̄a put caritatē nōiam⁹ feruorē caritatis i agēdo vicē humidi q̄ passiuā sibi vendicat affectio bona volūtat̄is. **S**it hoc memorabile p̄ dicendis om̄ib⁹ fundamentū. **S**icut effi nō p̄dit vita essentialis aie. sic nec restaurat. **P**orro dicim⁹ vitam aie xp̄iane. vitā amoris. **A**mor tu⁹ vita tua. loq̄t ad aīaz suā **H**ugo. **A**more intellige nō cuiuscūq̄ h̄ dei. alioq̄n q̄libet aduersus amor nōiat⁹ libido vel cupiditas mors non vita dicēd⁹ est. **D**iliges deū ex toto cor de lubet de⁹. subūgit amoris hui⁹ effectū et viues. **C**rescente v̄o cupiditate vel libidine minuit aut obtūdit ad⁹ q̄ feruor caritat̄. etsi habit⁹ p̄maneat. **Q**uot at modis et quotiens istud cōtingat plus expientis evocemur q̄ verbis. **N**otauit hec mala s̄ quadruplici clade **A**mos p̄pheta q̄i p̄ totidē aie passiones q̄ sūt spes. mer⁹. meror. gaudium. **I**n eruca nōiat⁹ gaudū carnīs virētia carpens. **I**n locusta notat spes arrogantis. **I**n bzuco at iners et totus exteriorib⁹ incubens metus **I**n erugine meror seculi interiora cōsumens. **E**t ex his q̄d sup est nisi vita languens q̄ egra. **P**ollicet alius p̄pheta vicē dñi q̄ reuertentib⁹ ad sp̄m restitueret annos q̄s eruca. locusta. bzuco. et erugo cōsumperunt. **H**ec est restauratio quā opat⁹ dñs p̄ eucharistie sacrū cibū quia sanat

Partitio lxxx. De

miseria. qz vsqz ad mortem. Crede
nō mihi sed sapiētī. Desideria inq̄t
occidit pigrū. Expiētā interroga
respondebit quemadmodū aures
puriūt ad rumores. oculi furiant
ad respiciendū vanitates et insani
as falsas. glo. scz q̄ faciūt insanire
Itaqz nec satiat ocul' visu nec au
ris auditu. Adde q̄ os scurrilitate
et vaniloq̄is. gust' saporib'. olfact'
odorib'. tact' streccationib' adim
pleri videt nec saturat. Proinde sū
ma maloz vanitas vanitatū 7 oia
vanitas si nō repleuerit veritas. et
caritas erigit. et inanescit vanitas
sibi diues. vacua deo. Suadet imo
vzget supbia et dicit viuas excellē
ter Inuidia susurrat emineas singu
lariter. Ira vult hoc secundum im
pturbabiliter retinē. Auidia infati
gabiliter. Auaritia indefectibiliter
Gula et luxuria delectabiliter. ipocri
sis venerabiliter. Deniqz sūmatim
collige q̄ vanitatis fames 7 cupi
scētia ē vt sibi subseruiat impunita
neq̄tia. Hec felicitas mundanoz.
hec vero qz vana sūt et inania non
satiāt sed acrioz tales fame perur
gent. lambūt vmbzā fructuū super
spinas apparentem. Inhiāt vmbze
crassi ossis instar canis q̄ natās dū
vanitatē vmbze captat. hiādo per
dit verā escā. Quonā mortalia pe
ctoza n̄ cogis auri sacra fames. ex
clamat q̄daz. deuorat ali' carnes
suas. ali' scintillas ardētes haurit.
ali' in mōtib' attrahit ventos. Et
cur hec oia nisi qz rabies famis est

eucharistia cxcv

valida. Atvero cib' noster digne
suscept'. qz vero bono replet vere
satiat aut p magna parte famē se/
dat. Alio qn timeat q̄ nō min' aut
plusqz ante dimittit inanis ne iudi
ciū sibi māducat et bibat. **C**ōtem
plabaris satietatis hoc bonū siml
et expiebaris o beata. p̄pterea nus
qz in te dñabat vana gloria quam
replebit totā eucharistia. Nec erat
loc' in te vanitati. nec duplicitati.
nec fallitati quā fūdīt' occupabat
veritas simplex 7 solida. Quid em̄
q̄reres in celo aut q̄d velles super
terrā p̄ter vnā hanc rem solā. opti
mā et eternā. dicens ex sentētia. Et
ps mea de' in eternū. Plane nimis
auar' ē cui tāta ps nō sufficit. imo
miserrim' et pauprim' q̄ p̄ref hāc
aliā q̄rit. Sūt qui te mariaz de ina
ni gloriatiōe vellent notare qz cū
exultatione sp̄s ptulisti. Ecce em̄
ex hoc beatā me dicent om̄es gene
rationes. qz fecit mihi magna qui
potēs ē. f̄ faciūt de te s̄m se iudiciū
qui ad omnē gloriū cule ventū agi
tant vt arundo. Nesciūt quāto hu
militatis pondē stabilita eras non
in te sed i deo saluari tuo. Dū hec
p̄phetica nunciatiōe p̄ferres. bea
tā me dicent om̄es generationes

Tertiū bonū. Delectat

Si delectatio est perceptio conueniē
tis cōiuncti aut ex hmōi p̄ceptione
consurgit. Nihil vero cōuenientius
nihil intimius coniungitur anime
q̄z iste cibus in quo xp̄us sumitur.

Partitio liij. De

sim coadunat in se ex circumstante non penetrante contrario. ac pinde fortificat. Sedet Job percussus ulcere pel fimo sedet in sterquilinio ubi velut in throno regio concionat. nec innocentia deserit nec veritate nec animi robur et virtutez amittit. Quavis aut delectatio teneat opante in operatione. nihilominus tenet et tristitio que sem deum est. Cur ita? Nimis quod delectat. Que ratio? quod scit se placere deo. Non hoc? certe quod vel probat exercens ad virtute vel purgat et liberat a reatu vel erudit ad sapientiam.

Quintum bonum auget.

Consequunt ista se mutuo in anima non duz perfecte charitatis videlicet. restauratio. satiatio. delectatio. roboratio. et augmentatio. Et rursus sextus quod est obdormitio. Collige simul unico psalmiste verbo tres ultimos fructus suos. Dedit in corde meo. a fructu frumenti vini et olei sui multiplicati sunt. Ecce post delectationem augmentum seu multiplicationem. Sequitur obdormitio. In pace in id ipsum dormiam et requiescam. Contemplabaris et experiebaris hoc augmentum per eucharistiam o beata. Diximus super quam virtus eucharistie sacramentaliter operatur in sui digna preceptione. Differt ex Beate Martine a sacramentis antiqui legis. quam virtus inanis erat. si non ex devotione suscipientium. aut si virtus erat in circumstante erat longe minor. Transibimus interea de augmento virtutum tuarum

eucharistia cxcvi

o beatissima beatissimam Tu facta es nobis exemplar loganimitatis efficacissimum ut non ita desideremus peregrinari a corpore quam incolatum ce dar per pacem et equanimitatem toleremus. Postulantes et sperantes gratie simul et glorie nos ampliozem cumulum recepturos. Confundantur et erubescant neque spiritus qui pastos hoc cibo dum prosterne querunt eleuant dum expugnant coronas fabricant. dum se extollunt super omne quod dicitur de. vident invidi stercoreosum hominum quem suscitavit dominus egenum de pulvere et de stercore erigit pauperem ut sedeat cum principibus. vnde excoicati sunt et solium glorie teneat quod appetentes ceciderunt ut fulgur in abyssum.

Sextum bonum Obdormi re facit

Felix vero somnus suavis et iocundus. Ibi aufert et ligat sensus exteriores. ut vigeat interior. Ibi hic somnus extranea valde sed salutifera somnia. suo modo peragit sepe vigilantium opera. Somnia hec si queris sunt divina spectacula ad que noster spiritus dormiens rapitur et eleuatur. Pulcra valde sunt et iocunda et que in fastidium ducant omnem gloriam mundi. cum ista que dicebat. Regnum mundi et omnem ornatum eius contempseris. Contemplabaris et experiebaris frequenter hec somnia o serenissima feminarum. Legimus de virginali sponso tuo Joseph quod plures corporaliter dormiens acceperit divinas revelaciones

Partitio iiii. De

sibiq; respondens. **G**ra dei supple
beravit me p **J**h3 xps. Et ubi gra
si nō i eucharistia offerē dispositus?
Dudū in re simili multas assignavi
mus rationes. fere viginti. cur non
sp̄ ccedit̄ sentimentum sp̄s. extin/
guens fomitē carnis actualē. Tres
sunt principales. humiliatio. patiē/
tia seu p̄batio et coronatio. **P**ro/
cedim⁹ nūc alia via transeūtes ad
octauū eucharistie bonū.

Octauū bonū. Mens do
minatur.

Si mens in sacramento eucharistie
subicit se fideliter deo. subiectā ha
bebit p̄fecto carnez. **D**ixit dñs ad
Cayn. Sub te erit appetit⁹ tuus ⁊
tu dñaberis illi. **I**ntellererūt hoc
aliq̄ dictū de appetitu volūtario et
libero. **S**ed illi fm̄ arist. ratio dñat̄
regaliter qz pōt contradicere nec obe
dire tanq̄ libera contradicē in se
ipsa. **D**ominat̄ at̄ ratio cū volunta
te appetitui sensitivo seruiliter ⁊ dis
potice. qz pōt et debet rebellantez
coercere. **A**t si non potest et vult li
berat̄ a culpa. si mens sit in gratia
sub lege xp̄iane libertatis. **C**on/
templabaris hec dū viueres virgo
beata. **C**olligebas ex hac radice
causam assertionis filij tui. **I**ugum
em̄ meū suauē est et onus meū leuē
Deē aliq̄s quantūlibet oneratus
pōdere carnis. tollat supra se iugū
xp̄i vel in baptismo vel in eucharis
tie sacramento vel in penitentie la
uacro. **C**estim̄ efficit̄ dign⁹ cuius vi
te eterne. **T**radebāt p̄bi felicitatez
aliquā nos posse cōsequi. **S**z o bone

eucharistia cxxvq

deus p̄ quāta tempoz dispendia
p̄ quot exercitia virtutū moralū.
p̄ quā ratā et artā prudētie semitā
⁊ directionē paucissimis datā. xps
noster vno momento viā ad beati
tudinē. nō qualēcunq; sed eternam
aperuit. **Q**ui crediderit ⁊ baptisat⁹
fuerit saluus erit. **E**t rursus pro re
nā. **S**i q̄s māducauerit ex hoc pa
ne viuet in eternū. **D**eniq; legē de
dit quā obseruat. **S**i septies. imo
septuagesies septies peccauerit hō
et dixerit. penitet me. iubet vt dimit
tat̄ ei. **N**ō est min⁹ misericors vt nō
dimittat sibi dicēti penitet me. **P**le
ne sunt exemplis scripture sue de pu
blicanis. de p̄ccozib⁹. de adultera.
de latrone. de petro. **Q**uis dō nesci
at. qn̄ mens eucharistie sacramēto
se rite subiciens. dicat ex animo. pe
nitet me. **Q**uo dicto vincit carnem
vt nō sibi rebellis sit ad p̄ditionem;
si nō sponte se dederit rursus man
cipiū sibi. serua vilis effecta p̄ indi
gnā libidine aut furore. **N**st forte
dicet aliq̄s. **D**ñationē mētis supra
carnē esse fragilē seruitutiq; p̄cliuē
Fatemur qm̄ et thesaur⁹ n̄m habe
m⁹ in vasis fictilib⁹. ne q̄s glorie. **S**
assit robur fidei q̄ p̄ dilectōez opa
tur. **A**ccedat fides h̄mōi mēs vtiq;
dñā fiet inuincibilis. **P**oterit q̄dez
a corpe violēta morte tolli sed nō
vince. imo vidrix coronabit̄. **N**olo
p̄ exempla singula morari. **T**urba
martirū oim̄ de om̄i etate et sexu. p̄
fert testimoniū om̄i exceptione vel
calūnia mai⁹. qz plurimū sub eodē
pene momento. de reprobis p̄ oēs

Tractatus .se.

vitam seruis sue carnis. fecit fides xpi dare carnem sua ad mortē Romanus. Genesius Josias. latro bonus mille alij tā subito mens eoz dña ta est carni tā feliciter et fortiter ex eius subiectione sunt in eternū trū phatores effecti.

Nonū bonū *Vim geniti uam dat.*

Cibus habet hoc ppiū dū nutrit omedentē. vt tpe suo faciat habilē ad generationē Semen em̄ supflūū est alimenti. nō in quali sed in quan to puenit inde stimulus et tps amā tiū. Plane qñ venit plenitudo tps deus dedit cibū eucharistie. fecit p ipm mentē esse verbigenā sterilitate depulsa. Cibus iste iuxta pmissa. restaurat. satiat. delectat. roborat. auget. obdormire facit. Quid cōse quēti? qñ vt vim genitiuā det. Im mīit dñs soporē in adam. ex ei? co sta vice seminis statuit eā in mulie rem. Mysteriū est xpi dormientis in cruce. et ecclesie sponse. Ihunc xpm inebriatū vino caritatis et nudatū sentoz iudic? filius irrisit et maledi ctus est. **C**ontēplabaris o maria qñ si mens exemplo tuo sit dña. fit apta ad generationem verbi. Tua em̄ interpretatio dñaz sonat. Et cer te ita decebat vt ad dñaz mitteret angelus. partu osecrādā dño. pari turā qñ dñm dominantū. hoc quo ad lraz de carnali generatione ver bi. nō secus de generatione menta li. **C**ontēplabaris omnia que de spiritali despōsatione dei et ani me notata sunt in scripturis prefer

sup magnificat

tim in canticis canticop. **I**ntellige bas omnia quēadmoduz vergunt in hanc sententiā. **E**cce p anagogi am vrginalis aliqua mens nutrita cibo vitali. manet in se tanqñ in ciui tate. i. ciuū vnitate. qñ se cogitatōs et affectōes ordinate **C**iuitas hec ē galilee p transmigratiōē eternā. per volubilitatē obedientie. per ro tam interminabilem circa beatissi maz trinitatez. **I**huic ciuitati nomē nazareth ob flozidam conuersatio nem. mittitur angelus a deo fortis scz institūsus diuinus. ad mentem hanc virginem/ desponsatam sed nō in occupiscentia iunctā. viro qui est spiritus suus intellectualis sonās in augmentū **I**deo nomen eius **J**oseph de domo **D**auid regis vtqz celestis manu fortis. **E**t nomen vir ginis maria qñ dña salutaf vt grā plena. turbaē vt verecūda. cogitat vt prudens. qualis est ista salutatio **C**onfortaf. edocet. assecuraf p in stitū qñ spūssandū supueniet i se purificās eā ab omī ocretionē ma teriali. et virt? altissimi verbū pñs obūbrabit sibi p secretū sui lūis il lapsū. **I**deoqz et qd nascet ex illa sandū. vōbit fili? dei. **C**redit optat osentit et occipit. efficiē verbigena mox vt obediendo dixerit. **E**cce an cilla d. f. m. fm v. tuū **C**ontēpla baris expiēns quotidie mentē tuā o maria filiū dei parturire p amo rosopexēcitia donoz donec i beth leē domo panis celestl. nascet. **H**ic iam non puer h vir pfect? nōiat. et collocareē nō i psepio. h in throno

Partio 1. De

panis homini et aliis vitiis
vna regina que omnia nutrit
ta sunt in se. **I**deo beata quoniam
vitiis. **I**deo p hanc beatitudinem
sunt? mentes nostras nos p
hor dno carnis repliat aut
nō facit dno.

Deimū bonū *translat mar*

Dellus marit ille plus inuicet in
regibus qñ vt cibis ouertur
et transformet in cibū. **N**anct iā
nō in se sed in comedit. vult eius
vita nō sua. **S**om? qñ et roca dñi
vixit dñs? **D**eus lum grandū.
Erele et mantuebis me. **N**ec tu
me mudois in vrbat cibū carnis
vult. sed tu mudois in me. **N**ec
vt hanc inuicet xpus qui dñm
hō nomen sapientie polisse se du
perat mentem et mīssū vni. **N**o
vult. cum amaret dñs. **E**cce
hōi dñs nos vobis regni vt etia
ris et bibas sup mentem meam.
Donat hūmos aut canales mo
vite vt crescent q regum dei sit
ta et pous nū vrbā sapientie
pñs nos a vrbā sapientie reuol
rū dñm. et apñs vrbā sapientie mo
et pñs vrbā sapientie q vrbā in vrbā
sicut argū dei qui nec rubent nec
rubent pñs nec nos comedit
aut bibent cibū carnis. **Q**uo car
sit iste panis et ille cib? regni dñi
rū dedit xpus intelligi dñm an dñm
mantuecat meā carnē et bibet nō
sanguinē in me manet et ego in eo
Et igit hūc cibū mantuecat et

Partitio liff. De

patris summi et astares a dextris eius regina. que omnia ecce cōpleta sunt in te. Ideo beata que credi disti. Ideo p hanc beatitudinē obsecram⁹ mentes nostras tuis precibus diuino germine repleat eucharistie sacer cibus.

Decimū bonū. <sup>transfor
mat</sup>

Nullus inuenit illapsus intimior in corpibus q̄ vt cibus ouertatur et transformet in cibatu. Manet iā nō in se sed in comedēte. viuit eius vita nō sua. Scim⁹ q̄ ex voce dñi dixerit Aug⁹. Cibus sum grandiu. Cresce et manducabis me. Nec tu me mutabis in te sicut cibū carnis tue. sed tu mutaberis in me. Nota/ uit hanc intimitatē xp̄us qui olim sub nomine sapientie posuisse se dixerat mensam et miscuisse vinū. Po uissime cum cenaret cū ap̄lis. Ecce inq̄ dispono vobis regnū vt edatis et bibatis sup mensam meam. Poterat infirmos aut canales mouere vt crederent q̄ regnum dei sit esca et potus nisi verba sapientie p̄lus nos a tali suspitione redderēt alienos. et ap̄lis expressisset imo et xp̄s affirmasset q̄ erūt in glōzia sicut angeli dei qui nec nubent nec nubent p̄fecto nec ideo comedent aut bibent. cibū carnis. Quid autē sit iste panis et iste cib⁹ regni celorū dedit xp̄us intelligi dū ait Qui manducat meā carnē et bibit meū sanguinē in me manet et ego in eo Est igit hūc cibū manducare in eo

eucharistia cecolq

manere. **C**ontēplabaris o sapien tissima feminaz qm̄ in eucharistie sacramento fit trāsformatio panis in essentia sua remanentib⁹ acciden tib⁹. Atuero dū mens in deū trans format remanet quidē essentia mē tis s̄ accidētia noua succedūt non fantastica. nō materialia. s̄ deiformia diuina claritate radiāte. Trās formamur inq̄t ap̄s de claritate in claritatez. de claritate cōmunis notitie rationalis adquire in clari tatē fidei deiformis infuse. de clari tate hac fidei in claritatē intelligē tie. Et de hac demū in claritatē sa porose et sapiētiālis exp̄ientie. Ex periebaris transformatiōē istā in sumptione sacri cibi. p̄pterea sic de voluptuos⁹ brutalib⁹ eludit phia apud boeciū q̄ deformantē in beluas. Ita de sapientibus elicit q̄ in deū transformāt. Deniq̄ sicut p̄mi sunt belue vel pecora in effigie cor pis hūani. Ita de secūdis recte di cim⁹ q̄ sūt dñi s̄ hūana specie trās formati. Lex hui⁹ transformatiōis cognitio sed exp̄imentū et sentimen tū longe beatius

Undecimū bonū <sup>Inar/
rat</sup>

Dederat olim dñs anime ratio/ nali pignora sue dilectōis pulcras arras sue desponsatiōis celū et ter rā ad ei⁹ obsequiū simul et solaciū. Cōtempserant has arras plurimi ec̄ p̄boz atq̄ eis oīa viluerāt. De dit ad extremū se ip̄z parit i arrāz scīū dñi i B sacro diuino iux cāticū

Tractatus .ix.

ecclesie future glorie pignus dat
Contemplaberis o dilectissima
mulier sedula mente cum gratia
ne pignus et arratum desponsationis
tue non in vna terra sed in qualibet cre-
aturarum refulgere. Dicebas ad in-
uitum cuiuslibet. arrata hanc dilectio-
nis sue contulit mihi dominus spiritus me-
us. Dedit omnia mihi. et non minus mihi
quam cum multis. imo tanto iocundius
quanto nulla sine socio iocunda pos-
sessio. dedit omnia mihi. quatinus ipse
cum omnibus et super omnia cognoscere. co-
lam. diligam. laudem. et adorem. Dedit
celum et terram. Quid enim horum indige-
bat? Dedit et omnia que in eis sunt
in solatium vel famulatum. Ecce pi-
gnus amoris. Addit mater in repe-
tione quia propter nimiam caritatem
suam exinanivit maiestatem suam
ut acciperet causa mei. pro me serui-
lem formam. frater effectus et filius ex
deo. rege domino et patre. Creuit itaque
arra benivolentiae simplicitatis in dile-
ctione gratuite electionis. Vbi dile-
ctio nomen habet. Proinde prolapsa est
dilectione signa mutua cum comuni-
catione secretorum quam cum hominibus ouer-
satus est. Jam inquit non dicam vos
seruos sed amicos. Amicitia enim pro
inde prolapsa est in zelum. propter singu-
laritatem amicitiae que non compatitur so-
cietatem in amore. qualis est sponsa
ad sponsam et contra. dum et si socie-
tas rumpet federa pacis. zeloti-
cia hanc sequitur inamoratio qua-
le suo modo exprimitur in stulte phi-

sup magnificat

locaptis. Hanc senserat qui languens
dicebat. vulnerata caritate ego sum.
postremo nil superest nisi plena et se-
cura possessio. Hec nota est prole in
boni charitas. id est cara unitas de qua
sequens est ultimum eucharistie bonum

Quoddecimum bonum unit

Hic finis. hoc complementum omnium
que dicta sunt aut dici possunt super ubi
istius laudibus. fructibus et effectu. To-
tus ob hoc mundus creatus est exteri-
or et interior. Ad quod inquires? Cer-
te ad unitatem ut omnia sint in unum
consummata. hoc est illud verbum de quo
christus. Porro unum est necessarium. Et
diuinus dionysius. omnia uno partici-
pant. Demum ipse theologia suam
mysticam in unione supra mentem con-
stituit. Unionem hanc preposuit spon-
sa pro fine dilectionis sub osculi no-
mine. Osculetur me osculo oris sui.
Consonat apostolus. unum panis et unum
corpus multi sumus. omnes qui de
uno pane et de uno calice participamus.
Contemplaberis o beatissima
beatissimum unione istam sub vela-
mentibus et symbolis multipliciter in-
nuatam. qualis erit in patria una do-
mus patris et mansiones multe. et unum
ouile et unum pastor. unum denarium di-
urnum. una corona. unum brachium. unum
lectulum. unum sinum. unum cubiculum. unus
nidulum. unum panem. unum corpus et unum
spiritum. unum gaudium penetrans otem-
plum omnes has similitudines. Sed ne-
scio si difficilius et profundius sit ad in-
telligendum verbum christi quam ad transi-

Particula in De
ad patrem eorum propter
vna inquit estimata in vna
las ut sine vna fuerit et nos vna
m' Nunciatum vel singulari
tas nulla est deus trinitas in
gra legem et singularis est vna
omnis deus in se et cum deo.
Magna et admirabilis est vna tu
manens pro in vna glorie per
bi. si si in melius lectoat vno
beatifica. hoc lectoat erit inq
libet pna. Deo sapientissima beato
tu omnia. da posse me quicquid in re
tanta scribere quod scribit aut scribere
desiderat habere in se mea. va te
lustrare et deo pro alio habu
tore. Illud in primis inauratio
imaginationis non vultur h' vna
est. Imagines autem mox matre
males. et cum amio medio in
vna posit' et vna pna. ut
ne redit vna ad vna pna. ut
ordiantur. Vna in ratio vel
mens imaginatione et ad vna q' ce
na. habet vna omnia qualia h' z
magis habet. sicut quibus linea
vna a centro vna vna ad circuli
ferma vna vna omnia. Con-
stat et hoc potest quod quibus linea
prognoscit non solum p' terminat
attingit tota pna. Quod est p' t
dicit quod parte vna vna altera autem
solum apprehendat cum quod non sit
Centrum similiter intelligit singula
lineas a se pna ad circulum
na. maxime si ponat quod vna vna
ad vna vna et cognoscit h' e
tu ad vna sublimi vna vna po

Particio **iiii** **De**

ad patrem oraret p electis vt sint vnū inquit osūmati in vnū. **Et rur-** sus vt sint vnū sicut et nos vnū su- m^o Maior itaqz vel singularior vni- tas nulla ē qz beate trinitatis Ma- gna igitur et singularis est vnitatis omnium electoz inter se et cum deo. Magna 7 admirabilis est vnio hu- manitatis xpi in vnitatis psonae ver- bi. Sz si p intellectū secludat vno beatifica. hec secūda erit inqz eligi- bilior pma. Da sapiētissima beato- rū omnium. da posse me quitqz in re tanta scribere qd sentit aut sentire desiderat hebes mēs mea. da te il- lustrante et deo ppicio aliqd balbu- tire. Assumit i primis manu ductio imaginatōis nō vt duret h vt trās- eat. Imagine circuli moze mathe- matico. ex cui^o centro medio indi- uisibili pente^o et vnico ptendāt li- nee recte vsqz ad qdlibet punctum circūferentie. Trāscendat ratio vel mens imaginationē et addat qd cē- trū. habeat vim cognitiuā qualē hz angelus habeat sifr quelibz linea recta a centro egrediens ad circū- ferentiā vim hmōi cognitiuā. Con- stat ex hac ypothesi qd qlibet linea p cognitionē nō solū p tminationē attinget totū punctū. Neqz em pōt dici qd partē vnā vna. alterā altēa. solū apprehendat cū ps ei^o non sit. Centrū similiter intelliget singulas lineas a se ptensas ad circūferen- tiā. maxime si ponat qd iste sit ambi- t^o actiuitatis sue et cognitōis. Ascē- dat adhuc sublimi^o mens nra 7 po-

eucharistia **cyclic.**

nat qd illud centrū spere intellectu- lis nō accipiat cognitionē lineaz a se pgradientiū p receptionē cuius- cunqz motiōis obiectalis ab extra sed in se sit ex se sufficiens omnium co- gnitio. Ecce qd hucusqz nihil posui- mus a magnis et eleuatis pbis ali- enū. Si dixerim^o deū esse centrū ta- le. talis ve nature. Accedat modo fides aut intelligētia p fidē purga- ta. illustrata. roborata. eleuet mētē sup phiaz. sequentiū solā expientā effectū ad inuestigationē cause p- me. Doceat fides quē admodū de- us qd centrū tā posuit. nō educit ex se lineas aut circūferentiā ex se cau- sat extra p effect^o. nisi pure libe^o con- tingent qz plane bonoz creature sue nō eget sufficientissim^o p se sibi. Porro sicut nō efficit aliqd extra se nisi pure contingent Ita nec obicit se p modū forme intelligibilis cuius- qz intellectui creato nisi pure. libere contingent sub quacūqz ratione. Sit ista ratio absoluta entis. Sit deno- minatiua ratio vni^o p indiuisionez sui. Sit denotiatiua ratio veri p cō- pationē ad intellectū. Sit denōia- tiua ratio boni p cōpationē ad ap- petitū. maxime ad appetitum ratio- nalē vel intellectiuisi seu mentalem qz pprie solus talis est pmi boni ca- par 7 ei^o pticeps esse pōt sicut 7 in- tellect^o pmi veri. Consequent adiu- uet imbecillitatē nre mētis illustra- tio tua virgo sapientissima quatin^o istā quā qrim^o vnionē attingam^o. Et si non hic p expientā facialem.

Tractatus .ix.

saltē p̄ intelligentiā discretiā et p̄
ceptionē dirediā. Concessū inue/
nio et deductum a magnis mundi
p̄his maxime platonici. q̄ p̄ virtu/
tes purgati animi p̄t̄ intellectū se/
pat̄ a corpe vniri. formari susten/
tari in deo p̄mo et vnico oīm cētro
Cōcessit hoc aduersari noster p̄ca/
tissim⁹ Auerois. Errauerūt tñ isti
et defecerūt scrutātes scrutinio. qz
viā ⁊ hostiū scalā et vehiculū pue/
niendi nō habuerūt aut retererunt
dñm n̄m J̄m xp̄m. Rurs⁹ qz deū
nō sicut deū gloriūcauerūt bñ viuē/
do et humiliē gr̄as agendo pie qz
colendo. Erat eoz̄ intelligentia dis/
cretiua nō satis q̄dez clara de deo
sup̄ hīc ⁊ nūc. qualē habēt ⁊ demo/
nes. sed sine humilitate pietate et
deuotione et caritate. In elatione
oculoz̄. in exaltatione cordis. in su/
is nō dei virib⁹ spez habētes. Ve/
nit xp̄s tuus et noster o bñdīctā se/
viā et exemplar oppositē humilita/
tis exhibuit fact⁹ obediēs deo vsqz
ad mortē. mortē at̄ crucis. quia nil
abiecius poterat cogitari. Cur sic?
vt eleuat⁹ a terra. i. ab oīmib⁹ q̄ ter/
reni hoīes querē p̄t̄ trahēt ad se
oīm̄ia. tā exemplo tali. q̄ auxilio in/
uisibili. Postremo qz transitur⁹ erat
ad p̄ez. etiā corpaliter videntib⁹
discipulis cū quib⁹ eras humillima
creaturaz̄. reliq̄t hoc p̄ign⁹ dilectio/
nis hanc arrā eucharistie que nos
cōsumat in vnū. Nā qd̄ dicit p̄t̄ vni/
tus qz q̄ manducat meā carnē et
bibit meū sanguinē in me manet et

Sup̄ magnificat

ego in eo. De inesse et mansione su/
pa mirabilis p̄sus ista sententia
Qui māducat meā carnez et bibit
meū sanguinē in me manet et ego
in eo. Nec min⁹ admiranda simul et
amplexanda que sequit̄. Sicut me
mīit viuens pater et ego viuo p̄t̄
p̄ez. et q̄ māducat me et ip̄e viuet
p̄pter me. Deniqz subdit. Qui man/
ducat hūc panē viuet in eternū. Et
qm̄ alio tpe et loco xp̄s ait. In do/
mo p̄ris mei mansiones multe sunt
Et itez de diligētī se. Et p̄r me⁹ inq̄
qd̄ diliger eū. et ad eum veniem⁹ et
mansionē apud eū faciem⁹. Subda/
mus aliqua de h̄mōi mansionē per/
quā noster emanuel qd̄ interpretatū
est nobiscū de⁹ manet in māducan/
te se. et manducās in eo. Mansio in
alio p̄supponit esse in. Sūt aut̄ h̄m
grammaticos. xvi. modi essendi in
quos p̄bus restringit ad octo. ad/
dūt aliqui nonū. Sed sub cōpendio
dicam⁹ qd̄ esse in alio maxime p̄ mā/
sionē dicit duo. Dicit em̄ distinctio/
nē aliquaz̄ qz nihil vnū penit⁹ sine
quauis distinctioe reali. vel ratio/
ne substāiali vel accidentali abso/
luta v̄p̄relatiua dicit̄ esse in aliquo
licet bñ cōcedam⁹ aliqd̄ esse idē sibi
ip̄i resoluēdo locutionē ad h̄c nei/
gatiuā qd̄ idē nō differt a se ip̄o. Al/
terū qd̄ importat mansio d̄t̄ q̄ndā
vnionē seu cōuenientiā duoz̄ in ali/
quo quasi tertio. siue illud tertū sit
substātia siue sit res aliqua relati/
ua siue sit accidēs absolutū siue re/
latiuū. Sublata est p̄ intellectū oīm

Partitio
comitencia ad inuicē
mo⁹ cur res v̄t̄ dicit̄
tere. sicut hoc gloriū
dos dicit̄ in dicit̄ colu/
renant⁹ ad cōpōitū sup̄
mansionē. Mansio n̄m māducat
is nō māducat in eū. ar̄ dicit̄
ramēo mansio h̄z māducat
et mansio dicit̄ dicit̄ et dicit̄
fieri. Sicut dicit̄ solum inuēti
gare d̄o est illud in quo viuet. Et
p̄mo dicit̄ nō q̄ viuet in eadē es/
sencia sicut tres p̄one dicit̄ sicut
tū d̄o penit⁹ elenta. Nā cōlū qz
qz pater est in filio et filius in p̄re
sp̄lāndo p̄ cōuēntionē q̄ nū/
la p̄t̄ esse maior. Sic em̄ mansio
sicut J̄bis incipit. In principio erat
verbum et verbum erat apud deū. Sed
neḡ est ita v̄t̄ in cōtēntate relati/
ua p̄one quāmodū i p̄o tres
nature vnūt. Deo nō ē vnū q̄
et p̄ participatiōe carnis eiusdē
qz in beata virgo cū filio tuo cō/
munionē sicut es vt dicit̄ sicut
quānter d̄is vnū et q̄ filio tuo
sunt vnū purgati h̄mōi. Mansio
quā h̄mōi nō est vnū qz
ralis in cōlū q̄ de⁹ d̄o est in re/
bus p̄ potentia p̄ntes et elenta.
h̄m triplex gen̄ causē. Efficientis
qua d̄o de⁹ est in re⁹ appropriat
ad potentia formālis ad p̄ntē. et
finalis ad essentia. qm̄ hoc motus
est in re qualibet v̄t̄ ad inuēti/
lia et demones. Imo et si p̄ vnū
sicut res nō dependēt a vnū ali/
quā genere causē. sicut p̄ vnū vnū

Partitio **iiii** **De**

ouenientia ad inticē nō remaneret mod° cur vna res diceret esse in altera. **F**iet hoc pspiciū quisq; modos essendi in. discutē voluerit. **S**z veniam° ad cōpendiū sup pposita mansione Mansio mutua. māducantis cū manducato in eucharistie sacramēto manifestā hz māducantis et manducati distinctionē et diuersitatē. Superest idcirco solum inuestigare qd est illud in quo vniunt. **E**t pmo dicit neq; q vniant in eadē essentia sicut tres plone distincte sūt eiusdē penit° essentie. **N**ā cōsurgit q pater est in filio et fili° in pte et spūs sancto p circūinceptionez q nulla pte esse maior. **S**ic em euangeliū scī **J**obis incipit. **I**n pncipio erat vrbū. et verbū erat apud deū. **S**ed neq; est ista vnio in identitate relatione psonae quēadmodū in xpō tres nature vniunt. **P**orro nō ē vnio q est p participationē carnis eiusdēz quō tu beata virgo cū filio tuo cōmunionē sortita es vt diceret singulariter. dñs tecuz. et q filio tuo singulare prepassi hospiciū. **M**āsiō quā inqrim° nō est tñmodo generalis in existētia q de° dicit esse in rebus p potentiā. pntiaz. et essentiā. **S**m triplex gen° cause. **E**fficientis qua dicit de° esse in reb° appropriate ad potentiā. formalis ad pntiā. et finalis ad essentiā. qm hoc modo est in re qualibet vsq; ad insensibilia et demones. **I**mo et si p impossibile res nō dependerēt a deo. i aliquo genere cause. tñ ppter immensil

eucharistia **cc**

tatē suā qua diceret de° adhuc esset in reb° qz videlicet res nō essent sine deo ipas penetrāte neq; deus sine eis. **S**z neq; māsiō quā qrim° fundat sufficientē in diuisione donoz nō gratificantū qualia nūmerauit apłus de diuisione gratiaz loquēs. q lz sint a spūs sancto. pnt nbt lomin° esse sine ipō. **S**upplet doctōes gratificāte vel acceptāte qz cōstat istas gratias esse non posse. ipso nō opante sm triplex genus cause. imo si scrutamur acutius nulla res pōt dici esse i deo et ecduerso nisi sm aliquā hitudinē cause vel pductionis vel cōicationis. accipiēdo ample no° cause ad creationē et cōuersionē. **E**t sic **R**ichd extēdit in dñis ad pductionē psonaz h nō admittit a modernis. **S**ic em pater est in filio qz cōmunicat essentiaz quā hz pmit° et fontaliē pducedo filiū. et nō q sit pfectior filio vel fili° impfectior. h hec est pductio ex ppropriate primi principij. sicut est ex ppropriate filij q recipiat a pte totū qd ē pns. seclusa pmitate pducedi naturali modo filiū altez. cōmunicat nihilomin° pmitatē respectu spirationis spūs sancti modo liberali. **S**anct° vero spūs nō pōt vltra hfe pmitatē nisi respectu pductōis creaturaz vt vnū pncipiū cū pte et filio. **M**āsiōnis ouenientia quā inqrim° cōsistit in habitu vel actū vel vtroq; grē gratū faciētis vel cōsumate sic in pntia. vel inchoatiue sicut in via cōsonāt doctores. **S**ed ex pmissis

Tractatus .ix.

p indirectū. **S**tem' igit in hac veritate et videbim' quō sūt in domo p'ris multe mānsiones et tñ vnica ē. Multe quidē ppter multitudinē singulariū grāz formaliū differentiū in p'fectione sicut stella differe a stella s'm ap s'm in hoc p'posito. Est at vnica grā gratificās obiectaliē. clarius et obscur' nō in actu suo inēn seco (qui certe vnica est. et immēsus et idē) sed in effectu extrinseco. Sic saluat illud de p'sa q' vna vox est letatiū et vnus ardor cordiū. **T**rahit ad idē illud p's. In voce exultationis et salutis son' epulātis. **N**ō dicit in vocib' et sonis. nec dicit in vna voce et sono **T**raheret nos si sequi vellem' ad amplissimū istam de canticis materiam et armoniā. quēadmodū vnica est simphonia in vnūerso tanq' i organo magno qm vnica vox est et vn' sonus vel vnison' dicit'. **U**n' et armonia et concent' et simphonia et vnisonuz vel monicordū sua interpretatōe dicit' ab vnitate. **E**t hoc quidē gratissime et appropariissime ad versuz psalmiste nūc inductū. **C**ōsonat ad māducatōnē vel epulationē eucharistie q' respicit insup simphoniā illā et chorū. dum occiso vitulo saginato pro reditu filij dicebat pater euāgelic' duro et dissono f'f'i. **E**pistolari q' gaudere oportebat. **S**z alibi copiosissime materia hec vtinaz salubriter a nobis tractata est i vtraq' lingua. **M**ansionis hui' conuenientia lz sit vnica in radice grē gratū

Sup magnificae

facientis. **S**ortit' nihilomin' notatio nes plurimas sine numero p' septu ras sacras. **E**t hoc expediens est scire simul et notare ppter amplificationē sanctaz meditationū q' affectiōnū deuotarū osequendā. **Q**uis hoc nequeat ad plenū fieri nisi fuerit hō spūalis effect' et q' totus deiformis aut deiformat' aut deificat' s'm varios grad' grē in via et cōsumatōis in p'ria. **D**icit' exēpli grā mansio dei in hōie et hōis in deo vt hic dicit' viuificatio q' habitio vite eterne saltē in radice vt hic viuet in eternū qz suā grāz hz. **D**icit' at apl's q' grā dei est vita eterna. **D**icit' et osculū oris sponsi qd petit sponsa. **D**icit' lac et vinū et vngueta et oleū effusū. et tract' et pulsus ad sponsū. **D**icit' introductio i cellaria. cōiunctio dilecti inter vbēa spōse tanq' fascicul' mirre. dicit' suus decoz. sua quies in lectulo florido. hoc est donū p'fectū de sursum descēdens nō ascendēs de deorsū. **H**oc est sapia diuinit' inspirata cū suis laudib' vniuersis. hoc diuinū silentiū. hoc sibil' aure tenuis. hoc susurriū vbi absconditi. hoc vox q' aure lenis. imo et tonitruū magni. **E**t vt ad vnū colligam' innumēa quicqd sonat mansionē vel habitationem vel inhesionē vel vnitatē vni' corpis et vni' spūs. aie cū deo. sponse cū sponso. vnice cū vnico. sub grē gratificātis nōie et radice. pnciplo forma. et sine vnico vocabulo dat' intelligi qd est manē in xpo p' mu

Partio li. de
vna grē copiosa
hoc mansio quod est
nōie cuius ad castitatem
Sic mansio vt qua m' r'ne
esse in forma vni' q' recipit
ni formale ab ea leo q' dicitur
potentia hui' dicitur vt hui'
in ea sunt in materia. q' dicitur hui'
p'ns nihilomin' appetitua sim
et vt accipiat formā vt p'ficiat
ea. Sic locam appetit' locū vt ol
ut' et loc' locatū vt ol' ut' ip' hui'
Sic de' dicitur nō q' non q'
vult gratia parate cōitare le
ature hui' dicitur radice. q' dicit'
tio dicit' habitio s'm triplex grā
causē cōmōdo ad cōmōdō q'
l'uatōnē q' cōmōdō mōmōnē r'
mōmōnē r'ocabulū causē. **U**n'
nōi et ista cōmōdō p'ogredē
quod dicit' q' in dicitōis rep' i deo
vna illud et dicit' q' dicit'
theologia hui' In ip'o vniū' mo
umar q' sum' q'as poro cōmōdō
v' dicit' dicit' in v' dicit' q' dicit'
v' dicit' q' dicit' et dicit' modo v' dicit'.
Sic in dicit' v' dicit' hui' con
ferti dicit' mansio q' grāz et gloriā
Et hui' dicit' mansio respicit v' dicit'
tia diuina q' supradit' ad v' dicit'
et essentia. **M**ansionis hui' cōmō
tia gratiaz p' dicit' dicit' q' dicit'
dicit' habitū hui' dicit' q' dicit'
cū habitū. **S**z hui' dicit' q' dicit'
facie trāformar' fuerit in cōmō
imaginē de claritate in claritate
tanq' a dicit' spū ad' dicit' dicit'
ta q' dicit' p' dicit' dicit' q' dicit'

Partitio iiii De

tuū grē cōplexū. Inuenies at̄ sp̄ in hac mansione quolibet nōief habitudinē cause ad causatū et econtra. Sic materia de qua min⁹ videt̄ d̄z esse in forma nedū qz recipit influ/ rū formalē ab ea sed qz cōicat sibi potentialitatē subiectiuā vt substet in ea sicut in materia. q̄uis d̄z solū patiēs nihilomin⁹ appetitiua simul est vt accipiat formā vt pficiat ab ea. Sic locatū appetit locū vt cōseruet. et loc⁹ locatū vt cōseruet ipsum. Sic de⁹ q̄ bonoz n̄roz non eget vult gratuita pietate cōicare se creature sue. p̄sertim rationali. q̄ cōicatio d̄z inhabitatio s̄m triplex gen⁹ cause extendēdo ad creationē ⁊ cōseruationē ⁊ obiectalē motionē. vel immutationē vocabulū cause. Plurimū est ista cōsideratio p̄ cognitōde quid dicitur. ipi⁹ mātionis rez i deo iuxta illud philosophicū qd̄ paul⁹ theologicū fecit. In ip̄o viuim⁹. mouemur ⁊ sum⁹. Fas porro ouertibi le dicē est. de⁹ in reb⁹ suis est p̄ potētā p̄ncipiā et essentiā modo dicto. S̄z in aliqb⁹ vltra simplex esse confert bñ esse. maxie p̄ grāz et gloriā. Et hec inhabitatio respicit influentiā diuināz q̄ sup̄addit̄ ad naturā et essentiā. Mātionis hui⁹ ouenientia gratuita. p̄fecto felix q̄ possidet habitualit̄. felicior q̄ actualit̄ cū habitu. S̄z felicissim⁹ q̄ reuelata facie trāfformat⁹ fuerit in eandem imaginē. de claritate in claritatem tanq̄ a dñi spū act⁹ duct⁹ et tract⁹ ita q̄ s̄tietat p̄ illūiatos cordis oculi

encharistia cci

los. Sicut imp̄cat̄ ap̄ls sup̄eminē/ tē scie caritatē xp̄i. hoc ē grāz hāc diūgentē et carā vnitatē ad simplificā deitatē. Multi q̄dez sunt q̄ hñt in habitu sicut pueri nouit̄ baptisati. Multi q̄ in actu possident et exercēt dū merent̄. S̄z paucissimoz est sentire distincte et ap̄te nexū istum. mansionē istā. vocē istā p̄pter occurrationē curaz in memoria. fantasiarū in intelligētia et occupiaz. q̄z uis minime criminaliū in volitiua vel affectiua. Sentiūt hāc grāz in habitatōis xp̄i et spūssandī q̄ cum ap̄lo mente excedūt deo. q̄ p̄trea sentiūt opationē intra se verbi dei. De quo dic̄ idē ap̄ls q̄ viu⁹ ē sermo dei qz loq̄ p̄t cū quolibet et efficitur et penetrabilior om̄i gladio accipite quez gladiū venit xp̄s mittē in terrā vt p̄trāseat vsqz ad diuisionē aie et spūs vt ferat spūs sursū ⁊ aia maneat deorsū qd̄ fieri nequit nisi maxia pax fuerit et silentiū taz sursū q̄z deorsū. nisi p̄trea fuerit diuisionē opagū et medullaz et cogitationū ⁊ affectiōnū naturaliū sese cōplectentiū. Fiat etiā discretio cogitationū et intentionū simpliciu naturalit̄ adq̄sitaz vel adq̄sibiliū et remaneat in sentimēto et exp̄ientia. Sol⁹ felix iste ⁊ gratuit⁹ deiformis illapsus et influx⁹ spūs. Ihu xp̄i pl⁹ sup̄eminēs in spū et mēte sup̄ aiam q̄z distat celū a terra. Dicim⁹ opationē vitalē nō ita penit⁹ esse eandē in spū vel cū spū et aia. Sentiūt hāc grāz actualem et exp̄imentalē. non

Tractatus .ix.

quidē omnes qui digne manducant
corp' xpi et in quib' manet xps et
ipsi in xpo sicut modo dicebamus.
Sed ve etiā cordi hōis qd' prauū
est et inscrutabile. qz putauerūt ali/
qui gloriātes in se et habētes cor
elatu et exaltatu et elatos oculos
ambulātes in magnis et mirabili/
b' sup se neqz hūilē sentiētes. Puta/
uerūt inqz vel ex osuetudine sensuū
exercitatoꝝ sic aliqñ fit i habētib'
osuetudinē pphetadi vel ex diabo/
lica illusionē excecāte cor/iusto sed
oculto dei iudicio tāqz in somno
gravi. sentire distinguē et expiri in
se regnū dei hoc intra se et dicē ex
sentētia. Defecit caro et cor meum
de' cordis mei. et ps mea de' i eter
nū. S3 mētebat inq̄tas sibi. Bea
ta igit' et ter beata sp hūilitas quā
sol' docet et dat ille q' ait. **D**iscite a
me qz mitis sū et hūilis corde. **D**e/
niqz. bñs vir q' sp est pauid' et exul
tās in tremore oplēs illd' qd' ē ois
hō. **D**eū time et mādāta ei' obser/
ua. **N**ō q' timor hūan' mūdān' et
seruilis stet cū caritate q' talē omēz
timorē mittit foras. S3 nō illū pi
fecto castū qz manet in eternū. **A**u/
get pot' assidue vsqz ad gloriā cō/
firmatā in qua firmat' et sistit. **M**a/
nifestū est igit' magnū pietatis sa/
cramentū qd' manifestatū est i car
ne. iustificatū in spū et est assumptū
i gloria. **R**eqz min' mirabilē i hac
sacra māducaōne sacramentū **B**
pietatis exhibet. qd' q' dez manife/
stū est in sensibilib' signis panis et
vini velut in carne s3 p grāz cū fide

Sup magnificat'

spe et caritate iustificat hōis spū
et quodāmodo assumit. in gloria
qz fides dirigit ad imaginē specu/
larē glorie dī. **F**pes erigit vsqz ad
interiora velaminis eiusdē glie dei
Caritas vero se erigit subintrat et
apphēdit et astringit dicēs. **I**nue
ni quē diligit aia mea tenui eū nec
dimittā. **S**ubinde vox ei' est suna/
mitis ad helizeū. **V**iuu dñs et viuū
aia mea qz nō dimittā te. **A**pprehē
dā te inq̄t aia in cāticis et introdu
cā te in domū mris mee et in cubi
culū genitricis mee. **F**elix introdu/
ctio et nota sūt q' sequūt'. **¶** **Q**uest'
p̄terea magn' est pietas hec cū suf
ficientia. **R**epōnit em̄ cor hōis in se
de sua et in centro et in loco qñqz
pximi' dū pl' est cor assimilatū. de
puratū. et illūiatū cū pondē maio/
ris caritatis. **E**xemplū in magnete
ferrū trahēte nūc vchemētius nūc
remissi' pro qualitate medic' p. nā
si circūliniat ferrū p allū suspendit
vis attractiua. **P**ictas itaqz subin/
de valet ad oia qm̄ reddē docet et
ordinare put vniciqz debitū est.
deo sibi et pximo fm̄ genus omne
passionū vel affectionū vt gaudeat
speret timeat et doleat sic optet mo
derata fm̄ circūstantias oēs put
sapiens iudicabit et debita pñ cor
dis armonia suadebit. **D**icam' p/
terea q' mātio mutua māducantis
hoc sacramētū cū xpo manducato
saluari nō p̄t neqz agnosci sine cor
dis mētalīs motu. **I**ta em̄ dicebat
Bernard' pluries expt' sentire se p
sentiā verbi ex motu cordis intelli

Particula III De
ge mentalis. In ratione
tunc hanc mentem possunt
bina qz dicitur a philosopho
li in negatione motu cordis
duo in eo q' a corde sui motu
motus q' mot' cordis est
uenerunt q' intentione ac illatione
possunt motus cor. qualis nūc
lo facit post creatura. mo nec ipa
mens sola taliter se mouē post. qz
mens instrumentū se ipm̄ mouens.
lo non tali motu dicitur nūc de
a solando. **I**te in mot' est nexus
spū mot' xpi est in manducaō
te se digno actualiter q' manducaō
in eo. ita q' recipit istū motū in
qz si cordis mētalīs potendo lo
more mouet. reddē illū motū et
istū sibi de. quodamodū sibi' rati
pms possunt a pte p' inspiratio
ne aduā p̄is. reddē q' eadē rati
spratū quē recipit spratū pa
ri. **A**qz ergo et agit aia manduca
ōis actualiter digne ipm̄ q' in eo
mens qz se facit illū adū p' ac
ceptionē et retentionē spontanea qz
elicit. **Q**ualis talis mot' aut
qd' dicitur adū nō est rem absoluta
tā vel forma. vel respectiua sui rela
tiua. **A**lī q' est solus significatio
scz etiaz sic se habet. **A**lī formas po
suerūt esse absolutā de qm̄ quali
tatis. **A**lī tenentes idē q' limitū est
forma respectiua aduocantē subie
ctū denotare esse tale vitalē termi
nū et deo acceptū. rñ nec tali de
nōtandē posset infirmare iusticiā
nōtatiuū vel affectiui. **E**qz

Particio iij De

ge mentalis. **N**on est nonnulli volue-
rint hanc mansionem posuisse sine ha-
bitu gratie distincto a spiritu sancto. nul-
li tamen negauerunt motum cordis distin-
ctum tam a deo quam a corde seu mente
cordis quam motus cordis totus fit super-
naturaliter per infusionem ac illapsum
spiritus sancti mouentis cor. qualiter nul-
la facere possit creatura. imo nec ipsa
mens sola taliter se mouere possit. quod
uis sit instrumentum se ipsum mouens.
sed non tali motu deiformi nisi deus
a spiritu sancto. **I**ste autem motus est nexus
ipse mediis quo christus est in manduca-
te se digne actualiter. et manducans
in eo. ita quod recipiens istum motum tan-
quam si corda musicalis percutiendo so-
nore moueret. reddit illud motum et
istum sonum deo. quemadmodum filius reci-
piens spiritum sanctum a patre per inspira-
tionem actiuam patris. reddit per eandem vim
spiratiuam quam recipit spiritum sanctum pa-
tri. **A**git ergo et agit anima mandu-
cans actualiter digne christum et in eo
manens. quod scilicet facit illum actum per ac-
ceptionem et redditionem spontaneam
esse suum. **Q**ualis autem sit iste motus aut
quod dixerunt aliquid non esse rem absolu-
tam vel formam. vel respectiuam seu rela-
tiuam. **A**lij quod est implere significabile
scilicet animam sic se habet. **A**lij formam po-
suerunt esse absolutam de genere quali-
tatis. **A**lij tenentes idem quod simul est
forma respectiuam. ad dixerunt subie-
ctum denotare esse tale vitaliter immu-
tatum et deo acceptum. vnde nec tali de-
notatione posset informare subiectum
non cognituum vel affectuum. **E**t quoniam

encharistia cccii

deus non potest esse talis forma constituens
vel informans et relatiua dependens
Jure damnatus est pariter articulus
tali positioni fauens. **S**icut in decre-
talibus summorum pontificum. quod deus solus
est formalis beatitudo siue lumen
glorie nihil actu superaddito. **N**ec ce-
leberrimus ille hugo. neque magister sen-
tentiarum vnicuique ita ponere voluerunt. quoniam
ter improba quorundam subtilitas
siue modestia siue freno furiose se
agens trahere conata est. **P**otest ad ex-
tremum sensus aplici verbi vnicuique cor-
pus et vnicuique spiritus et vnicuique panis sumus
Et alteri **L**uce Erat cor vnicuique anima
vna. **I**n intellectus insuper totus illi cele-
stis sermonis nocte iouis sancta per
tria capita licet exclamare cum per ha-
canticum illud. **E**cce quod bonum et quieto-
cundum habitare fratres in vnicuique. **S**icut
vnguentum in capite christo. christi autem ca-
put deus est. **R**eliqua autem quilibet crea-
tura. maxime autem rationalis est corpus
ei. vestimentum ei. mons ei. **M**ons
quidem hermon prius anathematiza-
tus. et mons syon iustificatus. **E**t quod
ros nisi grauius illapsus illi. **E**go
ros et israel quasi liliam germinabit.
Denique datur credi. datur etiam sciri. da-
tur et aliqualem intelligi. sed quod beatus
erit et expiri quomodo deus hospes glori-
osissimus erit omnia in omnibus modis ut
potest expositis. **S**ed plus docebit
verbum istud impressum menti quam ex ipso
sum ore. dum ipso plene viso toto ore
totaque auditate fruemur. **Q**uam frui-
tione et temporalis perceptio cor-
poris et sanguinis prefiguratur

Tractatus .ix.

Cōnectemus quasi p notula
centesima q̄ora
ginta notulas seu minutias theo
reumatū q̄oraginta. **Unitatē** dei
p unitatē centralis p̄cti posse ma
nudu. **Hinc** est ex p̄his dei descri
ptio q̄ est spera intelligibilis cuius
centrū est vbiq̄ circūferentia nūsq̄
Unitatē dei absq̄ creaturis posse
intelligi. **Unitatē** dei absq̄ ip̄i^o abso
luta entitate n̄ posse intelligi. **Uni
tatē** dei nō posse continuo et tpe p̄fe
cte intelligi. **Unitatē** dei nullaten^o
a creaturis dependē. **Unitatē** dei
n̄ario creaturaz producibilitatē
virtualiter includere. **Unitatē** dei
necessario suā eternitatē occludere.
Unitatez dei nō necessario quāli
bet distinctiōne formalē intrinsecā
ex pte rei quo ad nos concludere.
Unitatē dei nō necessario p̄ducti
onē actualē creaturaz supponē vel
iferre. **Unitatē** q̄z numeri et ordi
nē creaturaz existentū. referri ad
diuinā q̄z unitatē^o monadē opoz
tere fm̄ triplex gen^o cause. efficiētis
exēplaris. et finalis. **Unitatē** diui
nā gignere unitatē et in se suā refle
ctere unitatē p̄ amorē spiratiuū tri
angulo intelligibili p̄fecte circūlato
Unitatē dei posse plus aut minus
intelligi p̄ libero arbitrio sue mo
tionis obiectalis nunc sine visione
creaturaz. nūc cū visione plurium
vel paucorū. **Exēplū** de lineis om̄i
bus terminatis ad centz q̄z quel
bet si p̄ctū centralē ad eas libere

Sup magnificat

contradictorie influeret cognitōnem
aut lucē posset intelligē centrum. li
neis egredientib^o nō cognitis aut
inequalit^o cognitis. **Unitatē** diuinā
se ip̄a se inuariabilē habēte. cogno
scere variabilia immutabilē. muta
bilia futura p̄ctialit^o. contingētia
necessario et certitudinalit^o. nullam
tū iō ponēdā esse vtingētā intrin
secā in deo sicut nec tps. nec locū.
nec corpa. nec oplexiones. nec dis
cursus. qz talia scit et cognoscit. **Et**
hic ē lapsus magnozū doctoz q̄rē
ziū metaphisicā vbi logicus faciliē
se expediret **Unitatē** dei posse di
uersissima p̄ducē ad extra nulla di
stinctiōne nisi p̄sonali existente ad
intra. **Nulla** insup variatōne deter
minationis ad intra facta. **Et** hic ē
lapsus hoīm grossi sensus ponētū
n̄itatē fati aut fortunā in omnib^o
Nec valentiū p̄videntiē simplicissi
mā formā formalit^o intueri. neqz cū
libertate humane volūtatis ipsam
concordare. neqz cum peccatis ho
minum actionem dei iungere. neqz
cuz misericordia reprobationē p̄e
scitorum. **Unitatem** dei potuisse q̄
posse semp̄ effectūuz varietatē edu
cere et eductis p̄videre et p̄ouisa
reducere ad se. q̄libet ad p̄portio
nabile vnionē. **Hic** est lapsus p̄ho
rū p̄supponentiū q̄ ab eodez inq̄n
tū iōē nō puenit nisi effectus idem
Nec ab ātīqua volūtate nou^o effe
ctus sine immutatione voluntatis
Hic est lapsus eozū qui purāt intel

Partio De
agere opatione in eo
obiq̄ creaturis coparans
intellectus n̄ creaturis
supponat^o intelctū n̄
relatōe opatione creaturis
n̄is. **Unitatē** nature intelctū
nature in deo p̄ op̄s in deo
ob̄iectū q̄ creaturis nō
intelctū nature q̄m̄ p̄cip
ne v̄i n̄ nō. **Unitatē** nature in
intelctū in deo q̄ p̄ v̄i in deo
nō posse nec debere copari per tri
formam ip̄sū intelligētē effi
nalē q̄ actū n̄ h̄bit^o q̄z q̄
q̄z ob̄iectalis in̄stā^o seu vitalis seu
clarus liquidus p̄ceptus. **Unitatē**
n̄m ap̄tionalē nature intelctū
his cū deo p̄ deū et in deo conlī
te am̄tū. fm̄ triplex et p̄tentā
in nature effiēte que sūt r̄is memo
ria intelctū et volūtas. **Unitatē**
n̄ h̄bit^o q̄z nature intelctū
actualis in deo p̄ deū q̄ in deo ed
fere et actū p̄o statu r̄is fm̄ tri
plex h̄bit^o theologici i ḡe grati
h̄bit^o nature. **Unitatē** actualē
nature intelctū in deo p̄ deū
in deo ob̄iectū am̄tū p̄o statu
r̄is fm̄ opationē p̄ceptū q̄ motū
uā triplex r̄is fm̄ theologici i ḡe
radice ḡe grati facit. **Unitatē**
actualē nature intelctū in deo
per deū et in deo cōfītere vel actū
p̄o statu glorie fm̄ opationē
triplicis dots in radice glorie in
gratie confirmate quas inclūit ill
trinito que est cōsummata p̄ceptū
Unitatē intelctū nature am̄tū

Partitio **iii** **De**

ligere operatione dei ad creaturas
absq; creaturis coparatis **C**u tñ
intellectus vni⁹ correlatiu n^oario p
supponat alteri⁹ intell^m taq; duo
relatie operationis extr^a seu funda
meta **U**nionē nature intellectuālis
creature cū deo p deū in deo. aliē
cōsistere q; cet^aarū creaturā nō
intellectuālis nature qm̄ iste p^ocipi
unt deū. aliē nō **U**nionē nature in
tellectuālis cū deo q; p deū in deo
nō posse nec debere cōcipi per trās
formationē ipius intelligētie essen
tiale s; acc^ontale p habit⁹ scz q; ad⁹
s; obiectales influx⁹ seu vitales seu
clarius loquēdo pceptiuos **U**nio
nem aptitudinalē nature intell^oua
lis cū deo p deū et in deo consistē
et attendi. s; m̄ triplicē ei⁹ potentia
in vnitāte essētie que sūt vis memo
ratiua intellectuālis et volūtiua **U**nio
nē hitualez gratificā nature intel
lectuālis cū deo p deū in deo cō
sistere et attendi pro statu vie s; m̄ tri
plicē virtutē theologica i grē gratū
facientis vnitāte **U**nionē actualē
nature intellectuālis cū deo p deū in
deo cōsistere et attendi pro statu
vie s; m̄ operationē pceptiuā q; moti
uā triplicis virtutis theologice in
radice grē gratū facientis **U**nionē
actualē nature intellectuālis cū deo
per deū et in deo cōsistere vel attē
di pro statu glorie s; m̄ operationē
triplicis dotis in radice glorie seu
gratie consummate quas includit s; p
fruitio que est cōsummata pceptō
Unionē intellectuālis nature cum

eucharistia **cciii**

deo aptitudinalē habitualē vel ac
tualē in via vel patria non posse
consistere vel attendi per trāsfor
mationem nature diuine essentia
lem in naturam intellectuāle crea
tam **U**nionē nature diuine cuz na
tura intellectuāli creata debere cō
cipi per illapsus obiectiuos fieri cō
formiter seu quadā pportione ad
mōtiones sensibiliū et sensuū obie
ctales et hoc altero trium modo
rū ab aplo positoz facialiter aut
speculariter aut enigmatice perce
ptiue **U**nionē nature diuine cū cre
atura intellectuāli radicalit⁹ plus
attēdi s; m̄ vim tactiuā obiectalem.
pportionaliter ad sensus mōtiales
qui essēs in vi tactiua radicantur
Mā et gust⁹ ē quidā tactus. similiē
ali⁹ sensus suo mō **C**onsonat illud
pbi. omē agens agit per cōtactum
Unionē dei cū creatura intellectuāli
s; m̄ vim cōtactiuā spiritualez obie
ctale esse vehementiorē intimozem
q; puriorē nō sicut in sēlibus in q; b⁹
tactus est materialiter et impurus
Unionē dei s; m̄ vim tactiuā spūa
lem obiectalem perfectius purius
intimius et suauius attendi in via
q; s; m̄ mōtionē obiectalez ad visū
vel auditum spiritus percipientis.
Unionem dei per eucharistie sa
cramentum digne susceptum plus
attēdi s; m̄ vim tactiuā et gusta
tiuā spirituales q; quis in hac vnione
aduent⁹ sens⁹ oēs spirituales suo mō
saltē in enigmate et p fidē p spem

Tractatus .se.

Unionem dei scdm vim tactinam spiritalez obiectalez actualē esse sercretissimā. nec p̄cipi posse nisi ab accipiente. Sicut nec subiectū p̄ceptio nis alibi vel extra est. Hinc ē illud Nemo nouit q̄ sunt hōis nisi spūs hōis qui in ip̄o est. Unionē dei cū natura intellectuāli grad⁹ habere varios et multiplices p̄ varietate obiectaliū illapsuū diuinorū p̄cepti uorū et sentimētōrū Unionē dei cū natura intellectuāli p̄cellere post xpm̄ in maria et osequēter om̄ib⁹ in patria. Unionē dei cū natura intellectuāli remotissimā esse a lucifero vel altero siquis sit damnatioz eo. et osequēter alijs in gehenna. maxime quo ad unionē obiectalis illa/plus p̄m vim tactiua p̄ quā sentit et gustat q̄ suauis est dñs. Unionē dei cū natura intellectuāli inter hec duo extrema patrie et gehenne me dias intellectuāles naturas plus aut minus recipe vel a se repe/ere. Unionē cōsumatā omniū electōrū cū dō obiectaliē effici p̄ repletionē intuitiua et nudā omniū sensuū spiritaliū et redūdantiū in sensuales tā ad intra q̄ exteri⁹ vt siue ingrediat siue egrediatur natura intellectuālis pascua inueniat. Unionem cōsumatā esse cū quolibet electo singulariter et tñ cōmunitē apud om̄es iuxta opationē centri sperere intelligibilis respectu lineaz egrediētū et in centro cōiunctaz. Sic virt⁹ celestis influentie in spera corruptibiliū necessario cōiungit ad centrum. imo veri⁹ ad deū. Unionē cōsumatā

sup magnificat

ta recipe magis aut minus iuxta maiorē aut minorē circa centrum ip̄m qd̄ est de⁹ virtualē et quasi circularē p̄ximationē. Exemplum de circulis sperere. hec opatio cōmodior est q̄ q̄ egressus creaturaz fiat in star numeri p̄ additionē unitatum qz p̄fit esse spēs multe eque p̄fecte et om̄es de necessitate cōiuncte deo sūt. sicut in centro linee Unionē cōsumatā efficere vt sit de⁹ omnia in om̄ib⁹ cū tradiderit fili⁹ cū spūs sancto patri regnū. qui fontalis est diuinitas et vnitas. qua simplicior aut vltior neq̄ intelligi. hec est apli a dionysio declarata. Unionē cōsumatā si p̄ intellectuāles circulos accipiam⁹ oportere p̄ cōuersum modum ad materiales speras celestes intelligi. q̄ quāto maiores sūt mole. tanto efficaciores in virtute. Spūalia vero quāto simpliciora et centro p̄ximiora plus hnt de influentia. Vbi beata beataz cōtinet om̄es gerarchias in ambitu simplicissime virtutis sue. Inde regina celoꝝ et dñā angeloꝝ digne vocata est. Unionē in eucharistia figuratā et sacratā desiderare nos et esurire p̄ ceteris bonis cōtemplatiuis debē. p̄ptea sursum leuare cor da a speciebus materialibus hostie ad xpi corp⁹ vez. et ab illo ad mysticū et ab inde p̄ eleuatūā vim et vnitiuā verbi diuini reduci ad cōgregatōis p̄ris diuinitatē et simplicatē dei tate qua nil vltra. hec est dionysij. Unionē hanc nō posse nos osequi p̄fecte sine dīno illapsu segregante

Partitio

in tres ab offi alernat. orati
super sollicitudinibus; opulētis
super eximiant capillans vt in
vnam monadē cōgregatur et met
fabul⁹ et ignos. in fabul⁹ et
ignos cōgregatur. hec est dionysij
Unionē hanc nō posse nos osequi
nī inuāta rōis rēalmarā nos
nōis puritate rēalolare p̄ualcar
et hē. Bernharti. Erras in q̄ si cō
traspēdas locū deis secretū loū
uris sercū lumis tabernaculū
pans. Unionē hanc p̄cipi mon
corvis maxime mēialis esse p̄fem
tē colligi vero luos effēd⁹ et effici
ciā vinctē et diuisione spūs et aie
cū depulsiōe rōis et reformati
one virtutū in iocunditate et hūana
et in spūalido iūda magnificati
one et exultatione spūs in deo
solitariū dñi in hoc cōuicio mēs
implētia et amore glorie nobis
p̄p̄at. Amen

Explicat quarta partitio.

Inquit quinta partitio

Per solloquium extoracacia ad
meditationis tui sacramētū et no
uilas quinquaginta.

Meditare mēcia rēalmarā
cui forte cōtemplari non la
tis adhuc ocellū est. Me
ditare cū vehemētī su
no animi qualis et quād⁹ sit vltē q̄
dū sacramentalit nūc offert. q̄ mai
quis q̄ sac mēs. q̄ delectabilis est
nōi. Siurēs et paup̄ es nūc hā
bis purima debes. nōi non sūp̄
nūc mēcia nō restitua. nōi quis

Partitio v De

mentez ab omni alteritate. curis in/ super solitudinibusq; depulsis. et super mundane explicatis vt in di/ uinam monadē ogregemur et inef/ fabilib' et ignotis ineffabiliter et ignote ogregemur. hec est dionysij **U**nionē hāc. nō posse nos olequi nisi irruētia vndiq; fātasmata nos mētis puritate trāsuolare pualea/ m'. hec **Bernhardi**. Erras inq̄t si ci tra expectas locū dētis secretū soli tudis serenū luminis tabernaculū pacis. **U**nionē hāc percipi motu cordis maxime mētalis esse presen tē. colligi vero suos effect' et effica/ ciā viuacē ex diuisione spūs et aie cū depulsione vicioꝝ et reformati one virtutū in iocūditate et suauita te in spūs andō iuncta magnificati one dei et exultatione spūs in deo salutari suo **D**ū in hoc diuiniō mēs implet grā. et future glorie nobis pignus dat. Amen

Explicit quarta partitio.

Incipit quinta partitio

Per soliloquium exhortatoria ad meditationes hui' sacramēti p no/ tulas quinquaginta.

Meditare nūc laia xpiana cui forte cōtēplari non sa tis adhuc cōcessū est Me/ ditare cū vehementi stu dō animi qualis et quāt' sit iste q̄ tibi sacramentalit' nūc offerē. q̄ ma/ gnus. q̄ sapiēs. q̄ delectabilis et be nign'. **F**uriēs et paup es nihil ha bēs. plurima debes. tibi non suppe tunt merita vñ restituas. vñ diues

eucharistia ecclisi

fias. fode nō vales h' mēdicare nō erubescas. **S**it tibi mendicitas tua lucrū tuū. **N**ecessitas nescit verecū/ diā sicut nec hz legē. **I**lle tibi nunc offerē si nescis q̄ ppter te dixit et pas sus et expt' est. **E**go at mendic' sū et paup. **T**ibi dat iste q̄ ppter nos egen' fact' est vt illi' inopia diuites essem'. **T**antū tribuit q̄ q̄ nihil sibi retinē videret. **D**iuies eē debes cui diuitie largite sūt immense. **N**oli ca/ dere o aia xpiana in illā exprobra/ tionē vt dicas. **E**cce ego diues sū et nulli' egeo. **S**ciueris qz misēa es et miserabilis et paup ceca et nuda et eo plus misera et miserabilis si h' ignoraueris. **N**ā qd miseri' misera se miserā nesciēte? **A**udi cōsiliū suade at tibi saluator tu' p̄ns in hoc sacra/ mento. **S**uadet tibi vt emas aurū ignitū quaten' diues fias **N**ō op' est p diuersa vagari vt venditores inuenias. **I**p̄e est venditor simul et p̄ciū emptionis **S**uadet inungere collirio oculos tuos. ip̄e fecit colliriu ex sputo gr̄e sue et luto mortali tatis tue. **S**uadet vestiri vestib' al/ bis. ip̄e tibi gratis et aurū ignitum erit in hoc sacramēto et colliriū et vestis **F**uris et sitis. cenare vis. ho spes nō est longe querend' qui ce/ nam dat. **E**cce ip̄e stat ad hostiū et pulsat. aperi sibi ianuā. cenabit tecū et tu cū illo. **O** splendida felix et lau ta cena vbi ip̄e qui cenat xps sumi tur vbi fas est habere et dicere. **I**n voce exultationis et confessionis sonus epulantis. **S**tat et pulsat nunc quasi cum digito qui est

Tractatus .ix.

spū sand⁹. nūc malleo terribilis iudicij sui. Nūc sonitu velut aure tenuis blādēs et dicēs. **A**peri mī soroz mea colūba mea immaculata mea. **C**ōquerit nō tā sua q̄s sucz q̄ tuā noctis incōmoditatem. vñ refrigescit feruor caritatis. **D**at hoc itelligi qz caput meū plenū est roze ait et circum capitis mei guttis noctiū. **N**oli tardare **E**xurge velocitē. noli somnolēta verba redde. **A**lioquin declinabit et discedet atqz sepe q̄ntus clamat⁹ cbsurdescet. **F**aciat cenā **S**imon olim leprosus nūc curatus a dño **I**pe est spūs noster ante leprosus. ministrat martha et sollicita sit erga frequēs ministeriū. hoc ē inferior portio rōis **M**aria vero superior ps inungat pedes **I**hu fracto deuotionis alabastro. **E**ffūdāt in/ sup ofisa magis sup caput illi⁹ recūbentis. **C**aput at̄ xp̄i de⁹ **I**mpleat̄ dom⁹ tota cordis ex odore vnguenti. **C**esset murmuratio inde sensual et furis. de quo fure vquerit vnus p̄phaz. **O**culus me⁹ dep̄datus est aiaz meā. **S**ic lazar⁹ nup resuscitatus p̄ gr̄e vitā vn⁹ de recūbentib⁹. **E**t hic est affect⁹ n̄ sepe quatriou/ an⁹ mortu⁹ misericordia dei suscitatus **F**aciat⁹ aliā cenā xp̄o **S**imon idem vel alter in littera similis q̄ in figura. **A**ccedas o peccatrix aia xp̄iana nulla te verecūdia pbibeat nullū in peccādo modū tenuisti. nihil ad te moderari ē. q̄ sanerl. **S**ēa maneas retro sec⁹ pedes recūbētis in hac sacramentali cena laua lacri

sup magnificat

mis. terge capillis meditationū s̄a d̄arū. **J**unge oscula caritatis. oleo pie miseratōis inunge. **S**ic age vt tādē merearis audire. fides tua te saluū fecit. vade in pace. **O** fides. o salus. o vade. o in pace. **F**ecerūt xp̄o cozpalit diuersi varias cenas cū viueret i terris. **F**ecit apud illos magna miracula. **N**ō ē impotētior nūc in celis. nō est man⁹ eius abbreuiata vt saluari nō possit in mente sicut tūc in corpe. **E**stima cenā hāc o anima xp̄iana nūc ex illis vnam esse. **C**enabat apud petrū et andream **J**ohannem et **J**acobū noster xp̄s hic in sacramēto velat⁹ **T**enebat socrus petri magnis febribus imperauit febr. et socrus cōtinuo surrexit et ministrabat eis. et tu spera sistr. **C**onuiuia fuit apud matheū noster xp̄s hic in eucharistia. **C**onuerunt publicani et peccatores. murmurabat falsa iustitia phariseorum qui cū morbo suo sensū amiserāt pariter. **C**ōfite te de numero pctoz et indigētiū penitentiā q̄ audies. **N**ō veni vocare iustos s̄ peccatores. **A**udies p̄terea similem in domo **Z**achei penitentiā in iberico ciuitate lunatica. **E**t vere tu lunatica es aia xp̄iana hic in via tua immentū lunatici. **T**u stulta q̄ vt luna mutari. **T**u q̄ nunq̄ in eodē statu pmanes nihilomin⁹ obedi dicenti **O**portet me hodie manē in domo tua festin⁹ et let⁹. descēdat o aia **F**estin⁹ suscipiat ibm in hoc sacramēto spūs tu⁹ p̄nceps publicanoz. qz

Partio .ix.
p̄nceps et p̄nceps
riuer. **E**cce oīe d̄m̄i boni
meoz de paglo. **O**īe d̄m̄i
quale est d̄m̄i boni
nihil habeo. nihil h̄i cupio
tū cupio n̄ h̄i te cupio mea
pena. tu herodias mea q̄ p̄la
ras m̄i. **E**cce ergo d̄m̄i nō d̄m̄i
tū boni s̄o te tū boni m̄i
in hoc sacramēto d̄m̄i de paglo
h̄i hospitalis tu magni in hac ter
ra morantur. **E**t in altera s̄i pur
gatorio p̄ctoz. **O**īe aliqui de
fractioi vroz quozuplū. qz tu
met ipm̄ q̄ vn⁹ p̄ d̄m̄i m̄i d̄m̄i
tatis et in cū d̄m̄i s̄i d̄m̄i
soluente et ad d̄m̄i nemo h̄i d̄m̄i
cur na facti. **T**ollis q̄ m̄i d̄m̄i
oīa tu s̄i s̄i pleno. **D**̄m̄i
d̄m̄i m̄i m̄i p̄ctoz. **O**īa
xp̄iana p̄ctoz d̄m̄i s̄i vt sal
uis imm̄i s̄i p̄ gl̄ia vt nō
d̄m̄i d̄m̄i et m̄i p̄ctoz. **P**a
lū. **L**etū s̄i em̄. **A**ue ne dura
s̄i s̄i s̄i. **T**u s̄i s̄i vt frau
d̄m̄i s̄i s̄i. **D**̄m̄i s̄i s̄i
d̄m̄i s̄i s̄i. **D**̄m̄i s̄i s̄i
d̄m̄i s̄i s̄i. **E**t o
bone **J**hu qualis et quāt⁹ h̄i bone
flus lauis et om̄i d̄m̄i s̄i
n̄ies q̄ aduenis et n̄ n̄
sepe s̄i s̄i. **Q**uo m̄i
om̄i s̄i s̄i. **M**̄i s̄i
nam. **O**īe d̄m̄i s̄i s̄i
tū obediētis pot̄te p̄ctoz
tū creatura. **E**t tū d̄m̄i
xp̄iana et p̄ctoz. **E**t tū d̄m̄i

Partitio **o** **De**

princeps et prim' p'ccoz. **D**ic hila-
riter. **E**cce dñe dimidiū bonozum
meoz do paupib'. **O** heu dñe qd
quale est illud dimidiū bonoz qui
nihil habeo. nihil hñe cupisco dñ
tm cupio nisi te duz portio mea tu
ps meca. tu hereditas mea qz p'cla-
ra es mihi. **E**cce ergo dñe nō dimi-
diū bonoz sed te totū bonū meū
in hoc sacramēto otentū do paupi-
b' hospitalis tui magni in hac ter-
ra morantiū. **E**t in altera sez i pur-
gatorio positoz. **O** si aliquē de-
fraudaui red do quaduplū. qz te-
met ipm q vn' p' decē milib' cōpu-
taris. et in cui' ditione sūt oia quo
soluente et adq'tande nemo p' dicē
cur ita facis. **T**ollis qd meū ē. qm
oia tua sunt iure pleno. **D**esiderio
desiderauit manducare pascha cū
discipulis suis **I**hs passur' **O** aia
xpiana putas desideriu suū vt sal-
ua sis imminutū sic p' gloriā vt nō
desiderio desideret manducare pa-
scha. s. tecū suā cenā? **T**auē ne dura-
sis ingrata. rustica. ciuilis vt frau-
des dñm tuū benignissimū a desu-
perio suo hospes est. **P**etit in hospi-
ciū tui cordis suscipi et colligi. **E**t o
bone **I**hu qualis et quāt' qz hone-
stus suauis et omod' hospes adue-
nies qñ aduenis etiā nō inuitatus
sepe sed inuitans. **Q**uid inuitatōez
omemoro? **D**opellis. **M**ittis manū
tuam. omnipotentie tue ad iue p' fo-
ramē obediētialis potentie passiue
in omī creatura. **S**ic tacta dic o aia
xpiana. et venter me' incremuit. ad

encharistia **cco**

tactū ei'. **E**xurge taliter excitata.
stillent man' tue mirrā p'mā. plent
sint digiti tui mirra p'banissima qñ
nihil in ope tuo putredinis aut fe-
toris appareat. **M**ortificat oia car-
nalia. mirra opūctidīs amarissima
Aperi dilectā pessulū hostioli tui. h
heu tepida sedes somnolēta. penā
agnoscis pigritantis ignauie. vult
certe. vult ad feruorē spūs alti' in-
flāmare. **S**entis iā nūc vim eloquij
sui vehemēte igniti. alioqñ vñ cla-
mor ille tu' **A**ia mea liqfacta est vt
dilect' locut' est. **N**ō iā tenet aia ter-
minis p'p'is sicut fluit cera a facie
ignis. **S**ic tota defluis. tota liqscis
in amatū. **I**nuenerunt te vigilēs q
babilonicā custodiūt mundi ciuita-
tē. dñ p' creaturaz noctes qris di-
lectū et vocas pcuriunt te suis pul-
critudinib' allectiuis q sūt in mun-
do. **C**ocupiscētia oculoꝝ cupiscē-
tia carnis et supbia vite. **V**erber-
rāt te q'uis nō ad mortē p'ccī mor-
talis h venialis. tm ledūt **P**orro cu-
stodes muroꝝ iniquitas et dolus et
injustitia puerorū ciuiū dñ nō ta-
lia h dilectū qris eo q tristitiā infe-
rūt cordi tuo. **P**allū gaudij tui nū-
qd nō auferūt? **Q**uis scādalisat et
ego nō vroz **A**ia pauli clamat igni-
ta. **A**tuero caritatē cū suis lampa-
dib' q sūt ignis et flammā extin-
guē nō potuerūt aque tribulationū
multe. nec turbida babilonis flūta
obruēt eā. trāsi o aia trāsi ciuitatē
hāc cū hitatorib' suis nō quesuerūt.
An viderunt quē diligis. verbera

Tractatus

se

poni^o q̄ verba bona dabūt. **E**leua oculos tuos in montes vbi sunt filie iherlm. clamor ingens tuus audi at̄ filie iherlm nūciate dilectō quia amore languet. **F**elix languor et suavi vulnerans telo caritati. **E**cce sentis o aia quantū p̄fuerit tibi ei^o quē diligis absentia. **T**orpebas algida. iacebas somnolenta. nūc curris. nūc liquescl. et lāguida p̄ amore ad filias iherlm ignitas anxia an helaqz ouertere. **C**lemētes sūt filie iherlm amozosuz hnt̄ pecc̄ amoris. **I**o circo verba scintillātia recogno scūt. **I**ntrogāt qualis sit dilect^o tuus ex dilectō. i. dilectō p̄ dilectionē tot^o amor tu^o. **D**ilectē nōiant te pulcerrimā mulierē nō vt supbias nisi forte s̄cta supbia. **N**olūt q̄ tua s̄cta pulcritudo tibi cognita sit. que iā digna sit et amari et amare. **T**alē pulcritudinē nō decet amor nisi pulcerrim^o. **T**emp^o tibi venit amātū. caue ne des amorem tuū indigno tuo. **D**eniqz post notificatōez speciositatis sponſi. **T**u o aia xp̄iana recte cēses in̄rogata. **U**bi ab̄it dilect^o tuus. **M**ysticū ostēdis. eccle sie ortū in quez descendit quotidie sacramentalit̄ ad areolā aromātū et in altari sacro suauiter redolēte vt ibi pascat̄ in ortis irriguis q̄ for molissimis sanctaz aiaz et lilia castissimoz spirituum ad se trahat et colligat ad talami celestis ornatū. **A**ccede pp̄ius ad hūc ortū imo sis ortus a pp̄ba descript^o irriguus. a cui^o fonte nō deficient aque graz.

sup magnificat

Sis ort^o oclusus seruās te solā soli
Sis fons signat^o ne pāteas adultero.
Sis pute^o aqz viuentū cui^o impetuōsū a libano paradisi fluxū nullus ober pcc̄i tardat aut impe diat. **H**ora ē q̄tidie o aia xp̄iana **H**ora qua transeas ex hoc mūdo ad p̄ez ab exilio in patriā. a deserto afflictionis in terrā p̄missionis. **S**i retardet te corpus. liber tū est anim^o vt euolet. **M**ult tecū ihs facē pascha suū. fac te illi cenaculū grā/ de stratū in dilatatione et amplitu dine cordis. **C**enare dignabitur. la uabit pedes discipuloz suozū qui sūt disciplinati affect^o tui. **S**int ipsi nouelle oliuarum in circuitu mense dñi quozum et mater est sapientia vxoz sp̄s tu^o deiformis. **H**abitet ip̄a sicut vitis abundās in laterib^o dom^o tue. **E**go inq̄t sicut vitis fructificauit suauitatē. sc̄. **Q**uid deniqz? **C**ibabit omnes ex adipe frumēti **D**icet. **C**omedite amici et bibite q̄ inebriamini carissimi. **T**repidat̄ timore! **T**ādē hūc timor aliq̄n pellen dus est foris a caritate. **C**ogitas te tantis indignū mysterijs? **C**erte nec ex mēitis tuis etiā p̄ mille milia annoz satagēs digna fies. **D**ignificet te oportet qui te inuitat ad se. **D**ignificabit at̄ si studueris ea q̄ displicent oculis suis a domo cordis expellē. **E**nitere p̄cor hūc q̄ nūc o aia mea parare te si te agnoscis imparatam. **C**auē diuti^o in sterqui linio fecis mortifere voluari sub expectatione crastini. **Q**uid scis

Partio

sc̄. **I**sc̄. **E**leua oculos tuos in montes vbi sunt filie iherlm. clamor ingens tuus audi at̄ filie iherlm nūciate dilectō quia amore languet. **F**elix languor et suavi vulnerans telo caritati. **E**cce sentis o aia quantū p̄fuerit tibi ei^o quē diligis absentia. **T**orpebas algida. iacebas somnolenta. nūc curris. nūc liquescl. et lāguida p̄ amore ad filias iherlm ignitas anxia an helaqz ouertere. **C**lemētes sūt filie iherlm amozosuz hnt̄ pecc̄ amoris. **I**o circo verba scintillātia recogno scūt. **I**ntrogāt qualis sit dilect^o tuus ex dilectō. i. dilectō p̄ dilectionē tot^o amor tu^o. **D**ilectē nōiant te pulcerrimā mulierē nō vt supbias nisi forte s̄cta supbia. **N**olūt q̄ tua s̄cta pulcritudo tibi cognita sit. que iā digna sit et amari et amare. **T**alē pulcritudinē nō decet amor nisi pulcerrim^o. **T**emp^o tibi venit amātū. caue ne des amorem tuū indigno tuo. **D**eniqz post notificatōez speciositatis sponſi. **T**u o aia xp̄iana recte cēses in̄rogata. **U**bi ab̄it dilect^o tuus. **M**ysticū ostēdis. eccle sie ortū in quez descendit quotidie sacramentalit̄ ad areolā aromātū et in altari sacro suauiter redolēte vt ibi pascat̄ in ortis irriguis q̄ for molissimis sanctaz aiaz et lilia castissimoz spirituum ad se trahat et colligat ad talami celestis ornatū. **A**ccede pp̄ius ad hūc ortū imo sis ortus a pp̄ba descript^o irriguus. a cui^o fonte nō deficient aque graz.

Partitio **v** **D**e

si crastin^o elucescet tibi dies. **Q**uis
 sup hac re reddet te securam **N**on
 est tuū nosse tpa vel momenta que
 pater posuit in sua p^oate. **R**ursus
 ita collige si scia tibi nō fueris im
 pedimenti legitimi quo minus eu
 charistiā suscipias. **C**ur tāto te bo
 no pigra et ingrata puabis? **S**i re
 mordēs accuset te conscientia. cur pe
 nitendo. cur impedimēta tollendo
 possiten^o nō intendis? **C**ur nouis
 te laqueis male differēdo. stulte cō
 temnendo te rursus inuoluis? **A**u
 dio qd respōdeas frigida sū. disp
 sa sū. carnalis sum. exagitor curis.
 scrupulis inquietor. mordeor cōcu
 piscētis. fides imbecillis est. nutat
 spes. caritas refriguit. q̄ mihi ouen
 tio cū hospite tanto? **I**mo vero q̄
 tibi curatio nisi sub medico tanto.
Si te sanā iudicares. opus medico
 nō haberes. iure repellēs a te. **E**xē
 plū petri nō approbam^o in hac par
 te. **S**tupuit ad capturā pisciū. sub
 intulit tremens. **E**ri a me dñe quia
 peccator ego sum **T**anto magis o
 petre si pccor es retinē^o est medi
 cus sanctificans et pccā tollēs a te
Quāto sapienti^o pccor zache^o q̄ fe
 stin^o gaudens suscepit **I**hm ad se.
Deniqz q̄ prudēter hoc fecerit da
 ta salus oñdit **S**enturionis **O**ia
 mea silitudinē inducis quā in hūili
 tate tua. p̄cliuor es imitari vtinaz
 nō ex ignaui pccastinatiōe. **D**icat
 Inqt **I**hs tantū verbo et sanabilē
 puer me^o. **A**ffect^o scz rationalis q̄
 iacet paralitic^o et male torquetur.

eucharistia **ccvi**

sufficit hoc. nō intret tectū meū. nō
 intret ad me vt rememozentē pccā
 mea et inficiat de^o puez meū. red
 dēs ipm d̄ lāguido mortuū. vrges
 p̄tinaciter. **N**ō est nouū absconsuz
 a sapiente. qz occasiones querit q̄
 vult ab amico recedere. **S**i vera te
 humilitas compescit a suscipiendo
Cur eadē te nō impellit in obedien
 do? **M**ocat te de^o ad mensā suā. cō
 pellit etiā p̄ seruos scz platos de
 ecclesia qñqz intrare t̄pib^o institu
 tis. vt in pascha. **S**tatuit xps testa
 mentū hoc eternū et nouū dicens.
Hoc facite in meā omemorationē.
Si te retrahit indignitas tua. ma
 ior alliciat cōsiderata dignatio sua.
Caritas. misericordia. veritas miti
 tas. atqz benignitas. **A**ccede et dic
Misericordia et veritas tua semp
 suscepit me. **E**grot^o. an n̄ agit stul
 tissime cui tantū displicet deformat
 tas egritudinis suē q̄ aspectuz vel
 aduentū horret medicātis manus
 aliene. dū medic^o inuitat. offert. p̄
 uocat. astat. vt suscipiatur et sanet.
Debilis es o asa xpiana. surge co
 mede. bibe in mēsa sapiētie. in arce
 syon. aut si poti^o inueneris te in de
 serto solitudinis mestā si tedio vite
 hui^o moribūde deiectā. **S**urge ome
 de et bibe et ābulabis in fortitudi
 ne tibi illi^o vsqz ad mōtē dei ozeb in
 mēsa refectōis etnalīs. **E**surit **D**a
 niel in lacu leonū **C**et^o scz fideliz
 in purgatorij lacu mersoz. **f**er p̄ā
 diū melloz laboratiū in ecclia via
 toz refocillabit eos cib^o iste tu^o. qz

Tractatus .lx.

q te datus est et oblat^r in altaris
aluelo ad cetū desiderantiū nunc
In lacu vegetū Porrabat in momē
to. et hoc in cūctio vno captis
tui. qui cūctio est vnica mentis
ad eoz refectōne intentio. Respō
des o aia pigritās. aia voluens et
reuoluens cor tuū ad excusandas
excusatiōes. vti nā nō in pccis Pre
patū ait vult medi^r corpālis infir
mū sūū fieri p euacuatiōne hūoz
corruptoz pū qz cūctio eū antido
to salutarī. Scit sūū amphozismū.
egra corpā quo pl^r nutries eo ma
gis leues. Cōsonat ap̄ls q̄i p̄coni
sans et arcens indignos. Probet
āt inq̄t se ip̄m homo. Nil plane cō
tradixerim verbis tuis istis. O aia
xp̄iana nō p̄hibeo sed p̄cipio p̄pa
rationē. Sz talis sufficiat vt plena
nequaqz p̄mit^r p̄fectaqz s̄nitas exi
gat. Cōpatit secū vitā sp̄ualis lan
guozes q̄ nō sūt ad mortē. Tales
nō auget morbos s̄ tollit eucharis
tue gratiosa susceptio. Nolo vt di
iudices te dignā isto sacramēto eti
am si calida. si feruens. si tranquilla
si in pace sp̄s. si stabilis in fide. si
spe gaudēs. si efficac̄ et vīgil i ope
si castitate. si sobrietate pollēs. Nō
oq̄n odemnat te os tuū et p̄a
uū te iudex tu^r oprobabit. Quid in
gemiscis ad hec et suspirabūda cla
mas cū Susanna. angustie s̄t m̄ vn
diqz. Caue ne sic erraueris. Patet
exit^r q̄ egressus amplius. desere te q̄
p̄fice te in manus salutaris tui. Nō
est crudelis. non inuidus. Cur inui

Sup magnificat

tans te nō suscipiat te. et suscipiens
nō deseruet et sanet. Consiliū tū est
vt recumbas in nouissimo loco vt
crucē ab imo tota mēte cōstringas
Porro si cōscia fles veste te nuda
tā nuptiali. hic illā cōfessim potēs
ab inuitate rege si petieris impetra
re. cōtemptus solus desit. Sz sola
fantasijs aut p̄boz argutijs impe
tit fides si curiositas accesserit cūz
serpente dicens. Cur ista et ista cō
stituit deus. cur nō manifeste se pre
sentat de^r. cur p̄ntia diuinitatis nō
sufficit. Qualis situs est hic corpis
xp̄i. vbi caput. vbi pedes. si corpo
reis nos intuetur oculis. si audit si
mouet. Dic ad hec oia fide simpli
ci. xp̄iana sū. catholica sū. De^r oia
quecunqz voluit fecit. deus omnia
quecunqz fecit et dixit vere dixit et
bene fecit. sit nomē eius benedictū.
sit in ecclesie fide meritū meū. sit ac
cessus ad sacramētū. Et tu maria
mater eucharistie. qz mater gratie.
mater pia miseroz. qz mater miseri
cordie. Tu contra tales versutias.
tales fantasias. viles cōcupiscenti
as vilissimas nec nominādas blas
phemias tu nos ab hoste protege
Et qz morimur assidue. Quid ei ali
ud q̄tidian^r defect^r corruptionis q̄
q̄dā p̄lixitas mortis h^r. tu cōtinue
nos hora mortis suscipe. Sis susce
ptrix omniū q̄ filio fidenter dicim^r
vnusquisqz. Dñe ihu. suscipe spiritū
meum si te miserante et opitulante
suscipimus filium tuum. in eucharis
tue sacramento. Profecto ille nos

Partitio v

ut dicit q̄ in eo q̄d dicitur
ecce. Creom^r et manent
diligim^r et speram^r et ip̄e m̄
nos q̄ sibi nos inuocat. De
o hōis o aia. De si inuocato i
m̄ uocante domi^r mag^r meaz si cu
tens si sibi cu^r dom^r hec est. In
cōm^r vltimas immolatas qz vni
cū o om̄ib^r hostiā preparā. Jone
m̄t meria sapientia p̄ntia et m̄tū
v̄tūc̄ chata sic potara dēb̄ta
bo in iocunditate sp̄is i inuocatiōe
iucundatis verbignā fieri. Nō est
est p̄s aia aqua venire ad oculos
p̄p̄rationē v̄tūc̄ nō fuerit ab
v̄tūc̄^r inuocatiōe hūoz in agrina
sūt v̄tūc̄ op̄m̄is am̄olūm̄
me allocatiōis. Nō s̄nt h̄c̄ oia
c̄stūā nomē sūū. Nō ad oculos
nō s̄nt ap̄t v̄tūc̄ s̄ntūā in
dōm̄ am̄olūm̄ s̄ntūā s̄ntūā s̄ntūā
s̄ntūā am̄olūm̄ p̄ am̄olūm̄ igno
s̄ntūā s̄ntūā s̄ntūā. Quom̄is
cōlūātes dēb̄tis o aia mea. mul
tisim̄is et ap̄t v̄tūc̄ q̄ tra
dōm̄ q̄ p̄tūm̄ v̄tūc̄. R̄d̄e
q̄d̄ dēb̄tis. Ecce n̄h̄l. r̄abos et te
v̄tūc̄ r̄abos n̄h̄l. r̄abos et te
uocatiōis. Nāā ad v̄tūc̄ dēb̄tis
in hoc sacramento. N̄h̄l. v̄tūc̄
oz. r̄esponde p̄ me. liberabit ip̄e te
p̄ infātionem olei in v̄tūc̄. et
v̄tūc̄ tui q̄ p̄tūc̄ s̄ntūā s̄ntūā
s̄ntūā p̄tūc̄ s̄ntūā s̄ntūā. N̄h̄l.
s̄ntūā. Creom̄ s̄ntūā s̄ntūā
tūā debes sic ab alio n̄h̄l. r̄e
s̄ntūā s̄ntūā s̄ntūā. N̄h̄l. r̄e
s̄ntūā q̄ tota p̄tūc̄. Tern^r est
p̄tūc̄ s̄ntūā s̄ntūā q̄ nō data iat

Particio v De

suscipiet et incorpabit in mystico suo corpore. **Credim⁹** et manducam⁹ eum diligim⁹ et speram⁹ et ipse manducat nos quia sibi nos incorpat. **Dic tecum** offerens o aia. **Dic** si introiero in domum ecclesie domum utique meam si coheres sum filii cui⁹ domus hec est. **Inueniam** victimas immolatas quia unicum pro omnibus hostiam preparatam. **Inueniet** mensa sapientie posita et mixtum unum. **Sic** cibata sic potata desiderata in iocunditate spiritus in inuentione iuuentutis verbigena fieri. **Non** enim est pars aia apta venire ad osculum pignorationum verbi nisi fuerit ab uberibus inebriata suisque fragrantia sunt unguentis optimis amozosissime allocutionis. **Unum** sentit sicut oleum effusum nomen suum. **Unum** adolescentule non dicitur apte viri copule. **Stimulos** inchoat amantium sanctos intra se sentire. **necnon** amoris pro amore igneo sed sobrio furore succedi. **Plurimis** obligata es debitis o aia mea. multis nimis et apud creditores et exatores que purgant dicentes. **Redde** quod debes. **Ecce** nihil habes ex te unum restituas nisi forte paruum olei deuotionis. **Clama** ad verum helizeum in hoc sacramento. **Dne** vim patris responde pro me. liberabit ipse te pro infusionem olei in vasa virium cordis tui que prestantur filii tui. **Affectus** sed pro ipso ad ipsum cui⁹ nomen est sic oleum effusum. **Creditor** pro me est creatio cui te totum debes sic ab alio nihil habes. **Secundus** est recreatio a quo bene habes que tota pieras. **Tertius** est baptismalis adoptio que non data est cui

eucharistia cccvii

libet nationi. **Quartus** post tot peccata penitentialis iustificatio et ab inferno liberatio quez miles demerueras. **Quintus** gratuita beneficiorum largitio. **notatim** in hoc altaris sacramento. **Sextus** primorum damnificatio. **in** omissis. **in** amissis. **in** omissis. **Septimus** futura beatificatio cui consequende nulla sunt digna tuorum operum meritoz. **Et** ecce venit ad hoc sacramentum christus qui factus est nobis sapientia creans. recreans et adoptans. **Iustitia** iustificans. **sanctificatio** munus datus et implens. **redemptio** debita soluens. **Denique** via vehens ad celum. **veritas** dirigens. **et** vita beatificans. **Suscipe** propter ipsum sacramentaliter ut suscipiat te misericorditer faciens spiritum tuum esse israel puerum suum. **Suscipe** regnum celorum se consule sicut puer. **Amplexabit** te. **benedicet** tibi. **Dicet** **Finite** paruulos venire ad me talium enim est regnum celorum. **Unum** tale que suscipit. **me** suscipit. **Rec mirum** quia tu idem es o bone. **Ihu** que suscipis et susceptus habes. **dulcis** hospes aie. **dulce** refrigerium non exhibes te videndum. **sed** tangendum. **sed** gustandum. **sed** amplexandum. **Tu** aia mea sicut ovis que perierat redempta. **reposita** que propter humeris. **comedis** nunc domestica de pane suo et de calice bibis. **dormis** in sinu suo. **habet** te pro filia. **imo** pro sponsa. **imo** pro matre verbigena. **cui** ministrare dignatur et subiectus esse. **None** mira susceptio? **fiet** super hac susceptione oragma sequens. **Suscepit** israel puerum suum. **D**